

Makre

Makre kot tanhmā Jejus kot amnhī nhīpēx to ho pa hā kagà

Juāw Makre na pre kagàja nhīpēx. Na pre hte ma hkwýjê hkôt mē kām Jejus kot tanhmā amnhī nhīpēx to hā harēnh o ri pa. Na pre ra Simāw Pêtreja hprī hā Tirtum kapēr o ahkre nhūm kuma nē mar týx nē. Hāmri nē mē pamā tanhmā Jejus ā kagà hto. Simāw Pêtre xô ri tanhmā kot amnhī nhīpēx to hā kagà. Jejus kēp Tirtum Kra hā hihtyx o hihtyx nē àhpumunh o àhpumunh ā nhūm pre harē nē hā kagà. Nē kēp mē pakutā nojarēt xwýnh ā harē nē hā kagà. Ā Juāw Makreja mē pamā Jejus jarē nē hā kagà anē.

Matêwre 3.1-10; Rukre 3.1-9; Juāw 1.6-8, 1.19-23

1 ¹Pa Kris kôt ixkràmnhwýjaja. E kot paj mē amā tanhmā Jejus kot amnhī nhīpēx to ho pa hā kagà ka mē kamā harē nē ama. Kēp Tirtum Kra na. Tām na pre mē pakaxyw ām nē mē pahwýr kumē. Tā tām kot mē pahwýr wrýk nē tanhmā amnhī nhīpēx to ho paja kot paj mē amā ixprī hā harē nē hā kagà ka mē kamā harē nē ama.

Juāw Paxis kot Jejus kukamā harēnh

2Kormā Jejus mē pahwýr wrýk xwýj ri na pre Tirtum nhý hā kapēr o pa xwýnhjê hō pê Ijaisja kukamā tanhmā harēnh to nē hā kagà. Nē Jejus kukamā harēnh o mōr xwýnh Juāw Paxisja nhūm pre māänēn hkukamā tanhmā harēnh to nē hā kagà. Te Tirtum tām hamaxpēr pyràk o harē nē harēnh o:

E kot paj Ixkra hkukamā ma mē hwýr kot harēnh xwýnhjê hō mē kē ma kutêp mē kām harēnh o ri pa. Kē mē kuma nē kutêp tām amnhī nhīpēx mex o pa.

3 Koja kukamā harēnh xwýnhjá ma kapôt ã ri hwýr mē mrar xwýnhjê mā harēnh o ri pa. Nē kŷx pê mē kām kapēr nē mē kām: “E mē inhma. Koja Tirtum tokyx mē pahwýr mē panhō Pahihti mē nhūm wrý pu mē pahtiitā omu.

Jakamā kwa mē tokyx kutēp tām amnhī nhīpēx. Te ho mē kot mēhō kutēp pry ho mex pyrāk o amnhī nhīpēx. Nom pry kumrēx o mex kēt nē. Ām amnhī nhī ho tām amnhī nhīpēx nē tām axpēn nhīpēx. Pahihtita kutēp. Mē pahte amnhī nhīpēx tūmja te kot pry nhīnur nē krā hakŷx nē pry juk nhūm mē tee ri kot kām hā mrar mex prām kaprȳ pyrāk. Jakamā kot kaj mē Pahihti nyw kutēp ate amnhī tomnuj kaga nē tām amnhī nhīpēx nē tām axpēn nhīpēx. Hāmri nē te mē kot pry nhīnur o mex nē ho katāt nhūm ra katāt mux nē nōr pyrāk o amnhī nhīpēx. E kwa kēr ka mē ā kutēp amnhī nhīpēx anē.” Anhȳr o koja mē kām harēnh o pa. Anē.

Na pre ā Tīrtūm Juāw Paxis kukamā harēnh anē nhūm ū hā kapēr xwȳnh pē Ijaisja mē pamā hā kagā.

4Tā ra kot harēnh xà hkōt nhūm Juāw Paxisja tē. Hāmri nē kapōt ā ri mē kām Tīrtūm kapēr jarēnh o pa nē mē kām:

—Kwa mē tokyx amnhī tomnuj kaga nē tām ri amnhī nhīpēx. Kē Tīrtūm ja hā mē apumu nē mē anē mē ate amnhī tomnuj rēnh pa nē mē ato hkra. Pa mē piitā mē kot ra mē apē hkra hā mē apumunh kaxyw mē akrā kumrā. Anē.

5Hāmri nhūm mē ohtō nē kot kapēr mar kaxyw ma nhȳhȳnh hwȳr kapōt mā mra. Pyka pē Jutej rūm nē Jutej kamā krī pē Jerujarē rūm nhūm mē ohtō nē hwȳr mra. Hāmri nē nhȳri omu nē kām:

—E ixtē amnhī tomnuj kaga hprām xāj na pa awȳr amnhī to tē. Na pa hte amnhī tomnuj pix o ri ixpa. Tā tee ri ja hā amnhī pumu nē ixkaprī nē. Hāmri nē ra inhmā amnhī tomnuj kaga nē tām amnhī nhīpēx prām nē.

Anhȳr ā amnhī jarē. Hāmri nhūm Tīrtūmja kaxkwa kamā hkrī htā mē kuma nē amnhī katut kōt mē kot amnhī tomnuj piitā rēnh pa nē axte kām hamaxpēr kēt nē. Jakamā nhūm Juāw Paxis gôx kām mē hkrā kumrā. Pyhti pē Jotāw kamā. 6Juāw Paxisja hikàxpore hkēt jakamā na pre ē mex kēt nē pa. Ām mēmo mry pē kamer kī ho amnhīm ē nhīpēx nē hagiē nē hā pa. Nē mēmo mry hkā ho amnhī pre nē ri pa. Nē mēo mex kur kēt nē ām krit ku nē menh ôr o ri pa. 7Hāmri nē mē kām tanhmā Jejus jarēnh to ho pa nē mē kām:

—E mē inhma. Koja tokyx Tīrtūm kot mē pakaxyw ām xwȳnhta mē pahwȳr wrȳ. Ahpumunh tȳx o kot ijakrenh jakamā na pa hte ām kukwak ri ixpa nē amnhī tā hā ixpijaàm rāhā ho ri ixpa. Te ixkrām ā ixpijaàm o amnhī nhīpēx pyrāk. 8Na pa hte gô pix o Tīrtūm mā mē akrā kumrār o ri ixpa. Nom mē pahwȳr wrȳk mā xwȳnhja koja mē awȳr Tīrtūm Karō rē nhūm mē akaxwȳnh mā agjē. Ka mē ū hā tām ri amnhī nhīpēx rāhā ho ri apa. Anē.

Juāw Paxis kot Jejus krā kumrār ā harēnh
Matēwre 3.13-17; Rukre 3.21-22; Juāw 1.32-34

9Tā nhūm Jejusja tām Juāw Paxis wyr tē. Garirej kamā krī pē Najare rūm ma hwyr tēn pōj. Hāmri nhūm Juāwjā hkrā hkumrā. Pyhti pē Jotāw kamā hkrā kumrā. 10Hāmri nē wa gōj rūm api nē mýr ri kaxkwa pumunh o xa. Nhūm kaxkwa axkjē nhūm kurūm Tīrtūm Karō te tuuti pyrà nē Jejus wyr wrȳk o tē nē īkre hā xa nhūm amnhī tā omunh o xa.
 11Hāmri nhūm Tīrtūm kaxkwa rūm kām kapēr nē kām:

E apē Ixkra mex na ka. Ām hāmri na ka hte ixkanrēhā amnhī nhī-pêx mex o apa. Inhmā ajapē kamā na ka ri apa ho apa. Anē.

Jejus kot Satanasti kaga hā harēnh
Matēwre 4.1-11; Rukre 4.1-13; māänēn Eprēw 2.18, 4.15

12Tā nhūm Tīrtūm Karōja ma kapōt mā Jejus o mō 13nhūm kapōt ā mry xoprē kaêx ā ri mrar o hā arīgro pē 40. Hāmri nhūm Satanasti omu nē ma hwyr tē nē ri hköt pa. Kapōt ā ri hköt hēx rom tanhmā kām kapēr to nhūm kot mar nē hköt amnhī xām prām xāj ma hköt pa. Nom nhūm Jejus hkaga kumrēx nhūm tee ri ho anhȳr kaprȳ nē ma akupȳm tē. Hāmri nhūm Tīrtūm kapēr o mē wrȳk xwÿnhjaja Jejus wyr wrȳ nē tanhmā ho mex to.

Jejus kot Tīrtūm mā àpēnh krax ā harēnh
Matēwre 4.12-17; Rukre 4.14-15

14Nhūm pre ra mē ixpē Ijaew o amnhīptär xwÿnh pē Eroxja Juāw Paxis kot mēmoj tā kām àkjēr mȳrapē nhūm pre ra unē nē haxà. Tā kot haxàr jakành pē nhūm Jejus ma akupȳm pyka pē Garirej wyr mō nē kamā mē kām Tīrtūm kapēr jarēnh o pa. Nē Tīrtūm kot mē hwyr mēnh ā amnhī jarēnh o pa. Nom te nhām mēhō jarēnh pyràk o amnhī jarē 15nē mē kām:

—E na Tīrtūm kām mē ato hkra hprām nē. Jakamā na ra kot mē awȳr ām xwÿnhta mē nhūm mē awȳr wrȳ. Kwa mē tokyx kapērja ma nē amnhī kaxyw hköt ajamaxpēr. Hāmri nē ate amnhī tomnuj kaga nē Tīrtūm kôt mān amnhī nhīpêx o ri apa. Kot kaj mē ā amnhī nhīpêx anē nhūm Tīrtūm amnhī tā mē apumu nē mē ato hkra. Anē.

Jejus kot amnhī kôt tep pynēnh xwÿnh wa hwyr ā harēnh
Matēwre 4.18-22; Rukre 5.1-11

16Tā nhūm Jejus ma Garirej kamā gō rax pē Garirej mȳri mō. Hāmri nē Simāw mē htō Andreja wa hwyr kato nē wa omu. Wa kot tep pynēnh xwÿnh jakamā na pre wa gōx kām kryhti rēnh o xa nhūm Jejus wa hānh tē nē wa omu. 17Hāmri nē amnhī kôt wa kuwȳ nē wa kām:

—E war amnē iixköt tē nē iixköt mān apa. War apê tep kanhêr rax o ri apa xwÿnh tā kér ka war axàpênhta kaga nē hpãnhã iixköt apa ho apa. Kot paj tanhmã war akrã hto ka wa tep pynênh pãnhã ma ri mē hköt mē kām ixkapēr jarênh o ri apa. Mē ohtô nē mē kot war amar nē Tirtum kôt amnhî xunhwyr kaxyw. Jao kot kaj te war ate tep kanhêr rax nē Tirtum mā òr pyràk o amnhî nhípêx.

Anhýr o wa kām kapēr. 18Hämri nhûm wa kuma nē kryhti kaga nē ma hköt pa ho pa kurê kumrëx. 19Hämri nē mē gô mýri mō nē Jepetew kra Xiakre mē htô Juâw wa hwyr kato nē wa omu. Nhûm wa kormã hipêêxà nhíhkô hâ pâr kâm kryhti ho mex o wa nhý nhûm Jejus wa mē hwyr kato nē wa omu nē amnhî kôt wa kuwy. 20Hämri nhûm wa kuma nē ma hköt pa ho pa. Pâr kre kamâ mē kâm àpênh xwÿnhjê ri hipêêxà re nē ma Jejus kôt pa ho pa.

Jejus kot möhö nê mëkarõmnuti janor ã harênh

Rukre 4.31-37

21Hämri nhûm Jejus mē hköt mē pa ho mē pa xwÿnhjaja ma krí pê Kapanañ hwyr mō hâmri nē hwyr pôj. Hämri nhûm mē ixpê Ijaewjê nhô arigromnu pê sap kato nhûm Jejus ma Tirtum kapêr o mē ahkre xâ hâ iixkre hwyr tê nê hwyr axâ. Hâmri nê kamâ mē kot Tirtum kapêr mar kaxyw axpêñ wyr mē pikuprõnh xwÿnhjê jahkre ho nhý. 22Nê mē ahkre mex nhûm mē kuma nê tee ri hamaxpêr nê axpêñ mâ:

—Hêxta waa nê. Pêr ãm hâmri na ã mē pamâ mêmôj jarênh anê. Tirtum kapêr tûm o mē ahkre xwÿnhjê rom àhpumunh tŷx kôt na hprí hâ mē pajahkre mex nê. Anê.

23Hämri nhûm möhö myja mē hwyr axâ. Na pre ra mëkarõmnuti hwyr axâ nhûm ý hâ amnhî tomnuj o pa. Hâmri nê mē hwyr axâ nê Jejus pumu nê kâm kapêr. Nom tâm kapêr kêt nê. Mëkarõmnuti nhý hâ kâm kapêr. Kàx pê kâm kapêr nê kâm:

24—Pa Jejus? Kwa tanhmâ mē ixtô hkêt nê. Ixte apumunh mex. Apê Najare nhô xwÿnh tâ mânén apê Tirtum kot mē ixwyr amênh xwÿnh maati na ka. Tirtum rûm na ka pre mē ixwyr wrý. Kwa xâ kot kaj mē ixtô ajapêx nà? Anê.

25Hâmri nhûm kâm:

—Tk. Kwa anhíkrê nê myta kurûm akator kurê kumrëx. Anê.

26Hâmri nhûm kuma nê àmra htŷx kâm myja o àk tŷx nê kêp kato nê ma tê nhûm akupým mex. 27Hâmri nhûm mē piitâ omu nê kamâ no pyma nê. Hâmri nê xatâ axpêñ mâ harênh o pa nê axpêñ mâ:

—Kokýy. Jejus na pre àhpumunh tŷx kôt mëkarõmnuti jano nhûm kuma nê mē kurûm hapôx kurê kumrëx. Anê.

28Hâmri nhûm Garirej kamâ mē piitâ ri axpêñ mâ harênh o pa.

Jejus kot akupým Simāw xupānhgêx o mex ã harēnh

Matêwre 8.14-15; Rukre 4.38-39

29Tā nhūm Jejus Xiakre mē Juāw mērohā Tirtum kapēr o mē ahkre xà hā iixkre rūm kato nē ma Simāw mē Andre wa ūrkwy hwyr mō. 30Hāmri nē mē hwyr agjē. Nhūm Simāw xupānhgêxja ra à nē hkà kagro htŷx nē nō nhūm Jejus mē hwyr axà nhūm mē kām harē. 31Hāmri nhūm mē kuma nē hwyr axà nē omu nē hpa hā kupy nē kānhmā ūr nhūm hkà hakry nē akupým mex kurê kumrēx. Hāmri nē kānhmā xa nē tē nē mē kām mēmoj nhīpêx nhūm mē hkur o hkrī.

Jejus kot akupým mē hkwŷjê ho mex ã harēnh

Matêwre 8.16-17; Rukre 4.40-41

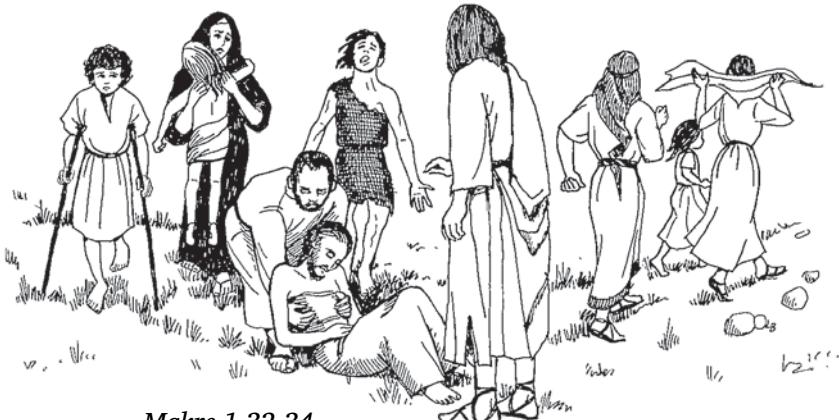
32-33Tā nhūm myt axà nhūm mē ohtô nē Simāw mē Andre wa ūrkwy hwyr mra nē hakwakrem Jejus ã akuprō. Nē amnhī kôt mē à xwŷnhjê ho mra. Nē mēkarōmnuti kot mē hwyr gjêx xwŷnhjaja nhūm mē hwyr mē o mra. 34Hāmri nhūm Jejus mē omu nē akupým ahpŷnhā mē piitā mē ho mex pa. Nē mēkarōmnutija nhūm mē kurûm mē hapôj. Mēkarōmnuti kot kēp Tirtum Kra hā omunh tā no nhūm kapēr nē mē hkurê nē mē hano nhūm mē kapēr kêt rāhā mē kurûm hapôj nē ma mra.

Jejus kot Tirtum mā amnhī jarēnh ã harēnh

Rukre 4.42-44

35Tā nhūm apkati nhūm kormā myt kator kêt ri nhūm Jejus kānhmā nhŷ nē tē nē kato. Hāmri nē ma kapôt ã ahte nhŷhŷm tē nē nhŷri Tirtum mā amnhī jarēnh o nhŷ.

36Hāmri nhūm Simāw Pêtre mē hkwŷjaja hkrā hapôj nē tee ri iixkre kamā hapêr. Hāmri nē hapôj nē ma hpry jakop o mō. 37Hāmri nē hwyr kato nē omu nē kām:

Makre 1.32-34

—Pa. Kwa na mē piitā tee ri ajapêr. Anē.

38Hämri nhūm mē kām:

—Tô ma pu mē mō. Nom kot puj mē akupým mē hwyr pamôr kêt nē. Kot puj mē hpänhā nhām krī hkwȳ hköt mān ri pajapôj. Pa kamā mē kām Tîrtûm kapêr jarē mān. Ja kaxyw na pre mē awyr inhmē. Krī piitā hköt mē pa xwýnhjaja kot kapêr mar kaxyw. Anē.

39Hämri nē mē ma axte Garirej kamā krī hkwȳ hköt pa. Nē krī piitā hköt Tîrtûm kapêr o mē ahkre xà hā ixkre kamā mē kām Tîrtûm kapêr jarênh o pa. Nē mē kurûm mēkarömnuti japôx o pa.

Jesus kot akupým mēhō hkàmnu ho mex ã harênh

Matêwre 8.1-4; Rukre 5.12-16

40Tā nhūm mēhō hkà hkro xâpêr tÿx xwýnhja Jesus wyr tē. Hämri nē hā hpijaàm kaxyw kutâ hkönkrâ ho têm nē nhŷ nē kām:

—Pa Pahihti. E ot pa awyr amnhî to tē. Akupým ate mē ixto mex kaxyw axâhpumunh tÿx jakamâ kot ka akupým amâ ixto mex prâm nē mâmri akupým ixto mex. Anē.

41Hämri nhūm kuma nē kamâ ukaprî nē hâ ihkra xi nē kām:

—Nâ kot paj ato mex. E akupým akâ mex.

42Anhýrja kôt nhūm akupým hkà mex kurê kumrêx. **43-44**Hämri nhûm Jesus kâm kapêr kâm hihtyx nê hano nê kâm:

—E kér ka amnhî tâ akwýjê mâ tanhmâ ijarênh to hkêt râhâ ma patre hwyr tê kê akupým akâ mex ã apumu. Hämri ka amnepêm Mojes kot mē ate akupým mē amex ã Tîrtûm mâ tanhmâ amnhî nhîpêx to hâ karô xwýnhta ka kâm ho anê. Kê mē piitâ akupým akâ mex ã apumu. Anê.

45Hämri nhûm kuma nê ma tê. Nom axtem nê ma mē piitâ mē kâm amnhî jarênh o ri mra. Jesus kot kâm karô xâ kuypa hâ ma mē kâm amnhî jarênh o ri mra. Jakamâ nhûm mē kuma nê piitâ nhýhýnh Jesus wyr mra. Mê ohtô rax kumrêx nê hwyr mra nhûm tee ri mē noo mâ nhýri krîm pa mâ. Hämri nê ãm krî pu hâ ri pa htâ nom nhûm mē arî ohtô nê hwyr mra.

Jesus kot akupým ï kamâ htyk xwýnh o mex ã harênh

Matêwre 9.1-8; Rukre 5.17-26; Juâw 10.37-38

2 **1**Tâ nhûm Jesus hâ apkati grêre nê hköt mē pa ho mē pa xwýnhjê merohâ ma akupým Kapanaû wyr mō. Hämri nê hwyr pôj nhûm mē piitâ nhýri mēhô nhôrkwy kamâ hpôx kôt harênh ma nê hâ akuprô.

2Ra hâ pikuprôn hax nê ixkre nhîtom pa. Nhûm mē hkwýjaja kapôt ã kuhê nhûm Jesus Tîrtûm kapêr o mē ahkre ho nhŷ. **3**Hämri nhûm mémeyjaja kêp kwat nê ï kamâ htyk xwýnhja mŷ nê Jesus kot ho mex kaxyw hwyr o tê. **4**Hämri nê tee ri hâ mē pikuprôn hax xwýnhjê pumu nê nhýhýnh kot hwyr o àr kaxyw tee ri amnhî kukamâ ho ukapi ho pa.

Hāmri nē hamaxpēr nē iixkre nhīmōk po hwyr ho api nē himōk kwy grà nē hkōt ī kamā htyk xwýnhta nōr xà mērohā hkōt Jeus wyr haxà. 5Hāmri nhūm mē kot kaxyw kām hamaxpēr tŷx ā mē omu nē ī kamā htyk xwýnhta mā kapēr nē kām:

—Pa? Kwa tee ri amnhī kukamā ajamaxpēr kēt nē. Na pa ra anē ate amnhī tomnuj piitā ho ijapêx. Kot paj axte kām ijamaxpēr kēt nē. Anē.

6Hāmri nhūm Tīrtūm kapēr tūm o mē ahkre xwýnhjaja tee ri ā kapēr anhýrja ā kuma nē hamaxpēr o:

7—Tk. Kwa pēr mēhō myti mūj kēp Tīrtūm kēt tā te kapēr pyràk o amnhī nhípêx nē mē nē mē kot amnhī tomnuj o hapêx ā amnhī jarē. Tīrtūm pix kot mē nē mē kot amnhī tomnuj o hapêx kēnā. Anē.

8Nom nhūm Jeus mē hamaxpēr kōt mē omunh mex nē. Mē kot Tīrtūm pix kot mē nē mē kot amnhī tomnuj rēnh nē akupým mē à xwýnhjē ho mex kōt mē hamaxpērja nhūm mē omunh mex nē mē kām:

—Kwa mē ā ajamaxpēr anhýr kēt nē. 9Ixte mē nē mē kot amnhī tomnuj o ijapêx par ā amnhī jarēn hā ixkōt ajamaxpēr kēt nē. Nom kot paj mē anoo mā akupým myja o mex. Ka mē ja hā ixpumu hāmri nē ixkōt ajamaxpēr kurê kumrēx. 10Ixpê Tīrtūm kot mē awyr inhmēnh xwýnh na pa. Ixte mē anē mē ate amnhī tomnuj rēnh kaxyw na pre mē awyr inhmē pa wrȳ. Tā mē ate ja kōt ixpumunh kaxyw kot paj mē anoo mā mytija ho mex.

11Anhýr o mē kām kapēr hāmri nē ī kamā htyk xwýnhta mā kapēr nē kām:

—E kànhmā xa nē anōr xà mȳ nē ma akupým anhōrkwy hwyr tē. Anē.

12Hāmri nhūm kuma nē kànhmā ām kurê kumrēx. Hāmri nē akupým mex ā amnhī pumu nē hkīnh tŷx nē nōr xà mȳ nē mē noo mā kato nē ma akupým òrkwy hwyr tē. Hāmri nhūm mē kot omunh xwýnhjaja amnhī jaēr pē omu nē no hapôx kaxyw nē hkōt omunh o kuhē nē kamā no pyma htŷx nē. Nē tee ri omu nē axpēn mā:

—Hêxta waa nē. Aa mē pahte ā mēhō kot amnhī nhípêx anhýr ā omunh kēt kumrēx tā jarâhā ja pumu. Nà Tīrtūmja ām mex o mex. Anē.

Jeus kot amnhī wyr Rewi hwyr ā harēnh

Matêwre 9.9-13; Rukre 5.27-32

13Hāmri nhūm Jeus mē ma mra nē akupým gō rax pē Garirej wyr mra nē gō mȳ ri pa. Hāmri nhūm mē piitā omu nē hwyr mra nē hā akuprō nhūm Tīrtūm kapēr o mē ahkre ho nhȳ. 14Hāmri nē mē kure nē axte hkōt mē pa ho mē pa xwýnhjē mērohā ma axte mra nē nhȳri Apew

kra Rewija pumu. Rōm kām mē ō pahihti mā amnhī kwŷjē pê kàxpore hkwŷ jamŷnh xwŷnh na pre. Jakamā nhūm àpênh o nhŷ nhūm Jejus hānh tē nē omu nē amnhī kôt kuwŷ nē kām:

—Pa? E kwa axàpênhta kaga nē hpānhā amnē mē ijkôt mān ri apa ho apa. Anē.

Hāmri nhūm kuma nē àpênh kaga nē ma hkôt mō nē hkôt pa ho pa.

15 Hāmri nhūm mēmo arīgro hā nhūm Rewi nhō mē apkur xà hā mēo rax nē. Jakamā nhūm amnhī nhōrkwŷ hwŷr hkràmnhwŷjaja nē Jejus mē hkôt mē pa ho mē pa xwŷnhjē hwŷ. Hāmri nhūm mē ma hkôt mra nē òrkwŷ hwŷr agjē nē kuri apkur o hkrī. Nē māänēn mē kēp Rōm nhō pahi mā mē kēp kàxpore hkwŷ jamŷnh xwŷnh kwŷ nē mē ohtō nē mē kutā apkur o hkrī. **16** Hāmri nhūm Tīrtūm kapēr tūm o mē ahkre xwŷnh kwŷ pê Parijew nhō xwŷnhjaja mra nē mē apkur ā mē omu. Nē tee ri mē hkaêx ā Jejus pumu nē hkôt mē pa ho mē pa xwŷnhjē hwŷr agjē nē hā mē kām akir nē mē kām:

—Kwa na htem mē kot amnhī tomnuj xwŷnhjē kutā apkur kêt tā ka mē Jejus mē apimràâtā axtem nē mē kutā axàpkur o akrī. Mē ate amnhī to mex ronhŷx ka mē kutā axàpkur kêt nē. Anē.

17 Hāmri nhūm Jejus amnhī tā mē kapēr ma nē mē kām:

—Tk. Ixte tām mē unhwŷr kaxyw ixte mē kutā ixàpkur o inhŷr kēnā. Xà na hte tôtô mē mex xwŷnhjē hwŷr mra nē mē hkane? Nà na hte ām mē à xwŷnhjē pix kane ho pa. Ra mē ate ja pumunh mex. Ja pyrà nē na pa pre mē kot amnhī to mex xwŷnhjē hwŷr ixwryk kêt nē. Ām mē kot amnhī tomnuj xwŷnhjē pix wŷr na pa pre wrŷ. Ixte tām mē unhwŷr kaxyw mē hwŷr wrŷ nē jajē kutā ixàpkur o nhŷ. Mē ate amnhī tomnuj mā anhûrer nē hpānhā tām amnhī nhîpêx o apa kaxyw na pa pre mē awŷr wrŷ nē mē akamā ixukapři ho ri mē akôt ixpa. Tā ka mē atŷx ā ixte mē kutā ixàpkur anhŷrja ā ixto akapēr anē. Anē.

Mē kot Tīrtūm mā amnhī jarênh kaxyw mēo kaga hā mē harênh

Matêwre 9.14-17; Rukre 5.33-39

18 Juâw Paxis kôt mē pa xwŷnhjē mē Parijew nhō xwŷnhjaja na prem tōhā Tīrtūm mā amnhī jarênh kaxyw nē apkur kêt râhā kamā kām amnhī jarē. Nom nhūm Jejus kôt mē pa ho mē pa xwŷnhjaja na prem kām amnhī jarênh prâm nē apkur kām amnhîx kām amnhī jarênh o pa. Jakamā nhūm Ijaew kwŷjaja tee ri ja hā mē omu nē Jejus wŷr mra nē mē hā hkukja nē kām:

—Pa? Kwa aprí hā mē inhmā mēmoj jarē. Na hte Parijew nhō xwŷnhjē mē Juâw Paxis kôt mē pa xwŷnhjaja tōhā Tīrtūm mā amnhī jarênh kaxyw nē apkur kêt râhā kām amnhī jarē. No akôt mē pa ho mē pa xwŷnhjaja na htem àmnhîx apkur o pa kamā kām amnhī jarênh o pa.

Kwa mo na htem mē uràk nē tõhã apkur kêt rãhã kãm amnhã jarënh kêt nê? Anë.

19Hämri nhûm Jejus mē kãm:

—Tk. Mo kaxyw kot mē ã amnhã nhîpêx anë? Mē hkaprî hkêt kênã. Mê kot ijkôt pa ho pa hã amnhã pumunh jakamã na htem hkînh nê pa. Kormã ixte mē hkôt ixpa kênã kot kêt mē Tîrtûm mā kapér kaxyw nê ho apkur kêt kamã kãm amnhã jarë. Xà na htem hkrâmnhwì hã hkînh kaxyw hã akuprô nê hkaprî nê apkur kêt nê mîr o hkrî? Nà na htem hã akuprô nê hkînh nê apkur rûnh nê. Ja pyrà nê na hte ijkôt mē pa ho mē pa xwînhjaja ijkôt kormã àmnhîx hkînh nê apkati mē apkur kãm kãm amnhã jarënh o pa. 20Nom koja mē kãm ijkurê xwînhjaja nhîrmâ tanhmã ixtô hämri nhûm mē rî kormã hkaprî htîx kãm ho apkur kêt rãhã Tîrtûm mā amnhã jarë. Anë.

Nhûm pre ã Jejus mē kãm hkôt ri mē pa ho mē pa xwînhjê jarënh anë hämri nê axte mē kãm kapér nê mē kãm:

21-22—Mê kot amnhã tomnuj xwînhjaja mē kot amnhã nhîpêx tûm o amnhã pyràk jakamã na htem mē kot amnhã nhîpêx nyw kaga. Tâ ixte amnhã nhîpêx nywja te kot mē ate amnhã nhîpêx tûm pyràk kêt jakamã na ka htem inhma nê ãm inhma. Kwa mē inhma nê mē ate amnhã nhîpêx tûm gryk ã ijkaga hkêt nê. Anë.

Jejus kêp arîgromnu hpâm ã kot amnhã jarënh

Matêwre 12.1-8; Rukre 6.1-5

23Tâ nhûm mē ixpê Ijaew nhô arîgromnu pê sap kato nhûm Jejus mē hkôt mē pa ho mē pa xwînhjaja ma nhîhym mõ. Ma mē hpur kahti hkôt nhîhym mõ nhûm hkôt mē pa ho mē pa xwînhjaja ra kãm prâm nê. Hämri nê prâm xàj purta kamã amnhîm mêmô hy te kot harôj pyràk xwînhhta kwî rê nê ma Jejus kôt hkanhar o mõ. Mê ixpê Ijaewjaja na pa htem axpën pur kãm ixpa nê ã amnhã nhîpêx anë. 24Hämri nhûm Parijew nhô xwînhjaja mē hkôt mra nê tee ri ja hã mē omu nê Jejus wîr mra nê mē hã kãm akir nê kãm:

—Kwa jarâhã sap tâ akôt mē pa ho mē pa xwînhjaja mêmô hy hkwì rê nê akôt hkanhar o pa. Tîrtûm kapér ã kagà htûm kot mē panhô arîgromnu hã mē pahte mêmôj nhîkênh nê mē pahkurê kênã. Kwa mē kãm anë kê mē ã amnhã nhîpêx anhîr kêt nê. Anë.

25-26Hämri nhûm Jejus mē kuma nê hprî hã mē kãm Tîrtûm kapér tûm jarë nê mē kãm:

—Kwa xàn ka mē kormã Tîrtûm kapér ã kagà htûm kamã pahi Tawi kot tanhmã amnhã nhîpêx to kamã harênh nê mar kêt nê? Kormã Apiatar kêp patre maati ri na pre Tawi hkôt ri mē pa xwînhjê mē prâm xàj Tîrtûm mā amnhã jarënh xà hã ijkre hwîr agjê. Hämri nhûm Apiatar

mē kām prām tŷx ã mē omu nē mē kamā ukaprī nē mē kām mēmoj gō. Mē kot Tirtūm noo mā pāwti jaxwŷr xwŷnhta nhūm mē kām kugō nhūm mē kuku. Tirtūm kapēr ã kagà htūm kot ja nē mē kurê htā nhūm mē kām prām tŷx ã mē omu nē mē kamā ukaprī xàj mē kām kugō. Patre pix kot ja hkur kaxyw tā nhūm mē kām kugō nhūm mē kuku. Tā nom nhūm Tirtūm ja hā mē omu nhūm ja kēp omnuj kêt nē. Patre kot mē kamā ukaprī nē mē kām òr nhūm ja hā omu nhūm ja kām mex nē. Anē.

Hāmri nē mē kām:

27—Na pre Tirtūm panhī kumrēx o kato nē kormā mē hkôkôt nē Tirtūm mā hamaxpēr o hkrī kaxyw arīgromnu ho kato. No na pre arīgromnu kumrēx o kato nē hpānhā kaxyw panhī ho kator kêt nē. 28Tā pa na pre Tirtūm mē akaxyw ixām nē mē awŷr inhmē. Jakamā papxipix na pa hte arīgromnu hā tanhmā mē kot amnhī nhīpêx to hā mē kām karō ho ri ixpa. Jakamā kwār mē māmrī mēmojta rē nē ixfôt hkanhar o mō. Anē.

Jejus kot akupŷm īhkra grà xwŷnh o mex ã harēnh

Matēwre 12.9-14; Rukre 6.6-11

3 1Tā nhūm mē ixpê Ijaewjê nhō arīgromnu pê sapja axte kato. Hāmri nhūm Jejus Tirtūm kapēr o mē ahkre xà hā ixkreja wŷr tē nē axà nē kamā Tirtūm kapēr o mē ahkre ho nhŷ. Nhūm mēhō my īhkra grà xwŷnhja mē īhkō hā mar o nhŷ. 2Nhūm Parijew nhō xwŷnhjaja kām mē hkrāhtūmjē mā Jejus o kapēr prām jakamā htānopxar o kuhē nē axpēn mā:

—E kwa pu mē jar pakuhē nē kot tanhmā amnhī nhīpêx to hā omu. Xà koja jarāhā īhkra grà xwŷnh mūj o mex nà? Jarāhā arīgromnu kēnā kot kêt kām īhkra ho mex. Koja ho anē nē ra Tirtūm kapēr tūm nhīrōp xa. E pu mē xa nē hā omu. Anē.

3Hāmri nhūm Jejus īhkra grà xwŷnhta pumu nē kām:

—Pa? E kānhmā xa nē amnē ixwŷr tē. Anē.

Hāmri nhūm kānhmā xa nē hwŷr tē nē mē piitā mē noo mā xa. 4Hāmri nhūm Jejus mē kot omunh o hkrī xwŷnhjê hwŷr rīt nē arīgromnu hā tanhmā mē kot amnhī nhīpêx to hā mē hkukja nē mē kām:

—E mē inhma. Tanhmā na htem arīgromnu hā axpēn nhīpêx to wehe? Xà kot ka mē arīgromnu hā axà htŷx nē amex prām xàj ma mēhō hwŷr amnhī to tē nhūm apumu nē apkatim arīgro mex jamār pê akane hkêt ka ty nhūm ja amā mex nē? Rȳ nhūm apumu nē tanhmā atomnuj to nē akupŷm amnhī nē ajano nhūm ja amā mex nē? Nà koja ã anhīpêx anē nhūm ja amā mex kêt nē. E mē inhmā mēmoj jarē. Tanhmā na pre finat Mojesja Tirtūm nhŷ hā arīgromnu hā mē pahte axpēn nhīpêx ã mē pamā karō hto? Xà kot puj mē hā axpēn kām paxukaprī rȳ hā mē pamā

axpēn kurê ho papa? Xà kot puj mē hā mēmoj punuj pê mē utà rȳ kot puj mē ām arīgro mex pix ã mē utà kaxyw arīgro mex jamā? E mē atō inhmā ja jarē. Anē.

Ra kot hprī hā mē hamaxpēr ã mē omunh mex nē ã hēx rom mē hkukjēr anē. Nom nhūm mēhō tanhmā kutā kām nē hkêt nē. Mē ām piitā akryk mar pê omunh o hkrī. Mē kot tanhmā kām nē nhūm ta pānhā tanhmā mē kām nē pymaj nhūm mē tee ri kām tanhmā nē hprām nom akryk mar o hkrī. 5 Hāmri nhūm Jejus tee ri mē ukaprī hkêt ã mē omu nē hkaprī nē mē kamā gryk nē. Hāmri nē īhkra grà xwÿnhja mā kām:

—Tk. Mē kot tanhmā inhmā ujarēnh tore hā. E anhīhkra katàt. Anē.

Hāmri nhūm īhkra katàt nē akupým mex kurê kumrēx. 6 Hāmri nhūm Parijew nhō xwÿnhjaja tee ri ã Jejus kapēr anhŷrja ã kuma nē kot sap ã akupým myta o mex ã omu nē kamā gryk tŷx nē. Nē hapôj nē ma pahi Erox kôt mē pa xwÿnhjē hwŷr mra nē mē kām harē nē tanhmā hā axpēn kukjēr to nē axpēn mā:

—Kwa tanhmā kot puj mē ho? Na ã kapēr anhŷrja o mē pahto kapēr punuj nē. Te hkînhā mē papamjaja mē kamā paxukaprī hkêt pyràk ã mē pajarē. Koja mē pahkwŷjaja kuma hāmri nē mē pahte amnhī nhîpêx kaga nē amnhī kaxyw hkôt pix mā hamaxpēr o pa. Ja pymaj kwa tanhmā kot puj mē ho? Anē.

Mē ohtô nē kot Jejus kapēr mar kaxyw hwŷr mrar ã mē harēnh

Matêwre 4.23-25; Rukre 17-19

7-8 Tā nhūm Jejus mē hkôt mē pa ho mē pa xwÿnhjē mērohā ma akupým gô rax wŷr mō nhūm mē ohtô nē omu nē ma hkôt mra. Pyka pê Garirej mē Jutej wa kurûm nē krī pê Jerujarē rûm nē pyka pê Itumêj rûm nē pyhti pê Jotâw nhîkjê hā krī hkwŷ rûm nē krī hkwŷ pê Xir mē Sitô wa pu hā krī hkwŷ rûm ohtô nē ma hwŷr mra. Na prem ra harēnh ma nē nhîhŷm mōr ã omu nē axpēn mā harēnh o:

—E kwa tokijj pu mē ma hwŷr mē à xwÿnhjê o mō kē akupým mē ho mex. Anē.

Hāmri nē hwŷr mē o mra nē hā pikuprôn rax nē. 9-10 Hāmri nhūm Jejus akupým mē à xwÿnhjê ho mex. Gô mŷri xa nē tanhmā mē ho mex to. Jakamā nhūm mē axte ohtô nē hwŷr mra nē piitā kot htok nē akupým mex kaxyw hwŷr axpēn nhîgā. Hāmri nhūm tee ri amnhī wŷr mē omu nē hkôt mē pa ho mē pa xwÿnhjê mā:

—Kwa mē ma mra nē amnē kanôre jêt mûj kjênh o tē nē jar inhmā anhô. Kê mē ixtâ axpēn nhîgânh o ijanênh japêr pa hwŷr axà nē amŷm mē ho hpŷnh nē akupým mē ho mex. Anē.

Hāmri nhūm mē kuma nē ma mra nē kām ja o tē nē kunhô. 11 Na pre mēkarõmnuti hkwŷja mē hkwŷjê hwŷr agjê. Jakamā nhūm mē Jejus

pumu nē mēkarōmnuti nhŷ hā kēp
Tirtūm Kra hā omunh kurē kumrēx.
Hämri nē hā hpijaàm kaxyw kutā
hkönkrā ho hkrī nē mēkarōmnuti nhŷ
hā kām kapēr nē kām:

—Kwa apê Tirtūm Kra na ka. Anē.

12Hämri nhūm tee ri amnhī tā mē
kuma. Kām mēkarōmnuti ã kot
harēnh anhŷr prām kêt nē. Æm mē
piitā mē kot kapēr mar nē kot amnhī
nhîpêx ã omunh pê kēp Tirtūm Kra hā
omunhja na kām hprām. Jakamā
nhūm mēkarōmnuti ã harēnh anē
nhūm ja nē mē kām kapēr nē mē kām:

—Tk kwa nà kēr ka mē tanhmā
ijarēnh to hkêt nē. Anē.

Jejus kot amnhī kaxyw mē kēp 12 rênh ã harēnh

Matêwre 10.1-4; Rukre 6.12-16

13Tā nhūm Jejus hkôt mē pa ho mē
pa xwînh kwŷjê mā kām:

—E pu mē ma mō nē krâhakŷx mûj
ã api. Anē.

Hämri nē mē ma hwŷr mō nē hā
14nhūm Jejus amnhī kaxyw mē ho
12 nē mē kurê. Mē kot ma ï hā Tirtūm kapēr o mē ahkre **15**nē ï hā mē
nē mēkarōmnuti janor o pa kaxyw. **16**Å mē hixi kot anhŷr.

Na pre ja kēp Simâw no nhūm Jejus hpânhâ hā hixi hō mē
nhūm hpânhâ määnen kēp Pêtre.

17Nē hkôt Jepetew kra Xiakre mē htô Juâwja wa kuta.

Hämri nē kot Simâw nhîpêx pyrà nē wa hā hixi hō
mē nhūm wa hpânhâ määnen kēp Poanes. Wa kot
amnhī prêprêk jakamā nhūm ã wa hā hixi mëngh
anē.

18Nē hō pê Andreja ta.

Nē hkôt Andre htô Firiptija ta.

Nē hkôt Patoromewja ta.

Nē hkôt Matêwreja ta.

Nē hkôt Tomasja ta.

Nē hkôt Arpêw kra Xiakreja ta.

Makre 3.14-19

Nē hkôt Tatewja ta.

Nē hkôt Simāw ōja ta.

Simāwja na pre kām mē ixpê Ijaewjê nhō pika pê Ijaew kinh tŷx nē. Jakamā na pre kām nhām pika hō nhō pahi kot mē ho amnhīptar prām kêt nē pa.

19 Nē hkôt Jut Kariotja ta.

Kormā kot mē kām Jejus kurê xwÿnhjê nhīhkram òr mā nhūm Jejus kot amnhī kukamā omunh mex tā mē hkôt amnhī kaxyw kuta.

Ā mē kot ū hā mē ahkre o pa kaxyw mē rēnh xwÿnhjê nhīxi kot anhŷr.

Jejus mē mēkarōmnuti wa harēnh

Matêwre 12.22-32; Rukre 11.14-23, 12.10; Juāw 10.19-21

20Hāmri nhūm Jejus hkôt mē pa ho mē pa xwÿnh kwÿjê rēnh pa nē ma amnhī kôt mēhō nhōrkwŷ hwŷr mē o mō. Na prem apkur kêt ry rax nē ra kām prām tŷx nē nhūm ma mē apkur kaxyw amnhī kôt mē o mō. Hāmri nhūm axte mē à xwÿnhjaja mē omu nē Jejus wŷr pikuprōnh rax nhūm mē tokyx apkur kêt nē. **21**Hāmri nhūm Jejus katorxà nē htōjaja tee ri mē apkur kêt à mē harēnh ma nē axpēn mā:

—Kwa mān ām ra tanhmā hkrā amnhī to nà? Hā na mē kot omunh kaxyw hā hpikuprōnh rax jakamā nhūm kormā apkur kêt nē. E tokyx pu mē ma hwŷr mra nē omu nē mē kēp utà nē akupŷn amnhī kôt o mō. Anē.

22Rôm nhūm Tirtum kapēr tūm o mē ahkre xwÿnhjaja Jerujarē rūm Jejus wŷr mōn pōj. Hāmri nē tanhmā ho kapēr punuj to. Kēp mēkarōmnuti hkwŷ hā hkamnhīx jakamā harēnh o:

—Tk pēr hingu nhīkōoti nhīxi hā na hte mē nē amnhī kwÿjê japôx o pa. Anē.

Hingu nhīkōoti nhīxi hō pê Satanasti nhūm prem ū hā Jejus kot amnhī nhīpêx o pa hā hkamnhīx. **23**Hāmri nhūm amnhī tā mē omu nē amnhī wŷr mē kām hpa ho apê nē mē kām amnhī jarē. Nom amnhī tā kuxi nē mē kām mēmoj jarē nē mē kām:

—Kwa mē inhma mē ate ixpê Satanasti hkwŷ hā ixfamnhīx xwÿnhjaja. Xà na hte Satanasti mē nē amnhī kwÿjê janor o pa? Nà na hte à amnhī nhīpêx anhŷr kêt nē. **24**Na hte pika nhō xwÿnhjaja axpēn kutā amnhī xunhwŷ nē axpu hāmri nē anhgrà nē ma ahpŷnhā ri pa nē amnhī krā hkôt ri tanhmā amnhī to ho ri pa. Jakamā nhūm mē ū pahiya mē hamār o pa hkêt nē. **25**Nē krī nhō xwÿnhjaja haxwŷja. Mē kot axpēn to hkwŷ xwÿnhjaja koja mēmoj tā axpēn kām gryk nē axpēn kutā amnhī xunhwŷ hāmri nē anhgrà nē ahpŷnhā pa hāmri nhūm mē ū pahi tee ri kām mē hamār o pa hprām. Mo hkwŷjaja kot kêt ri mē hamār o pa? Nom tām kot amnhī nē mē hanoore hā. Mē tāmjaja na prem axpēn kām gryk

nē anhgrà nē ahpýnhã pa. 26 Tā ja pyrà nē ixte Satanasti nhŷ hã tanhmã amnhī nhípêx to ho ixpa ronhŷx pa ri mē kurũm amnhī kwŷjê japôx o ri ixpa hkêt nē. Mēkarõmnutijaja kêp Satanasti hkwŷ kênã. Koja Satanasti ixte mē kurũm mē hapôx kaxyw tanhmã inhmã nē hkêt nē. 27 Àhpumunh tŷx jakamã na hte mē kot hkôt amnhī xunhwŷr xwŷnhjê pumunh tŷx o pa nhûm měhõ tee ri kêp mē utâr kaxyw. Tā ixâhpumunh tŷx o ixte hakrenh jakamã ixte kêp mē utârja inhmã tanhmã kute hkêt. Na pa hte kêp mē utâ nhûm mē hpânhã ijkôt amnhī nhípêx o pa nhûm Satanasti tee ri mē hã ixpumunh o pa kapry.

28 — Âm hâmri na pa mē amã ixkapêr. Kot kaj mē tanhmã amnhī tomnuj to ho apa. Nē amnhī tomnuj tŷx kumrêx râhã ho apa. Rŷ tanhmã akapêr punuj to ho apa. Rŷ tanhmã Tîrtûm o akapêr punuj to ho apa. Tâ tee ri ja hã amnhī pumu nē akaprí nē ã ate amnhī nhípêx anhŷrja kaga nê Tîrtûm kôt amnhī xunhwŷ. Hâmri nhûm amnhî tâ mē apumu nē amnhî katut kôt mē ate amnhî tomnuj nê mē akapêr punuj rëngh pa nê axte kãm hamaxpêr kêt nê. Koja ho hapêx par kumrêx. 29 Nom koja Tîrtûm Karõ xatâ mē amã ixto amnhîrít tâ ka mē ama nê ãm ama nê te kêp amnhî jamak pro pyràk o amnhî nhípêx. Jao Tîrtûm Karõ hã apijaàm kêt ã amnhî to amnhîrít. Ja mŷrapê koja Tîrtûm nhýrmã amnhî xwar te mē apê amnhî jamak pro pyràk o mē anhípêx ka mē tee ri kãm amnhî kaprî kapry. Hâmri nê mē kot amnhî xà htŷx kamã hamak o pa htûm xà wŷr ma apa nê kamã apa râhã apa ho apa. Anê.

30 Mē kot Satanasti nhŷ hã mē nê mëkarõmnuti janor o pa hã hkamnhîx jakamã nhûm pre Jesus ã mē kãm kapêr anê.

Jesus katorxà mē htôjê jarênh

Matêwre 12.46-50; Rukre 8.19-21; mâanen Eprêw 2.11-12

31 Rôm nhûm Jesus katorxà mē htôjaja hwŷr mra no ãm kormã hwŷr gjêx kêt nê. Mê kot hã htu rax jakamã nhûm mē tee ri hwŷr gjêx kaxyw kormã kapôt ã kuhê. Hâmri nê mē kot mar o kuhê xwŷnhjê hô mä kapêr nê kãm:

— Kwa ma têñ Jesus mä më ijarê kê mē ixwŷr kato. Anê.

32 Rôm nhûm ixkre kamã mē hkrî xwŷnhjaja mē omu nê Jesus mä më harê nê kãm:

— Kwa Pahihti. Ota akatorxà mē atôjaja awŷr mra nê pôj nê tee ri awŷr gjêx mä nê kormã kapôt ã kuhê nê atâ karõ. Anê.

33-35 Hâmri nhûm mē kuma nê më kãm:

— Tôe pa ixkato nê më omu. Inhmã mē hapêê. Nom kot kaj mē atô Tîrtûm kapêr ma nê hkôt amnhî xâm nê hkôt amnhî nhípêx. Hâ kot kaj te apê ixtô rŷ ixkatorxà kot amnhî nhípêx pyràk o pu më axpêñ nhípêx. Pa te inhmã mē hapê pyrà nê inhmã mē ajapê nê. Anê.

Mēmo hy hkre xwỳnh jarēnh*Matêwre 13.1-9; Rukre 8.4-8*

4 1Tā nhūm Jejus axte gô jakàx ã mě ahkre ho nhý. Hämri nhūm mě axte hā htu rax jakamā nhūm tee ri mě omu hämri ně pàr krem axà nē gôx kām amȳm mě ahkre ho nhý. Nhūm mě piitā kÿxpê omunh nē mar mex o kuhê. 2Hämri nhūm mě ahkre ho nhý. Nom mě ujarēnh pix kām mě ahkre. Mě kot Tirtum kapēr mar nē tanhmā hkôt amnhī nhipêx to ho paja nhūm hā kuxi nē mě kām hā ujarēnh o nhý nē mě kām:

3—E mě inhma. Koja měhō ma pur mā mō nē pur kām mēmo hy ho ukapêr o pa nom nhūm hy piitā amex kām rôrôk kêt nē. Koja ahpynhā rôrôk. 4Koja hkwÿ aptyx kām rôrôk nhūm kuwênhre omu nē hwyr mra nē hkrêr pa. 5-6Nē koja kēn kām hkwÿ rôrôk hämri nē higröt kutā nojarêt nē higröt pa. Nom nhūm kamā aptyx nē kamā kēp pika hkryre jakamā nhūm higröt nhūm hā myt ahpá nē arigro htix mě nhūm grà pa. Harê hkryre jakamā grà pa. 7Nē koja hkwÿ mrônhi kamā rôrôk nē higröt tā no nhūm utija kēp amytà nhūm ô hkêt nē.

8—No koja hirā kamā pika mex kām hkwÿ rôrôk. Hämri nē hirā kamā rôrôk jakamā higröt mex nē piitā ô rax nē. Kamā ô hkwÿ kēp 30 nē kamā hkwÿ kēp 60 nē kamā hkwÿ kēp 100. Æ mě ujarēnh kot anhýr. 9Kwa mě ama nē kām ajamaxpêr tÿx râhā ho ri apa. Anē.

*Makre 4.1-9***Jejus kot hprí hā mēmo hy jarēnh***Matêwre 13.10-23; Rukre 8.9-15*

10Hämri nhūm mě Jejus xujarēnh mar pa nē anhgrà nē ma akupym mra nhūm hkôt mě pa ho pa xwÿnh pê 12 mě hkwÿjaja pix Jejus ri arik. Hämri nē ujarēnhta ã hkukja nē kām:

—Kwa mon ka hte ã mě kām axujarēnh anē Pahihti? Na pa mě ixpri hā amar mex kêt nē. Anē.

11-12Hämri nhūm mě kām:

—Nà kot paj ixpri hā mě amā harē. Tirtum kām mě ate aprí hā mar präm jakamā kot paj ixpri hā tanhmā mě amā harēn to. Nà mě kot amnhī tomnu kaga nhūm Tirtum kot ja hā mě omunh xà hkôt mě ho hkra hā harēnhja na pa hte mě kām harē. No müjjaja mě akinhā mě kām mar

prām kēt jakamā na pa hte mē kām mēmoj tā haxwȳ nē awjarē nhūm mē ām ixujarēnh pix ma.

Na htem kuma nē ām kuma nē htȳx ri hā pa. No kēp apu mē kām hprī hā mar prām ronhȳx mē ra hprī hā kuma nē Tīrtūm kōt amnhī xunhwȳ nhūm amnhī tā mē omu nē mē kot amnhī tomnuj o hapēx. Nom mē kām mar prām kēt.
Anē.

13Tā mē ate aprī hā ixujarēnhja mar mex kēt jakamā tanhmā kot kaj mē amnhī to nē ixujarēnh piitā ama? E kot paj ixprī hā mē amā mēmo hyta jarē ka mē inhma.

14—Nà mēmo hyta te kēp Tīrtūm kapēr pyrāk. Nē ahpȳnhā rōrōk xà hā pikata te kēp ahpȳnhā mē kot Tīrtūm kapēr mar xwȳnhjē kot mar nē ahpȳnhā tanhmā amnhī nhīpēx to pyrāk. 15Jakamā mē kot mar xwȳnh kwȳjaja hte kot aptȳx kām hkwȳ rōrōk nhūm kuwēnh kot hwȳr mrar nē hkrēr par xwȳnhta pyrāk. Jakamā na htem Tīrtūm kapēr ma nom nhūm Satanasti te kuwēnh kot hy hkrēr parta pyrāk o mē hipēx. Nē mē kot amnhī kaxyw hkōt hamaxpēr nē hkōt amnhī xunhwȳr pymaj tanhmā nē mē hkrā hto. Jakamā nhūm mē Tīrtūm kapēr ma nom ho hamakētkati tokyx anē nē axte kām hamaxpēr kēt nē.

16—Nē mē kot mar xwȳnh kwȳjaja te kot kēnre kamā hkwȳ rōrōk nē higrōt nhūm te hā myt ahpā nhūm grā par tokyx anhȳr xwȳnhta pyrāk. Na htem Tīrtūm kapēr ma nē hkīnh nē. Nē kām mar prām nē. Te hy higrōt tokyx anhȳrta pyrāk. 17Tā nhūm mēhō tē nē Tīrtūm nē tanhmā mē kām kapēr to nhūm mē kuma nē hkaga. Rȳ nhūm mē Tīrtūm ā tanhmā mē homnuj to nhūm mē tee ri amnhī tā mē omu nē hkaga. Te mēmo hy higrōt nē grā par tokyx anhȳrta pyrāk.

18—Nē mē kot mar xwȳnh kwȳjaja te kot mrōnhī kamā hkwȳ rōrōk nē higrōt nhūm mrōnhī kot kēp àmnàr xwȳnhta pyrāk. Nē mē kām Tīrtūm kapēr mar prām nē. 19Nom māänēn kām hikukrēx rax nē hikàxpore rax prām jakamā ām ja pix kukamā hamaxpēr o ri pa. Jao ra gryk ā axte Tīrtūm kapēr mā hamaxpēr nē hkōt amnhī nhīpēx kēt nē. Te mrōnhī kot higrōt pē àmnàr nhūm ô hkēēta pyrāk.

20—No mē kot mar xwȳnh kwȳjaja te hirā kamā pika mex kām hy hkwȳ rōrōk nē higrōt nē ô raxta pyrāk. Na htem ixkapēr ma nē amnhī krā him hagjēnh tȳx nē. Nē ixfōt ri amnhī nhīpēx mex rāhā ho ri pa. Te mēmo hy hkre kamā ô hkwȳja kēp 30 nē kamā kēp 60 nē kamā kēp 100ta pyrā nē Tīrtūm kapēr kōt amnhī nhīpēx mex rāhā ho pa. E ā ixujarēnhja kot anhȳr. Anē.

Kanē hpimxur ā harēnh

Rukre 8.16-18, 8.24-25; Matēwre 13.10-15, 25.14-30

21Nhūm Jejus arī hkōt mē pa ho pa xwȳnhjē jahkre nē mē kām:

—Xà na htem kanê hpôk nē poti ho hpro rÿ hitom kâm par krak ri unhwÿ? Nà na htem hpôk hâmri nê kÿx pê mêmôj nhîmôk ã unhwÿ. 22Ja pyrà nê m e piit  kot hkw j  p e tanhm  hamaxp r  punuj to ho hpimxur pr m t  tee ri kot ho hpimxur pr m kap y. Koja nh rm  m e hamaxp r  piit  amnh  to amnh rit pa. N  m moj piit  ra hpimxur mex t  koja nh rm  amnh  to amnh rit pa. Te m e kot kan  hp k n  k x p e unhw r nh m amnh rit mex pyr k. Ja pyrà n  na pa hte T rt m kap r  o ri ixpimxur o ixpa hk t n . Na pa hte ixpr  h  m e am  har n mex o ixpa. 23Kwa m e ixujar nha ma n  k m ajamaxp r  t x r h  ho ri apa. An .

Nh m pre   Jejus m e k m kap r  an . 24H mri n  m e k m:

—N  k r ka m e axp n k m axukapr  ho ri tanhm  axp n to mex to ho ri apa. K r k  T rt m ja h  m e apumu n  m e apyr  n  m e akam  ukapr  p e m e ato mex o pa. 25Koja m h  inh  tanhm  amnh  nh p x mex to pa ja h  omu n  kot inh   p n mexta p nh  ho mex n . No koja inh   p n mex k t pa ja h  omu n  h  ho mex k t n .

—N  koja m h  k m ixkap r  mar pr m nom korm  hpr  h  mar mex k t t  ar  mar o pa n  gaa n  mar t x o m . No koja kuma n   m kuma h mri n  gaa n  h  no hk t. An .

Pur k m m mo hy hkre xw nh jar n

Mat wre 13.24-30

26Nh m Jejus ar  hk t m e pa ho m e pa xw nhj  jahkre ho nh  n  m  k m:

—E pa m e am  tanhm  m e kot ixkap r  mar t x xw nhj  jar n to ka m e inh ma. Koja m h  ixkap r  mar t x n  ra hk t ri amnh  nh p x o pa. H mri n  hamaxp r  nyw o hamaxp r  o pa n  amnh  nh p x nyw o amnh  nh p x o pa. Te m e hpur k m m h  kot m mo hy hkre xw nh kot amnh  nh p x pyr k. Na hte hyja kre ho pa. 27H mri n  hkre hpa n  kam t m e  t o hikw y n  ar gro m e m moj t   p n o pa. R h  nh m m mo hyja ar  hikw y ho hikw y hk t n . Koja amnh  nh p x   ho amnh  nh p x n  higr t kato n  hpr k. Kre xw nh kot tanhm  kot amnh  nh p x to h  omunh k t t  nh m k m hpr k.

28—Na hte hp m hap o o pa n  higr t o pyka kahte. H mri n  hpr k n  h  axp t n  gaa n  hp nh   . H mri n  hk mr k pa n  xa. 29H mri n  m e kot hik n m a mex n  nh m kot hkre xw nhhta omu n  amnh m ham nh pa. T  m e kot ixkap r  mar mex xw nhjaja te m mo hy ra higr t kator n  hpr k n  h  pip t n    xw nhhta pyr k. N  ur k n  amnh  nh p x   ho amnh  nh p x o pa. An .

Jejus te kot mēmo hy pyràk ā kot amnhī jarēnh

Matêwre 13.31-32; Rukre 13.18-19

30-32 Nhūm Jejus arī mē ahkre ho nhŷ nē mē kām:

— Tîrtûm kot mē awŷr ixte mē ato amnhîptâr kaxyw inhmēnh ā ijarênhja. Te ixte mēmo hy pixire pyràk. Koja mēhō mēmo hy hō pixire nē hkre nhūm ra higrôt. Nē gaa nē hprêk. Hämri nē hpa anhgrà nhūm kuwênhre hwŷr mra nē hôptî kamā amnhîm haê nhîpêx. Mēmo hyta grire htâ nhūm hkre nhūm higrôt nē ā amnhî nhîpêx anē. Tâ kot paj nhŷrmâ urâ nē ipyxi htâ kot paj pika piitâ hkôt mē ho amnhîptâ nē mē omunh mex râhâ ho ri ixpa. Anē.

Ā na pre Jesusja hkôt mē pa ho mē pa xwŷnhjê mā amnhî tâ kuxi nē ujarênh anē. **33** Mē kâm ujarênh kâm mē ahkre ho pa. Te nhâm mēmoj jarênh pyrà nē amnhî tâ haxwŷ nē harê. Mē kot tanhmâ mar to hâ mē omunh xâ hkôt tanhmâ mē kâm ujarênh to. **34** Na pre ām ujarênh pix kâm mē kâm kapêr mar prâm kêt xwŷnhjê mā amnhî jarênh râhâ ho pa. No mē kot hkôt pa ho pa xwŷnhjê mā nhūm hprî hâ ujarênh jarê nhûm mêmprî hâ mar mex nê.

Jejus kot kôk o pinhkrênh ā harênh

Matêwre 8.23-27; Rukre 8.22-25

35 Tâ nhûm amŷkry nhûm Jejus arī pâr kre kamâ nhŷ. Hämri nê hkôt mē pa ho mē pa xwŷnhjê mā kâm: “E pu mē ma xarmâ mõ.”

36 Anê hâmri nê mē kot mar o hkrî xwŷnhjê re nê pâr mā agjê nê ma xarmâ mõ. Garirej rûm kato nê ma xarmâ pika hō hwŷr mõ. Nhûm pâr kwŷja ma mē hkôt mõ. **37-38** Nhûm Jejus ra ôtxwa nê tê nê pâr kre kamâ hkrâjapar xâ hâ hkrâ xi nê ra ôt tŷx nê nô. Nhûm kôk àpêr tŷx nê nhûm gô kànhmâ harî nê axpêñ tak. Ra ri xatâ axpêñ tak nê pâr kre kamâ axkapî nhûm ra mē kêp àr o mõ. Hämri nhûm mē tee ri amnhî nhîpêx nê tee ri amnhî kukamâ hamaxpêr nê Jejus wŷr hprôt nê kumra nê kâm:

— Kwa kànhmâ nhŷ Pahihti. Kot puj mē jarâhâ pahtyk pa. Anê.

39 Hämri nhûm hkrâkato nê kànhmâ nhŷ nê kôk mē gôta pumu nê wa kâm kapêr o:

— E kwa wa anhîkrê. Anê.

Hämri nhûm gô mē kôk hpinhkrênh kurê kumrêx.

40 Hämri nhûm Jejus hkôt mē pa ho mē pa xwŷnhjê mā kâm:

— Hêxta waa nê. Kormâ mē ate amnhî kaxyw Tîrtûm mē wa inhmâ ajamaxpêr tŷx kêt. Hâ na ka mē ri amâ ma nê tee ri amnhî kukamâ ajamaxpêr. Anê.

41 Hämri nhûm mē amnhî jaêr pê ā kot amnhî nhîpêx anhŷr ā omu nê tee ri axpêñ pumunh pê omunh o kuhê. Hämri nê axpêñ mâ:

—Kokÿý. Jejus kēp mē panhīō hkêt. Mē pahtō kot pu te kot amnhī nhípêx pyrà nē kôk mā pakapēr nhūm anhíkrê? Nà mē pakurom àhpumunh tÿx o àhpumunh tÿx. Anē.

Jejus kot mēhō nē mēkarōmnuti janor ã jarënh

Matêwre 8.28-33; Rukre 8.26-34

5 ¹Tâ nhūm Jejus mē hkôt mē pa ho mē pa xwÿnhjê merohâ mō nē xarmâ Geras wyr pôj. ²⁻⁴Hâmri nê pâr rûm hapôj nhûm mēhô myja Jejus pumu nê hwyr tê. Mêkarömnuti kot hwyr ar nhûm ÿ hâ oprê htÿx kumrêx. Hâmri nê hkwÿjê hkàx â kapôt â mē hâ pika kamâ ri hkênh nê pa ho pa. Nhûm mē xatâ kàx o hte hpre nê hpa hpre htâ no nhûm kurê. ⁵Nê kamât kâm nê arîgro hâ àmra htÿx o mrar pê kën o amnhî tak o mra. Mê hâ pyka kamâ nê kapôt â hixêt â amnhî tak tÿx râhâ ho mra. ⁶Tâ amÿm Jejus pumu nê hwyr hprôt nê hâ hpijaàm kaxyw kutâ hkôn krâ ho têm nê hparpê nhÿ. ⁷⁻⁸Hâmri nhûm omu nê nê mêkarömnuti mā kapêr nê kâm:

—Kwa kurûm akato nê ma tê. Anē.

Hâmri nhûm kuma nê tanhmâ myta o nhûm tâm mêkarömnuti nhÿ hâ Jejus mâ kapêr nê àmra kamâ kâm:

—Pa Tirtûm Kra Jejus? Mo kaxyw na ka ixwyr tê? Kwa tanhmâ ixto hkêt nê nà?

⁹⁻¹⁰Anê nhûm kâm:

—Tanhmâ na anhixi te? Anê.

Nhûm kâm:

Makre 5.1-20

— Nà ixpê Mēohtôhti. Mēkarõmnuti ohtô nē kot ixwyr gjêx jakamã na htem ã inhixi jarênh anê. Kwa nê mē ijanor kêt nê nà? Anê.

11-12Hämri nhûm mēkarõmnuti tâm amnhî to kuwù nê kâm:

— Kwa kér ka jahti nê mē ijapôx japêr nê mē kot amnhî xâ htìx kamã hamak o mē pa htûm xâta wyr mē ixrênh kêt nê. Hagrô hkwù mûj wyr mân mē ixrê pa mē hpânhä hwyr mân hagjê? Anê.

13Hämri nhûm mē kâm:

— Tôe. Mê tâm hwyr mra. Anê.

Hämri nhûm mëmyta pê hapôx pa nê ma hagrô hwyr mrar kurê kumrêx nê mē kâm gjêx pa nhûm myja akupym tâm hkrâ. No nhûm hagrôja mēkarõmnuti pymaj amýra nê axkahkum nê hprôt nê himô hâ krâ hixêt ã axpum rôrôk nê gôx kâm mrô nê hpikaprâr pa. Ohtô rax kumrêx. Kêp 2.000 tâ hpikaprâr pa. **14**Hämri nhûm hagrô jamâr o ri mē pa xwînhjaja tee ri ja hâ omu nê ma më õ patrâw wyr akupym më piitâ mē kâm harênh o hprôt nê mra. Hämri nê mē kâm ujarênh pa. **15-16**Nhûm më tee ri më kuma nê ma Jeus wyr mra nê hkaxpa nê kuri myta pumu. Nhûm ra akupym tâm hkrâ nê ê kamâ tâm amnhî nhîpêx nê nhý. Nhûm më kot hâ omunh xwînhjaja më kâm ujarênh pa nhûm më kuma nê myta pumu hämri nê tee ri amnhî kukamâ hamaxpêr o kâm Jeus puma nê. **17**Hämri nê amnhî nê kâm kapêr nê kâm:

— Kwa mëmo kaxyw na ka më ixwyr rê? Mê ma akupym amrar tokyx anê. Anê.

18Hämri nhûm më kuma nê akupym pâr wyr agjê nhûm akupym mex xwînhhta tee ri ja hâ më omu nê më hkôt hkrâ. **19**No nhûm Jeus kâm:

— Nà kot kaj më ixkôt amôr kêt nê. Ma akupym anhô krî hwyr mân tê nê më kâm Tîrtum kot akupym ato mex ã amnhî jarênh o ri më hkôt apa. Anê.

20Hämri nhûm kuma nê ma akupym tê. Hämri nê õ pyka pê Tekap kâm më kâm Jeus kot tanhmâ ho mex to hâ harênh ri më hkôt pa nhûm më amnhî jaêr pê kuma nê tee ri hkukamâ hamaxpêr.

Jeus kot akupym mëhô ho mex nê akupym mëhô ho htîr ã harênh

Matêwre 9.18-26; Rukre 8.40-56

21Tâ nhûm Jeus më hkôt më pa ho pa xwînhjê mërohâ akupym xarmâ mõ nê rê. Hämri nê pâr nhô nê api nê gô myri kuhê nhûm pika nhô xwînhjaja Jeus pumu nê hâ pikuprôn rax nê. **22-23**Hämri nhûm mëhô my pê Jajtija hwyr tê nê kutâ hkönkrâ ho htêm nê nhý. Kêp Tîrtum kapêr o më ahkre xâ hâ ixkre jamâr xwînh maati na pre. Nhûm hkra nija kêp à htìx nê htyk kaxyw nê nô. Kormâ nyw. Kormâ hâ amgrâ pê 12 pix tâ ra kêp htyk kaxyw. Hämri nhûm Jajtija tee ri hkukamâ hamaxpêr nê ma Jeus wyr tê nê hpar pê hkôn krâ ho têm nê ho hwyr kâm hihtìx nê kâm:

—Pa akupỹm mẽ ixto mex xwỳnh maati. E awyr na pa tẽ. Na ra ixsra ixpê htyk kaxyw. Pa tee ri omu nẽ kaxyw amã ijamaxpêr nẽ awyr tẽ. Jakamã kwa ma ixsra inhôrkwy hwyr tẽ nẽ inhmã omu nẽ hã anhîhkra xi nẽ akupỹm inhmã ho mex. Anẽ.

24Hämri nhûm kuma nẽ ma hkot tẽ. Nhûm mẽ ohto nẽ axpën nhiganh nẽ axpën kujahék o wa hkot mra. 25Nhûm mëhõ nija haxwŷja wa hkot tẽ. Na pre hte hkamrõ hkryre râhã ho pa hã ra hã amgrà kêt 12. 26Nê tôtô mä amnhîrer rax nẽ nhûm mẽ tee ri kot ho mex kaxyw nom xatã hkane kapry. Hämri nhûm ra hikàxpore kêt hapêx nhûm arî ãm râhã nẽ pa. 27-28Hämri nẽ tee ri amnhî kukamã hamaxpêr nẽ Jeus jarênh ma nẽ hamaxpêr o:

—Ma kot paj ma hwyr tẽ nẽ kêt ê pix kupênh tã akupỹm inhmex japêr. Ma kot paj ho anẽ.

Anhýr o hamaxpêr hämri nẽ ma mẽ hkot hwyr htêm kurê kumrêx. Nhûm mẽ ohto raxja kaêx ã mẽ hkot hwyr tẽ. Hämrí nẽ katut kôt kêt ê nhirê kupê. 29Ãm ê pix kupênh tã akupỹm mex ã amnhî pumunh kurê kumrêx. 30Hämri nhûm Jeus kot kêt ê kupênh ã amnhî tã omu nẽ hêx rom xa nẽ mẽ ho hakêx nẽ amnhî tã mẽ kâm kapêr nẽ mẽ kâm:

—Kwa mẽ atô na ka ri amnhî kaxyw inhmã ajamaxpêr týx pê ixpê ixê kupê? Anẽ.

Hämri nhûm mẽ piitã kuma nẽ tee ri axpën pumu nẽ kâm amnhî tã aprã. 31Hämri nhûm hkot mẽ pa ho pa xwýnhjaja kâm:

—Mê kot apê amnàr griã kot ka kêt ri mëhõ kot apê hkupênh xwỳnh ã ri mẽ hkukja. Kwa mân ãm mëhõ amarî apê hkupê. Anẽ.

32Hämri nhûm mẽ kâm:

—Nà na amarî ixpê hkupênh kêt nẽ. Na amnhî kaxyw inhmã hamaxpêr týx pê ixpê hkupê. Tã na ixâhpumunh týx xà ho akupỹm mex. Nom ra ixte mëhõ kot ixpê hkupênh xwýnhhta pumunh jakamã na pa ixêx rom ã amnhî tã ri mẽ hkukjêr anẽ. E kwa mẽ atô inhmã amnhî jarê. Anẽ.

33Hämri nhûm nija kuma nẽ tee ri kêt kot amnhî to hpimxur prãm. Hämrí nẽ hpijaàm nẽ hwyr htertet o tẽ nẽ kutã hkõn krã ho têm nẽ nhý nẽ kâm amnhî jarê nẽ kâm:

—Ma pa na pa inhmã inhmex prãm xàj apê axê kupê. Tã na pa akupỹm inhmex. Anẽ.

34Hämri nhûm kuma nẽ kâm:

—Tý. Nà ate amnhî kaxyw inhmã ajamaxpêr týx kôt ã ate amnhî nhîpêx anhýr jakamã na ka akupỹm amex. Kot kaj axte akamrõ râhã ho ri apa hkêt nẽ. E mämrî ajamakêtkati nẽ ma akupỹm anhôrkwy hwyr tẽ. Anẽ.

Hämri nhûm kuma nẽ hkñh nẽ ma akupỹm tẽ.

35Rôm nhûm Jajti mä më àpênh xwýnhjaja õrkwy rûm ma õ patrâw kutã mra nẽ wa hkaxpa nẽ Jajti mä kâm:

—Kwa na ra akra apê ty. Mo kaxyw kot ka kêt amnhî kôt Jesus o mõ? Kwâr mâmri ma akupým awjanâ nê tê. Anë.

36 Hämri nhûm Jesus më kuma nê Jajti mä kâm:

—Kwa tee ri akra hkukamâ ajamaxpér kêt nê. Âm kaxyw inhmâ mân ajamaxpér tÿx râhâ nê. Anë.

37-40 Hämri nhûm më axte mõ nê më õrkwý hwyr pôj nê më omu. Nhûm më ra hâ htu rax nê mûr o hkrî. Hämri nhûm Jesus më hwyr axà nê më omu nê kot më hkra htyk kumrêx â omunh tâ më kâm:

—Kwa më hämri amyr kêt nê. Na nireta htyk kêt nê. Na âm gôr nê nô. Anë.

Hämri nhûm më kot ra htyk â omunh mex jakamâ kuma nê âm kuma nê axtem nê ri axpën mä hâ hpér o axkë. Hämri nhûm Jesus më hanor pa nê hitom kâm htyk xwýnh wyr àr kaxyw nê amnhî kôt Juâw nê Xiakre nê Simâw Pêtre nê kaxyw htyk xwýnh katorxâ nê hipêêxâ pix amnhî kôt më ho axà. **41** Hämri nê htyk xwýnhta wyr tê nê hpa hâ kupy nê kâm kapér nê kâm:

—Pa? E kwa kànhmâ nhý. Anë.

Nom amnhî kapér kâm harë nê kâm:

—Tarit kûm. Anë.

42 Hämri nhûm kànhmâ ÿr kurê kumrêx nê kànhmâ xa nê ri mra. Na pre ra hprêk nê ty. Na ra hâ amgrâ kêt 12 tâ ty nhûm Jesus akupým ho htîr nê kànhmâ ÿr nhûm kànhmâ xa nê ri mra. **43** Hämri nhûm kuri omunh xwýnhjaja amnhî jaêr pê omu nê kamâ no pyma nê hkînh tÿx kumrêx. Hämri nhûm Jesus katorxâ më hipêêxâja wa kâm:

—E mân ra kâm prâm nê. Wa tokyx kâm mêmôj japér kê kukrê. Nom kér ka wa inhmar kumrêx. Kér ka wa akupým ixte ho htîr â ri më kâm ijarênh o ri apa hkêt nê. Âm kwarî ho kwarî. Anë.

Najare nhô xwýnhjaja kot Jesus kaga hâ më harënh

Matêwre 13.53-58; Rukre 4.16-30; Juâw 1.11

6 **1**Tâ nhûm Jesus ma ô krî pê Najare hwyr ma akupým mõ nhûm hköt më pa ho më pa xwýnhjaja ma hköt mõ. **2**Hämri nê hwyr pôj. Nhûm më ô arîgromnu pê sap kator jakamâ nhûm Jesus ma Tîrtum kapér o më ahkre xâ hâ ixkre hwyr tê. Hämri nê kamâ më ahkre ho nhý nhûm më amnhî jaêr pê kapér mex â kuma nê tee ri axpën pumunh pê hamaxpér o hkrî. Jesus kêt më hkwý hâ hkamnhîx nom nhûm më kurom àhpumunh tÿx nê kapér mex jakamâ nhûm më kuma nê tee ri hamaxpér o hkrî. Hämri nê axpën mä:

3—Kwa kêt më panhô htâ tanhmâ kot we amnhî to nê â àhpumunh tÿx kôt më pamâ kapér anë nê ri më kâm aa më kot mêmôj pumunh kêt kwý ho anhýr o pa? Më panoo mä na pre hprêk. Kêt pî kuprâr xwýnh Juje më hprô Marir wa hkra na. Nê htô Xiakre nê Juje nê Simâw nê Jutja

ra mē pahte mē kēp htō hā omunh mex. Nē htōxjaja jar mē pakamā pa nhūm mē pahte mē omunh mex kēnā kot kēt we mē kurom ã àhpumunh tŷx anē. Anē.

Anhŷr o axpēn mā harē. Hāmri nē kamā gryk nē hkaga 4-6nhūm tee ri amnhī tā mē omu nē hamaxpēr o:

— Hêxta waa nē. Mē kām amnhī kaxyw ixfôt hamaxpēr prām kēt kumrēx. Anē.

Hāmri nē mē kām:

— Nà Tîrtûm nhŷ hā kapēr jarēnh o mē pa xwŷnhjaja na htem krī hkwŷ kamā kām mē mar prām nē. Nom õ krī kamā mē kot karâr rûm hprêk o mōr kām omunh xwŷnhjaja na htem kuma nē ãm kuma. Anē.

Hāmri nhūm mē kot amnhī kaxyw hkôt hamaxpēr kēt jakamā nhūm tee ri mē kām aa mē kot mēmoj pumunh kēt kwŷ ho anhŷr rax prām kaprŷ. Nē ãm mē à xwŷnhjê ho grêre nē mē hā ïhkra jaxwŷ nē akupŷm mē ho mex. Hāmri nē mē kurûm kato nē ma krī hkwŷ hkôt ri Tîrtûm kapēr o mē ahkre ho pa.

Jejus kot mēmoj tā mē kēp 12jê mā karō hā harēnh

Matêwre 10.5-15; Rukre 9.1-6, 10.1-12; māänēn Atre 13.50-51, 18.6

7Tā nhūm Jejus amnhī wŷr mē kot ÿ hā mē ahkre ho pa xwŷnh pê 12jê hwŷ. Ra kot amnhī kaxyw mē rên hwyntaja nhūm amnhī wŷr mē kuwŷ. Hāmri nē axpēn kaxyw mē ho axkrut nē mē kurê nē mē kām mē àpênh ã karō nē ma mē hkwŷjê hwŷr mē kurē. Nē mē kām:

— E kēr ka mē ma mē pahkwŷjê hwŷr mra nē inhŷ hā Tîrtûm kapēr jarēnh o ri mē hkôt apa. Nē mē kurûm mēkarõmnuti japôx o ri mē hkôt apa. 8-9Nom kēr ka mē amnhī kôt akukrêx rax nē ri apa hkêt nē. Nē kawâ htu nē ho ri apa hkêt nē. Nē amnhī kôt axâpkur xâ ho ri apa hkêt nē. Rŷ akâxpore rax nē ri ho apa hkêt nē. ãm mē anhō kamis nē mē apar kâ ho pixire nē agjê nē ri hā apa. Nē mē amnhī kaxpar xâ hā mē anhō kô pix o apa. Mē ãanhŷ kamā mē hkôt ri apa anē.

10—Nē kēr ka mē nhŷri krī hō hwŷr pôj. Nē apôx xâ kamā měhō nhôrkwŷ kamā hkôt ri apikamênh tâmtâ kurûm akupŷm ajapôj nē ma hpânhâ nhâm krī hō hwŷr apa. Nom atŷx ri nhâm mē hwŷr amrar nē nhâm mē hwŷr amrar kêt nē.

11—Nē koja mē nhŷri mē akapēr kaga ka mē tee ri amnhī tā mē kamā ama hāmri nē tokyx mē kurûm ajapôj nē ma apa. Nē anojarêt nē mē noo mā akuhê nē amnhī par ã awjagrô kapî. Mē kot Tîrtûm kaga hā amnhī pumunh nhūm kot amnhī pyrâ nē mē hkaga hā omunh kaxyw ka mē ã mē noo mā amnhī nhîpêx anē. Hāmri nē hpânhâ ma nhŷhŷm apa.

12Anhŷr o mē kām mē àpênh ã karō. Nhūm mē kuma nē hapôj nē ma mē hkwŷjê hkôt pa. Ma krī piitâ hkôt Tîrtûm kapēr o mē ahkre ho ri mē hkôt pa nē mē kām:

—E kwa mē tokyx amā ate amnhī tomnuj kaga hprām xàj Tīrtūm kōt mān amnhī xunhwȳ. Anē.

13 Hāmri nē mē nē mēkarōmnuti jano. Nē akupȳm mē à xwȳnhjē ho mex kaxyw mēmo htwȳm o mē hkrā gregrer nē Jeus nhȳ hā akupȳm mē ho mex.

Mē kot Juāw Paxis pīr ã mē harēnh

Matēwre 14.1-12; Rukre 9.7-9

14 Tā nhūm mē piitā Jeus jarēnh ma nē axpēn mā tanhmā harēnh to ho pa. Nom ahpȳnhā tanhmā harēnh to. Na prem kamā harēnh o:

—Nā Juāw Paxis pimrāata na. Pēr akupȳm htīr jakamā na hte ã mē kot aa mēmoj pumunh kēt kwȳ ho anhȳr o pa. Anē.

15 Nē kamā axtem harēnh o:

—Nā tām kēt. Pēr finat Eris na. Anē.

Nē kamā axtem harēnh o:

—Nā tām kēt. Pēr Tīrtūm nhȳ hā kapēr jarēnh xwȳnhjē hō na. Te kot amnepē mā mē kot Tīrtūm nhȳ hā tanhmā amnhī nhīpēx to xwȳnhjē kot amnhī nhīpēx pyràk o kot amnhī nhīpēx kēnā.

Anhȳr o ahpȳnhā harē. 16 Hāmri nhūm Ijaew o amnhīptār xwȳnh pē Erox Āxipasja mē kot ã harēnh anhȳr ã mē kuma nē Juāw Paxis mā hamaxpēr kurē kumrēx. Hāmri nē mē kām:

—Nā pēr Juāw Paxista na. Ixte mē kām hā ixàmnēnh nhūm mē kot inhmā mut krāhyr xwȳnhta mān ra tanhmā amnhī to nē akupȳm htīr. Anē.

17-20 Na pre ra pahi Erox Āxipasja htō Pirip pē hprō Eroxis pytā nē ho hprō nhūm hkra niti mē wa hwȳr ahpā. Hāmri nhūm Juāw Paxista tee ri ja hā pahihti Erox Āxipasja pumu nē hā kām akir nē kām:

—Tk. Kwa Tīrtūm kēp ja omnuj. Ra kot ja nē mē pahkurē htā ka axtem nē ã amnhī nhīpēx anē.

Anhȳr jakamā nhūm hprō Eroxisja amnhī tā kuma nē kamā gryk tȳx nē. Nē kām hpīr prām nē. No nhūm pahi Erox Āxipas kām hpīr prām kēt nē. Juāw Paxis kot Tīrtūm kōt amnhī nhīpēx nhūm kot hā omunh mex jakamā kām hpīr prām kēt nē. Juāw na pre hte xatā kām Tīrtūm kapēr jarēnh o pa. Nhūm pahihti Erox Āxipasja kormā hpīr hā mar mex kēt tā hā hpījaàm nē kām mar prām nē. Nom nhūm hprō kām hpīr prām jakamā nhūm kēp mē kām hā amȳnē nhūm mē ma o tē nē haxà nhūm mex nē mē hagjēnh xà kamā hkrī ho kri.

21-24 Tā nhūm jāā nhūm pahi Erox Āxipas kator ã arīgro kato nhūm mē piitā hwȳr mra nē hā akuprō nē hā hkīnh nē hā apkur o hkrī. Õ kōwenatōjaja nē hkrāmnhwȳjaja nē krī hkwȳ kamā mēō pahijaja nhūm mē ohtō nē hā akuprō nē hā hkīnh. Hāmri nhūm hprō Eroxis kra nitija mē hwȳr axà nē mē kām gre. Mē kot omunh nē kamā hkurē pix kaxyw

mē noo mā hpijaàm kêt nē ã mē kām grer anē. Hāmri nhūm pahi Erox omu nhūm ja kām mex nē nhūm mē piitā hkīnh nē kamā nopyma nē. Nē grer kām hpijaàm kêt nē tanhmā mē kām grer to nhūm mē omu nē kamā no pyma nē. Hāmri nhūm pahi Erox Āxipasja kām:

—Nà ãm hāmri. Na ka mē inhmā agrer mex nē. Jakamā kwa māmrī mēmoj tā ixwȳ. Amā mēmoj prām xà hkōt inhmā mēmoj jarē pa amā kugō. Æm hāmri na pa amā amnhī jarē. Na pa Tīrtūm noo mā ã amā amnhī jarēnh anē. Ka mamrī ixkukrēx mex kwȳ hā ixwȳ pu axpēn mā ho axkjē. E mēmo na amā hprām? Anē.

Hāmri nhūm kuma nē ma katorxà hwȳr tē nē kām harē nē kām:

—Xē mēmoj tā kot paj we kuwȳ? Anē.

Hāmri nhūm kuma nē hamaxpēr o:

—Ma ãm hāmri koja mē tā jarāhā inhmā Juāw Paxis pī. Anē.

Hāmri nē hkrata mā kām:

—Ma Juāw Paxis krā hā kot kaj awȳ kē mē amā kugō ka man ixwȳr o tē. Anē.

25Hāmri nhūm kuma nē akupȳm pahi hwȳr axà nē kām:

—Ma Juāw Paxis krā kot kaj inhmā agō. Pasiiti kamā axà nē inhmā agō pa ma amnhīm o ixtēm kurē kumrēx. Æm ja pix na inhmā hprām. Anē.

26Hāmri nhūm tee ri kuma nē hkaprī nē. Nē hamaxpēr o:

—Hēxta waa nē. Inhmā hpīr prām kêt. Nom ra ixte ixtutā mē hkrī xwȳnhjē noo mā inhmā kām mēmoj prām xwȳnh nhōr ã amnhī jarēnh nhūm ixte kām òr ã amnhī jarēnh nhūm mē piitā mē kot inhmar jakamā tanhmā kot pa we amnhī to nē kēp nē? Nà pa nē hkēt nē. Anē.

27Hāmri nē õ pōristijē mā kām:

—E mē ma Juāw Paxis wȳr mra nē mut krāhta nē pasiiti kamā hkrā xà nē akupȳn o tē nē kām agō. Anē.

Hāmri nhūm mē kuma nē ma mē hagjēnh xà hwȳr mra nē Juāw wȳr axà hāmri nē mut krāhta. **28**Hāmri nē pasiiti kamā hkrā xà nē akupȳm o tē nē kot hā hwȳr xwȳnh mā kugō nhūm kumȳ nē ma katorxà hwȳr o tē nē kām kugō.

29Hāmri nhūm Juāw Paxis kôt mē pa ho mē pa xwȳnhjaja tee ri harēnh ma nē hkaprī htȳx nē. Hāmri nē pahi Erox Āxipas wȳr mra nē ï hā kuwȳ nhūm mē kām kugō nhūm mē kumȳ nē ma o mra nē kēn kre kamā haxà.

Jesus kot mē ho 5.000 nē mē kām õ hā harēnh

Matēwre 14.13-21; Rukre 9.10-17; Juāw 6.1-14

30Tā hāmri nhūm mē kot Jesus nhȳ hā mē ahkre ho mē pa xwȳnhjaja akupȳn Jesus wȳr mōn pōj nē kām amnhī jarē. Tanhmā mē kot mē ahkre hto ho pa nē tanhmā mē ho mex to ho pa hā kām amnhī jarēnh pa.

31 Tā nhūm mē piitā axpēn pānhā kot Jejus mar kaxyw mē hwyr mra nhūm mē kormā apkur kêt nē. Jakamā nhūm Jejus hköt mē pa ho mē pa xwýnhjê mā:

—E ma pu mē awrā kapry hwyr mō nē nhýri pahkrī nē pakôkôt nē apkū.

32 Anē hāmri nhūm mē gôx kām kanôre wyr agjê nē ma ahte xarmā awrā kapry hwyr mō. 33 Nhūm krī hkwý nhō xwýnhjaja mē omu hāmri nē nhýhým mē mōr xà hā mē omunh kurê kumrēx. Hāmri nē krī hkwý rūm ma mē īkrep mra nē mē kām amnhī to wa nē pōj nē mē kutêp hkrī. 34 Hāmri nhūm mē mō nē mē hwyr pōj nē kre kura nē kanôre nhô. Hāmri nhūm Jejus mē hwyr api nē mē omu nē hamaxpēr o:

—Hêxta waa nē. Na mē omnu nē pa. Te mē kēp ôwêhti jamār xwýnh kêt nē htýx ri pa xwýnh kot amnhī nhípêx pyràk. Mēhō kot mē kamā ukaprī nē tanhmā mē ho mex to ho pa? Anē.

Hāmri nē mē kamā ukaprī nē xa nē Tirtum kapēr o mē ahkre rax nē.

35-36 Tā nhūm myt àr kaxyw nhūm hköt mē kot pa ho pa xwýnhjaja hwyr mra nē kām:

—Kwa hāmri na ra amýkry htýx nē. Mē hano kē mē ma nhýri krī hkwý hwyr mra nē tokyx amnhīm mēmoj jaaprō nē kuku nē hikwý nē gó. Mo jar kapôt ã mē apkur xà? Anē.

37 Hāmri nhūm mē kuma nē mē kām:

—Kwa nà mē kamjaja mē kām mēmoj gō kē mē kuku. Anē.

Hāmri nhūm mē kuma nē tee ri hamaxpēr nē kām:

—Kwa mo mē kaxyw mē pakàxpore rax? Kot pu mē pakàxpore ho 200 nē ho mē kām mēmoj jaaprōr tā nom nhūm mē ãm ho hkryre nē kuku nē ho õhy htu hkêt nē. Mē ohtō rax kumrēx kēnā. Anē.

38 Hāmri nhūm mē kām:

—Nà kot puj mē kām mēmoj jaaprōr kêt nē. No mē panhō pāwtita? Tanhmā na arī kute? E mē atō tē nē omu nē akupýn tē nē inhmā harē. Anē.

Hāmri nhūm ja ma tē nē omu nē akupýn tē nē kām:

—Nà pāwti ãm kēp 5 pix. Nē kaxyw tep ãm pijakrutre. Anē.

39 Hāmri nhūm Jejus kuma nē mē kām:

—Tōe. Mē kām anē kē mē ahpýnhā ri hije nē hkrī. Anē.

40 Hāmri nhūm mē piitā ahpýnhā kēp 50 nē hije nē hkrī hpa.

41 Nhūm Jejus pāwti mē tepta jamý nē kànhmā kaxkwa hwyr rít nē Tirtum mā kupē nē kām harē nē kām:

Makre 6.30-44

—Pa Papaj? Nà ka na apê mĕ inh   m   inh   ho apa xw  nh jakam   amex o amex. An  .

H  mri n   m   k  m ho hkry hpa n   hk  t m   pa ho m   pa xw  nhj   m   kug   nh  m m   o ri ho mra n   ho m   hip  x pa. P  wti m   tepta nh  m m   ho m   hip  x pa. 42-44Nh  m m   piit   apkur mex n  . M  oja m   k  p grire ht   nh  m Jejus tanhm   m   k  m ho rax to nh  m m   oht   rax t   piit   kuku n   ho ohy htu hpa. M  emyjaja k  p 5.000 n   kaxyw m   hpr   n   m   hkrajaja nh  m m  oja ho m   hip  x pa nh  m ar   hakr  x pr  . Jakam   nh  m Jejus k  t m   pa ho m   pa xw  nhjaja akup  m hakr  x o pikupr  nh pa n   ho kaw   o 12 n   ho n  t.

Jejus kot g   kr  hk   h   ht  m    har  nh

Mat  wre 14.22-33; Ju  w 6.15-21

45-46T   nh  m Jejus hk  t m   pa ho m   pa xw  nhj   m   k  m:

—E m   kan  re m   ax   n   ma akup  m ixxukam   kr   p   Pets  j w  r r  . Pa jaj   jano h  mri n   ma t   n   nh  ri T  rt  m m   amnh   jar   n   r   ma m   ak  t t  . An  .

H  mri nh  m m   kuma n   kan  re m   gj  x pa në ma m   nh  m Jejus m   kot mar xw  nhj   janor pa në ma hix  t pr  k    api n   T  rt  m m   amnh   jar  nh o nh  .

47T   nh  m kam  t nh  m ar   ahte k  xp   nh  . Nh  m hk  t m   pa ho m   pa xw  nhjaja korm   kan  re kam   m  . 48H  mri nh  m Jejus am  y m   omu nh  m k  k ra m   kut     p  r t  y x kumr  x nh  m m   tee ri amnh   nh  p  x n   tee ri rr  mti ho g   r  nh nh  p  x o hkr  .

T   nh  m ra kr  hyre k   nh  m Jejus T  rt  m m   amnh   jar  nh pa n   k  anhm   xa n   ma m   hk  t t  . Nom kan  re kam   ht  m k  t n   g   kr  hk   h   xa n   m   hw  r hpar o t  . 49-50H  mri n   m   hw  r kato n   m   kam   hamak kaxyw h  x rom kot m   hakrenh m  . Nh  m m   amnh   w  r omu n   m  kar   h   hkamnh  x n   tee ri amnh   kukam   hamaxp  r n   umaj htertet n     mra rax n  . H  mri nh  m m   k  m:

—Tk. Kwa m   am   ma hk  t n  . Pa na pa m   ak  t t  . An  .

51H  mri n   m   hw  r kan  re hkrem ax   nh  m k  k x  p  r t  yxta hap  x. H  mri nh  m m   Jejus kam   no pym   n   tee ri hamaxp  r n   axp  n m  :

—Kok  y. Tanhm   na we amnh   to n   g   kr  hk   h   hpar o man m   pahk  t t   m   pahw  r   r m   nh  m k  k hap  x par kur   kumr  x. An  .

H  mri n   tee ri kot    amnh   nh  p  x anh  rja kukam   hamaxp  r o hkr  . 52Korm   m   kot hpr   h   Jejus tanhm   kute h   omunh k  t jakam  . T  rt  m pyr   n     hpumunh o   hpumunh    omunh mex k  t jakam   tee ri p  wti gr  re ho m   hip  x par n   g   kr  hk   h   ht  m n   k  k o pinhkr  nh    omu n   tee ri    kot amnh   nh  p  x anh  rja kukam   hamaxp  r.

Kenējare kamā Jejus kot akupým mē ho mex ā harēnh
Matēwre 14.34-36

53Tā nhūm mē xarmā rē nē krī pē Jenējare hwȳr pōj. Hāmri nē kanôre nhō 54nē api nē kuhē nhūm krī nhō xwȳnhjaja Jejus pumunh kurē kumrēx nē axpēn mā:

—Kwa pēr Jejusa na mō. Nà tām kēnā. Anē.

55Hāmri nē hkīnh nē ma kape hā mē à xwȳnhjē hkōt mrar kurē kumrēx nē mē harir xà rāhā mē hamȳ nē akupým Jejus wȳr mē o mra. Nhȳri hpōx xà kamā omu nē hwȳr mē o mra.

56Na pre htem ā Jejus nhīpēx anē. Jakamā nhūm hte ma nhȳhȳm mra. Krī rūnh kōt mra nē krī hkryre hkōt mra nhūm mē omu nē hwȳr mē à xwȳnhjē ho mra nē mē ho kuwȳ nē kām:

—Pa? Kwa kē jajaja akupým mex kaxyw apē axē pix kupē nà? Anē.

Hāmri nhūm mē kām:

—Tōe. Nà kwār mē māmrī hkupē. Anē.

Hāmri nē mē kot kēp ê kupēnh xwȳnh piitā akupým mex pa.

Mē higēt hkōt mē kot amnhī nhīpēx xwȳnhjē jarēnh

Matēwre 5.21-48, 15.1-20

7 1-4Tā nhūm Mojes kapēr o mē ahkre o mē pa xwȳnh kwȳjaja Jerujarē rūm Jejus wȳr mō. Hāmri nē hā akuprō nē hkōt mē pa ho mē pa xwȳnhjē kot amnhī nhīpēx ā mē omunh o kuhē. Ijaew na prem mē hkukamā mē higētjē kapēr kōt ri tanhmā amnhī nhīpēx to ho pa. Jakamā mē urāk nē apkur kaxyw nē xatā amnhī nhīhkra kuhōnh japjē nē rī kormā apkur. No mē amnhī nhīhkra grā pix kuhōnh nē hkrī nē apkur kēt nē. Kuhōnh japjē nē kormā hkrī nē apkur. Tīrtūm kot ja hā mē omunh nē amnhīm mē mex ā mē harēnh ā amnhī kamnhīx jakamā na prem ā amnhī nhīpēx anhȳr o pa. Nē nhȳri amnhīm mēō hkwȳ japrō nē akupým ūrkwȳ hwȳr o mra nē haxwȳ nē mē higēt pyrā nē wȳr japjē rūnh kumrēx nē rī kormā apkur. Nē mē urāk nē poti nē gōj nē papēre hkre kahōnh japjē rūnh nē rī kormā kamā ū nhīpēx. Mē higēt pyrā nē ā amnhī nhīpēx anhȳr o pa. Tīrtūm kot ja hā mē omunh nē amnhīm mē mex ā mē harēnh prām xāj. Nom nhūm Jejus kōt mē pa xwȳnhjaja na prem ā amnhī nhīpēx anhȳr kēt nē. Na prem apkur kaxyw nē katāt kōt amnhī nhīhkra kuhōnh nē àmnhīx apkur o hkrī. Jakamā nhūm Parijew nhō xwȳnh mē Tīrtūm kapēr tūm o mē ahkre xwȳnhjaja tee ri ā mē kot amnhī nhīpēx anhȳr ā mē omu nē mē hā Jejus kukja nē kām:

5—Pa Jejus? Kwa mē inhmā mēmoj jarē. Amnepēm mē panhīgētjaja na pre htem apkur kaxyw nē amnhī nhīhkra kuhōnh japjē rūnh kumrēx nē arī kormā hkrīn apkur. Jakamā na pa htem mē urāk nē ā amnhī nhīpēx

anē. No akōt mē pa ho mē pa xwÿnhjaja na htem ho mē ixpyrā kêt nē. Kwa mo na htem ā amnhī nhîpêx anhŷr kêt nē? Anē.

6Hâmri nhûm mē kuma nē mē kâm amnepêm Tirtûm nhŷ hâ kapêr xwÿnh pê Ijais kapêr jarê nê mē kâm:

— Nâ ãm hâmri na pre finat Ijaisja amnepêm tanhmâ mē ajarênh to. Te Tirtûm tâm kapêr pyràk o mē ajarê nê mē ajarênh o:

Mê kâm ixfñh ã amnhî jarênh tâ mē kâm ixfñh kêt. Na htem
ãm kâm ixprâm ã amnhî jarênh kapry.

7 Mê kot ixkapêr kuhpâ hâ amnhî krâ hkôt mêmôj tâ hkwŷjê mâ
karô ho pa jakamâ na htem ãm kot ixfñt amnhî nhîpêx ã
amnhî jarênh kapry. Anê.

Ã na pre mē ajarênh anê. **8-9**Am hâmri na pre mē ajarê. Na ka htem mē
panhîgêt kapêr kôt pix mâ amnhî nhîpêx o apaja gryk ã ra Tirtûm kapêr
kaga hpa. Te mē akapêr mex o kot Tirtûm kapêr jakrenh pyràk. **10**Na
pre finat Mojes Tirtûm nhŷ hâ mêmôj tâ mē pamâ karô ho:

Ker ka mē anhîpêxâ nê mē akatorxâ wa hâ apijaàm o ri apa. Jao
wa kutâ anojarêt râhâ nê. Nom kot kaj mē ho mex hkêt nê
tanhmâ mē kâm akapêr punuj to hâmri nhûm mē akwŷjaja
ja myrapê mē apa. Anê.

Na pre ã finat Mojesja Tirtûm nhŷ hâ mē pamâ karô anê. **11**No mē kajaja
na ka mē axtem nê tanhmâ akwŷjê mâ ja hâ karô hto nê mē kâm: “Kot
kaj mē mêmô arîgro hâ akàxpore hkwŷ nom anhîpêxâ ho ajuta kaxyw
kâm hkwŷ nhôr kêt nê. Am wa kâm ate ho ajuta kêt ã amnhî jarê hâmri
nê Tirtûm mâ amnhî jarênh xâ hâ ixfñt hwyr mân o tê nê mē ixtex
ho mex kaxyw mē inhmâ agô. Kot kaj mē ã amnhî nhîpêx anê nhûm
Tirtûm ja hâ mē apumu nhûm ja kâm mex nê. E kér ka mē ã amnhî
nhîpêx anhŷr o ri apa.” Anhŷr o na ka htem akwŷjê mâ karô. **12**Jao mē
kot mē hipêxâ nê mē katorxâ ho ajuta nê mē hkurê. **13**Te mē amâ mē
panhîgêt kapêr mex o kot Tirtûm kapêr jakrenh pyràk o na ka htem
amnhî nhîpêx. Jao te Tirtûm kapêr mex kêt pyràk o hipêx nê mar kêt nê
apa. Ã na ka htem Tirtûm kapêr kuhpâ hâ amnhî nhîpêx anhŷr o ri apa.
Anê.

Mê pajamaxpêr punuj kôt mē pahtomnu hâ harênh

Matêvre 15.10-20

14Tâ nhûm Jejus Parijew nhô xwÿnhjê mē hkwŷjê mâ kapêr pa
hâmri nê amnhî wyr ra mē kot mar o kuhê xwÿnhjê mâ hpa ho apê nê
mê kâm:

— E pa mē amâ mêmôj jarê ka mē inhma nê inhmar mex nê. **15-16**Na
hte Tirtûm kapêr tûm o mē ahkre xwÿnhjaja amnhî krâ hkôt mē ate
amnhî nhîhkra kuhôn hajpê hâ mē amâ karô ho pa. Nê amnhî krâ hkôt
mê axâpkur xâ hâ tanhmâ mē amâ karô hto ho pa. Mê ate ã amnhî

nhīpēx anhȳr nhūm Tīrtūm kot ja hā mē apumunh kōt amnhīm mē amex ā mē ajarēnh kaxyw nhūm htem ā mēmoj tā mē amā karō anē. Nom na hte Tīrtūm tanhmā mē panhīhkra kuhōnh to hā mē pahpumu nē ām hā mē pa hpumu. Nē mēmo mē paxàpkur xà hā mē pahpumu nē ām hā mē pahpumu. Ja kām tanhmā kute hkēt. Na hte ja hā mē omunh xà hkōt amnhīm mē mex ā mē harēnh rȳ mē mex kēt ā mē harēnh kēt nē. Rȳ mē hakwa ho mēmoj kur ā mē omunh xà hkōt tanhmā mē harēnh to hkēt nē. Ām mē hakwa ho tanhmā kapēr to pix ā mē mar kōt na hte tanhmā mē harēnh to.

Anhȳr o mē kām kapēr. 17Hāmri nē mē kot mar o kuhē xwȳnhjē re nē hkōt mē pa ho mē pa xwȳnhjē mē mē amnhīm hikranh xà hā ixkre hwȳr agjē. Hāmri nhūm hkōt mē pa ho mē pa xwȳnhjaja tee ri Jejus kot tanhmā mē hakwa jarēnh to hā kuma nē hā hkukja nē kām:

—Kwa mon ka ri mē inhmā ā ja jarēnh anē? Anē.

18Hāmri nhūm mē kām:

—Kwa xān ka mē kormā aprī hā ja mar mex kēt nē? E pa ixprī hā mē amā harē ka mē inhma. Nà mē apkur xà na hte mē hkrā hi kamā mē hamaxpēr wȳr gjēk kēt nē. 19Na hte ām mē ūhy pix wȳr agjē nē gaa nē nhām hapōj nē hapēx. Na htem mē apkur xà nhȳ hā tanhmā amnhī tomnu to hkēt nē. Jakamā na hte Tīrtūm mē apkur xà hā mē omunh xà hkōt tanhmā mē harēnh to hkēt nē. Anē.

Nhūm pre ā mē kām kapēr anhȳr o mē paxàpkur xà piitā mex ā harē. Jakamā na hte Tīrtūm krajaja àmnīx mēmoj piitā hkur o pa nē kām mēmoj kur pymā hkēt nē. Jakamā nhūm Jejus ā mē kām kapēr anē nē mē kām:

20—Mē hkrā hi kamā mē hamaxpēr punuj pix nhȳ hā na htem tanhmā amnhī tomnuj to. Jakamā na hte Tīrtūm tanhmā mē hamaxpēr to ho pa hā mē omunh xà hkōt tanhmā mē harēnh to. Nom mē kot mēmoj kur ā mē omunh xà hkōt rȳ mē ihkra kuhōnh japjē hā mē omunh xà hkōt tanhmā mē harēnh to hkēt nē. Ja tanhmā kēp kute hkēt. 21-22Nom koja mēhō hamaxpēr punuj nē ra hkōt tanhmā amnhī tomnuj to.

Jao axpēn kamā hpijaàm kēt nē.

Rȳ mēhōx pī rȳ mē kēp ahkī.

Rȳ mē kēp mē hprō rȳ mēhkuprȳ ho amnhīkati.

Rȳ ri axpēn pē ūhy.

Rȳ tanhmā hkwȳjē homnuj to.

Rȳ tanhmā mē ho kapēr punuj to.

Rȳ hēx rom mē no kupyr o ri pa.

Rȳ mēmoj tā amnhī to jarkrar o pa.

Rȳ axpēn kukrēx pumu nē kām ho ū hprām xàj hā ū xwȳnhhta kamā gryk.

Rȳ htȳx ri tanhmā amnhī nhīpēx to.

Mē hamaxpēr punuj jakamā na htem ã ri amnhī nhīpēx anhŷr o pa. 23Tā ã mē kot amnhī nhīpēx anhŷr ã mē omunh xà hkôt na hte Tīrtūm mē kot amnhī tomnuj xwŷnh hā mē harē. Anē.

Mēhō kot hkra kaxyw Jejus mā hamaxpēr ã harēnh

Matêwre 5.21-28

24Tā nhūm Jejus mē hkôt mē pa ho mē pa xwŷnhjaja nhŷhŷm nojarêt hâmri nē krī rūm hapôj nē ma krī pê Xir pu hā ri pa. Hâmri nhūm Jejus hkwŷjê mā:

—E kwa pu mē tokyx ixkre mūj wŷr mō mē kuri pôj nē kamā amnhîm hkra. Pu mē pahpôx tokyx anē kē krī nhō xwŷnhjaja mē pahpôx ã mē pahpumunh kêt nē.

Anhŷr tā nom nhūm mē piitā mē harēnh ma nē mē hā akuprō. 25-26Nhūm mēhō ni haxwŷja Jejus hpôx ã harēnh ma nē ma hwŷr tē. Nom kēp Ijaew kêt axtem Gres nhō xwŷnh na pre. Pika pê Sir kamā krī mē kot kām “Wēn̄s” anhŷr xwŷnh kamā na pre kato. Nhūm pre mēkarōmnuti kēp hkra ni mā axà. Hâmri nhūm õ māmāj tee ri omu nē ra Jejus hpôx ã harēnh ma nē ma hwŷr tē. Hâmri nē hwŷr axà nē hparpê hkönkrā ho htêm nē nhŷ nē kām:

—Xê Pahihti. Inhmā ixkra nē mēkarōmnuti jano kē ma tē kē akupŷm inhmā mex. Anē.

27Hâmri nhūm kām:

—Nà kormā. Na pre Tīrtūm taxy kormā Ijaewjê pix wŷr inhmē. Jakamā na pa kormā nhām mē akwŷjê hō tanhmā mē ato mex to hkêt nē. Anē.

28Hâmri nhūm tee ri amnhī tā kuma nē kām:

—Ma ãm hâmri na ka ja jarē. Ixpê Ijaew kêt tā nom mē kuxwar we ixtó mex grire kêt wehe. Anē.

29Hâmri nhūm kām:

—Nà ãm hâmri na ka ã akra kaxyw inhmā ajamaxpēr tŷx anē. Jakamā kot paj nē mēkarōmnutita jano. Koja axte tanhmā apê ho hkêt nē. E ma akupŷm hwŷr tē nē omu. Anē.

30Hâmri nhūm kuma nē ma akupŷm õrkwŷ hwŷr tē nē omu. Nhūm ra mēkarōmnutija kēp kato nē ma tē nhūm akupŷm tām hkrā nē hkînh nē par kām hkôkôt o nō.

Hamak kro nē kapér krok xwŷnh jarēnh

Matêwre 15.29-31

31Tā nhūm Jejus mē hkôt mē pa ho mē pa xwŷnhjaja krī pê Xir rūm hapôj nē akupŷm gô rax pê Garirej wŷr ma mra. Pyka pê Sitō jakre nē mō nē pyka pê Tekap jakre. 32Hâmri nē kormā hpôx o mōr rôm nhūm

mẽ amnhĩ wyr Jejus pumu nẽ hwyr mẽhõ myja o tẽ. Kapẽr krok nẽ umar kêt xwýnhta nhũm mẽ wyr o tẽ nẽ kãm:

—Pa? Ot pa mẽ awyr ixkràmnhwýta o tẽ. Kwa hã anhíhkra xi kê akupým mẽ inhãmã mex. Anẽ.

33Hãmri nhũm omu nẽ hpa hã kupy nẽ mẽ kêp o kato nẽ nhýri mẽ hkàx ã o xa. Nẽ akutã hamak kre kupê nẽ argôx mẽ nẽ ho õhto htok.

34Hãmri nẽ kaxkwa hwyr rít nẽ htyk xà mënþ týx nẽ kãm kapẽr. Mẽ pakapẽr kãm kãm: “E ajamak katêr nẽ anhõhto kaxkrit.” Anẽ. Nom kapẽr kãm kãm: “Epata.” Anẽ. 35Hãmri nhũm hamak katêr nẽ õhto kaxkrit kurê kumrëx nẽ tãm kapẽr nẽ tãm ama. 36-37Hãmri nhũm mẽ kot omunh xwýnhjaja amnhĩ jaêr pê Jejus kot ho mex ã omu nẽ kamã no pyma nẽ. Hãmri nhũm mẽ kãm:

—Kwa kêr ka mẽ akwyjê mã ja hã ijarênh kêt nẽ.

Anhýr tã no nhũm mẽ kuma nẽ ãm kuma nẽ ma mẽ piitã mẽ kãm harênh o ri hprôt nẽ mẽ kãm:

—Kwa Jejus na mex o mex. Na hte mẽ ho mex o pa nhũm mẽ umar kêt xwýnhjaja akupým tãm ama nhũm mẽ kapẽr kêt xwýnhjaja akupým tãm kapẽr. ãm hãmri na hte ã mẽ hipêx anhýr o pa. Nà ãm mex o mex. Anẽ.

Jesus kot mẽ ho 4.000 nẽ mẽ kãm mẽ õ hã harênh

Matêwre 15.32-29

8 1-2Tã nhũm arígro hõ hã nhũm mẽ ohtô nẽ nhýri kapôt ã Jejus ã htu rax nẽ kot mẽ ahkre mar o kuhê hã apkati axkrunêpxi. Nhũm mẽ apkur xà hã mẽõja ra mẽ kêp hapêx. Hãmri nhũm Jejus ja hã mẽ omu hãmri nẽ hköt mẽ pa ho mẽ pa xwýnhjê mã akir nẽ mẽ kãm hpa ho apê nẽ mẽ kãm:

—E mẽ amnẽ ixwyr mra nẽ ixkapẽr ma. Anẽ.

Nhũm mẽ hwyr mra nẽ kuhê nhũm mẽ kãm:

—Kwa na pa inhãmã mẽ kot inhmar o kuhê xwýnhjê kaprî nẽ. Na mẽ ra mẽ pahköt ri pa hã apkati axkrunêpxi nhũm mẽ apkur xà hã mẽõja mẽ kêp hapêx. 3Mẽ õ krî hwyr awry jakamã koja mẽ mêmôj kur kêt râhã ma akupým pa hãmri nẽ pry hã hirot nẽ rôrôk o pa. Hãmri pa inhãmã mẽ hkaprî nẽ. Anẽ

4Hãmri nhũm mẽ kuma nẽ axte tee ri hamaxpêr nẽ kãm:

—Kwa nà nhýhýn kot puj kêt mẽ kãm mêmôj to mra? Jar ãm kapôt pix kênã. Anẽ.

Hãmri nhũm mẽ kãm:

5—Nà tanhmã na mẽ anhõ pãwtija kute? Anẽ.

Nhũm mẽ kãm:

—Ãm kêp 7 pix. Nẽ kaxyw tep kwý no ãm grêre. Anẽ.

6Hãmri nhũm mẽ kuma nẽ mẽ kot mar o kuhê xwýnhjê mã anẽ nhũm mẽ kuma nẽ hkrî pa. Hãmri nhũm pãwti jamý nẽ ho Tirtum wý nẽ kãm:

—Pa Papaj. Nà ka na apê mě inhmã mě inhõ ho apa xwÿnh. Jakamã amex o amex. Ām amex kumrëx. Anē.

Hämri nẽ mě kãm ho hkry pa nẽ hköt mě pa ho mě pa xwÿnhjê mä kugõ nhûm mě ho mě hipêx pa. 7Nhûm hpânhä tepta py nẽ mä ho anẽ nẽ ho Tirtûm wÿ. Hämri nẽ hköt mě pa ho mě pa xwÿnhjê mä kugõ nhûm mě mä ho anẽ nẽ hamÿ nẽ ho mě hipêx pa. 8-9Hämri nhûm mě ohtô rax kumrëx tã piitã apkü nẽ öhy htu pa. Mëmyjaja kêp 4.000 nẽ kaxyw mě hpröjaja nẽ mě hkrajaja. Tã nhûm Jejus mě apkur xàja o mě hipêx pa. Nhûm hköt mě pa ho mě pa xwÿnhjaja hakrêx o akuprõ nẽ ho kawà ho 7 nẽ ho nŷt. Hämri nhûm Jejus ma akupym mě õ krî hwyr mě kot mar xwÿnhjê jano nhûm mě ma akupym hapêx. 10Hämri nhûm Jejus hköt mě pa ho mě pa xwÿnhjê mě ro hã kanôre hkrem agjê nẽ mě hkwym ma Tamanut wyr mõ.

Parijew nhõ xwÿnh kwÿ kot mëmoj tã Jejus kamã hamak ã më harënh

Matêwre 12.38-42, 16.1-4; Rukre 12.54-59

11Tã nhûm mě Tamanut wyr pôj nhûm Parijew nhõ xwÿnh kwÿjaja Jejus pumu nẽ ma hwyr mra nẽ mëmoj tã kuwÿ nẽ kãm:

—Pa. Ot pa mě awyr mra. Kwa mě inhmã aa mě ixte mëmoj pumunh kêt õ ho anẽ. Pa mě ja hã apumu nẽ Tirtûm kot mě ixwyr amënh ã akôt ijamaxpér kurê kumrëx. E tokyx. Anē.

Kot tee ri mě kãm mëmoj to anhÿr kaxyw nẽ ho anhÿr kêt nhûm mě kot hã omunh nẽ ma hkwÿjê mä ho kapér punuj kaxyw nhûm mě ã hêx rom kãm kapér anẽ. 12Nhûm ra kãm mě kot amnhï kaxyw hköt hamaxpér kêt kãm ã kapér anhÿr mar kaga nẽ. Hämri nẽ tee ri amnhï tã mě hamaxpér ã mě omu nẽ htyk xà mënþ tyx nẽ mě kãm:

—Hêxta waa nẽ. Mě ajamaxpér punuj pix o na ka htem ri ajamaxpér o apa. Ixpê Tirtûm kot mě awyr inhmënh xwÿnh tã ka mě ja hã ixköt ajamaxpér kêt nẽ. Nà mo kaxyw kot pa kêt mě amã mëmoj to anẽ? Kot paj ho anẽ ka mě omu nẽ ãm omu nẽ ixköt ajamaxpér kêt nẽ. Nà kot paj mě amã mëmoj to anhÿr kêt nẽ. Anē.

13Hämri nẽ mě kure nẽ hköt mě pa ho mě pa xwÿnhjê mërohã ma mra nẽ akupym kanôre hkrem agjê nẽ ma xarmã mõ.

Jejus kôt mě pa xwÿnhjaja kot hprí hã omunh kêt ã më harënh

Matêwre 16.5-12; määnën Makre 6.52

14Tã nhûm mě kormã kanôre kamã xarmã mõr rôm nhûm Jejus kôt mě pa ho mě pa xwÿnhjaja tee ri mě apkur xà japêr nẽ axpën mä:

—Kwa hêxta waa nẽ. Na pu mě panhõ pâwti re nẽ amnhï kôt o pamõr kêt nẽ. Nẽ ãm pixire nẽ o mõ. Anē.

15Hämri nhûm Jejus tee ri mě kuma nẽ tanhmã hã mě kãm kapér to. Nom mëmoj tã kuxi nẽ mě kãm awjarë nẽ mě kãm:

—Kwa oko kér ka mě amnhī nē Parijew nhō xwýnh mě Pahi Erox nhō pāw kaxkrit xà pumunh mex nē. Anē.

16Hāmri nhūm mě kuma nē tee ri kapērja kukamā hamaxpēr pē hā axpēn kukjēr o hkrī nē axpēn mā:

—Kwa mo na ri ā mě pamā pāw kaxkrit xà jarēnh anē? Mān mě panhō pāwti hkêt ā mě pahpumu hā na ri ā harēnh anē nà? Anē.

17Hāmri nhūm Jejus mě kapēr ā mě kuma nē mě kām:

—Kwa mon ka wem ām xatā axpēn mā mě panhō pāwti hkêt jarēnh pix o mō? Xàn pa hte mě apyrà nē tee ri mě paxàpkur xà hkêt kukamā ijamaxpēr o ixpa? Nà inhmā ja tanhmā kute hkêt. **18**Ra mě ano ho mě ate ixpumunh mex tā kormā aprī hā tanhmā ijkute hā ixpumunh mex kêt. Nē mě ajamak o ixkapēr mar mex tā aprī hā mar týx kêt. Kwa wem ixte amnhī nhípêx mā ajamaxpēr týx nē. E mě inhmā měmoj jarē. **19**Jāā ixte mě kēp 5.000 mā pāwti kēp 5 nhírēnhta. Tanhmā na ka prem hakrêx o akuprō nē ho kawà ho nýt to? E mě atō inhmā harē. Anē

Hāmri nhūm ja kām: “Na pa prem ho kawà ho 12 nē ho nýt.” Anē. **20**Nhūm kuma nē mě kām:

—Tý na pre hakrêx ā kawà kēp 12. Tā ham ixte mě kēp 4.000 mā pāwti kēp 7 nhírēnhta. Tanhmā na ka prem hakrêx ho akuprō nē ho kawà ho nýt to? Anē.

Nhūm ja kām: “Na pa prem ho 7.” Anē. **21**Hāmri nhūm kuma nē mě kām:

—Tý ra ixte mě anoo mā ā ja ho anhýr o axkrut tā ka mě ra hā ano hkêt nē arī axpēn mā mě panhō pāwti hkêt pix jarēnh o ijkôt mō. Kormā mě ate ixàhpumunh týx ā ixpumunh kêt. Anē.

Jesus kot akupým nohkre xwýnh o mex ā harēnh

Juāw 9.1-7

22Tā nhūm mě ma krī pē Pesēj wýr mō nē ra hwýr pōj. Hāmri nhūm krī nhō xwýnh kwýjaja mě omu nē Jejus wýr měhō myja o tē. Ra nohkre nē rít kêt nē pa xwýnhja nhūm mě hpa hā kupyn hwýr o tē. Hāmri nē ho kuwý nē kām:

—Pa Pahihti? Ot pa mě awýr ja ho tē. Kwa hā anhíhkra xi nē akupým mě inhmā no ho mex. Anē.

23Hāmri nhūm mě kuma nē nohkre xwýnhhta pumu nē hpa hā kupyn nē o tē nē krī pē ho kato nē nhýri mě hkàx ā o xa. Hāmri nē no hā argôx mě nē hā ihkra xi nē kām:

—E mān ka měmoj pumu nà? Anē.

24Hāmri nhūm kuma nē hkrákato nē ri rít hāmri nē kām:

—Tý na pa měmoj pumu. Nom ixprí hā omunh mex kêt nē. Te měmo pí hpàr kwý ri mrar pyràk. Anē.

25 Hämri nhūm axte no hā īhkra xi nhūm tā rīt mex nē. Ri hprī hā mēmoj piitā omunh mex nē. 26 Hämri nhūm Jejus akupŷm ūrkwŷ hwŷr kumē nē kām:

— E kēr ka kape hā ri amrar kēt nē. Ām ma ma akupŷm anhōrkwŷ hwŷr atēm kurê kumrēx. Anē.

Jejus kot amnhī tā hkôt mē pa xwŷnhjê kukjêr ā harēnh

Matêwre 16.13-20; Rukre 9.18-21

27 Tā hämri nhūm Jejus ma hkôt mē pa ho mē pa xwŷnhjê mē mē ma mō. Ma krī pē Sejarej Piripos pu hā krī hwŷr hkôt mō. Nē kormā pry hā mō nhūm Jejus amnhī tā hkôt mē pa ho mē pa xwŷnhjê kukja nē mē kām:

— Kwa mē inhmā mēmoj jarē. Tanhmā na htem ahpŷnhā ri axpēn mā ijarēnh to wehe? Anē.

28 Hämri nhūm mē kām:

— Nà na htem ahpŷnhā tanhmā ajarēnh to. Na hte kamā mē hwŷjaja axpēn mā ato finat Juāw Paxis ā ajarē. Nē kamā mē hwŷjaja ato finat Eris ā ajarē nē mē hwŷjaja apē Tîrtûm nhŷ hā kapēr o pa xwŷnh ra htŷk xwŷnhjê hō hā ajarē. Ā na htem ahpŷnhā axpēn mā ajarēnh anhŷr o pa. Anē.

29 Hämri nhūm mē kuma nē mē kām:

— No we mē kajaja? Ixpê mēhō hā na ka htem axpēn mā ijarē? Anē.

Hämri nhūm Simâw Pêtre kām:

— Nà mē pajaja na pa htem apē Tîrtûm kot mē ixkaxyw axām nē mē ixwŷr amēnh xwŷnh ā ajarē. Nē apē mē ixpiitā mē inhō Pahi Maati hā ajarē. Ā na pa htem axpēn mā ajarēnh anē. Anē.

30 Hämri nhūm kuma nē mē kām:

— Nà ām hämri na ka htem ā ijarēnh anē. Ā ixte anhŷr. Kwa nom kwa kēr ka mē inhma. Kēr ka mē kormā ā akwŷjê mā ijarēnh anhŷr kēt nē. Anē.

Jejus kot amnhī kukamā amnhī jarēnh ā harēnh

Matêwre 16.21-23; Rukre 9.22

31 Tā nhūm Jejus amnhī kukamā hkôt mē pa ho mē pa xwŷnhjê mā tanhmā amnhī jarēnh to nē mē kām:

— Nà ra mē ate Tîrtûm kot mē akaxyw ixām ā ixpumunh mex. No mē pahkwŷjaja kām ja hā ijarēnh mar nē ixpumunh prām kēt. Ijaew krâhtûmjê mē Tîrtûm kapēr tûm o mē ahkre o mē pa xwŷnhjê mē patre krâhtûmjaja na mē kām ja hā ixpumunh prām kēt. Jakamā koja mē nhŷrmā ixpynē nē ixtak rax nē ixpī. Nom kot paj ixtyk ā ixtā apkati axkrunêpxi hämri nhūm Tîrtûm akupŷm ixtotir. Anē.

32 Hāmri nhūm mē kot hpīr ā amnhī jarēnh ma nē tee ri hkukamā hamaxpēr. Hāmri nhūm Simāw Pêtreja hwȳr tē nē hkwȳjē pē ho kato nē mē hkàx ā o xa nē kām:

—Kwa nà Pahihti. Koja Tīrtūm anē mē omunh mex nē nhūm mē ā anhīpēx anhȳr kêt nē. Kwa ri ā kapēr anhȳr kêt nē. Anē.

33 Hāmri nhūm kuma nē hwȳr apkjē nē pu hā hkôt mē pa ho mē pa xwȳnh piitā omu. Hāmri nē mē hamak mā Simāw Pêtre mā kapēr nē kām:

—Tk. Kwa na ka ā inhīmā akapēr anhȳrja o te Satanasti nhȳ hā akapēr pyràk. Tīrtūm nhȳ hā na ka ā inhīmā akapēr anhȳr kêt nē. Ām jar mē kām Tīrtūm kapēr mar prām kêt xwȳnhjē jamaxpēr o na ka ajamaxpēr nē ā inhīmā akapēr anē. No Tīrtūm jamaxpēr o ajamaxpēr kêt nē. Anē.

Jesus krajaja tanhmā kot amnhī nhīpēx hto hā mē harēnh

Matēwre 6.24-28; Rukre 9.23-27; Juāw 12.24-26;

mānēn Apokarip 2.10, 12.11

34 Tā nhūm Jesus amnhī wȳr mē kot mar o kuhē xwȳnhjē mē hkôt mē pa ho mē pa xwȳnhjē mā anē nhūm mē hwȳr axkamē nē kuhē. Hāmri nhūm tanhmā mē ahkre hto nē mē kām:

—E mē inhma. Kot kaj mē ixkôt amnhī xunhwȳr ā amnhī jarē hā kot kaj mē māänēn amnhī jarēnh o: “Jesus kēp inhō Pahihti jakamā kot paj ām kapēr kôt pix mā amnhī nhīpēx rāhā ho ri ixpa. Kwār ixkwȳjaja tanhmā hā inhīpēx to pa arī hkôt amnhī nhīpēx rāhā ho ixpa.” Anhȳr o amnhī jarē.

35—Koja mē ixtā mē atōx pī rȳ ixtā tanhmā mē ato ka ty. Ate tanhmā ijarēnh to ho apa hā nhūm mē apī. Tā nom koja akaxwȳnh ma inhō krī hwȳr àpir kurē kumrēx nē kamā afīr tūm nē amex rāhā nē apa ho apa. Nom kot kaj mē jar atīr prām xàj ixkaga hāmri nē hwȳr axàpir kêt nē.

36-37—Nē koja mēhō hikukrēx gryk ā Tīrtūm kaga. Hāmri nē nhȳrmā ty nē ī kamā kuwy hwȳr ma mō nē amnhī kôt kukrēx ō hpyr nē o mōr kêt nē. Koja tee ri kuwy hwȳr mōr pymaj amnhī nē hikukrēx rax o amnhī pānhā amnhīrer prām kaprȳ. Tanhmā koja amnhī to nē Tīrtūm mā amnhīre nē ma ō krī hwȳr api? Koja ā amnhī nhīpēx anhȳr kêt nē.

38—Nē koja mēhō ixte mē ahkre hā inhma nhūm ja kēp omnuj japēr. Nhūm kot mē kām ixprām nōkati xwȳnhjē hkôt pa gryk ā ixkaga. Hā kot paj nhȳrmā mē ato amnhīptār kaxyw akupȳn wrȳ nē amnhī xwar kot ixkaga xwȳnhhta kaga. Ām hāmri na pa mē amā ja hā amnhī jarē. Kot paj nhȳrmā inhō Papaj nhȳ hā ixte mē ho amnhīptār kaxyw akupȳn wrȳ nhūm kapēr o mē wrȳk xwȳnhjaja man ixkôt wrȳ. Pa mē wrȳ hāmri nē ra mē kot ixkaga xwȳnhjaja pa amnhī pyrā nē amnhī xwar mē hkaga hpa. Anē.

9 **1**Nhūm Jejus arī mē kām kapēr nē mē kām:

—Ām hāmri na pa mē amā amnhī jarē. Kot paj nhýrmā akupýn ixte mē ato amnhíptàr kaxyw mē awyr wrȳ kām ga. Tā kot kaj mē akwȳjaja kormā atři ri ja kukamā tanhmā ixte amnhī nhípêx to hā ixpumu. Anē.

Jejus hirā htȳx kām ām ā harēnh

Matēwre 17.1-9; Rukre 9.28-36; māānēn Sikūn Pêtre 1.16-18

2Tā nhūm arīgro kēp 6 nē hapêx nhūm Jejus ma nhýri hixēt prēk wȳr tē. Nē Simāw Pêtre nē Xiakre nē Juāwja nhūm ma amnhī kōt wa mē o mō. Nhūm wa mē ahte mō nē hixēt prēk ā api nē himōk ā kuhē. Hāmri nhūm Jejus axtem nē xa. **3**Ra ē haka htȳx kumrēx nē xa. **4**Hāmri nhūm ja wa kaxkwa rūm hwȳr wrȳ nē kuri kām kapēr. Finat Mojes mē finat Erisja wa wrȳ nē kuri kām kapēr o xa. Tīrtūm amnepêm amnhī wȳr wa ho àpir tā nhūm wa akupýn wrȳ nē kām kapēr. **5-6**Nhūm wa mē mex kumrēx nē hirā htȳx kām kuhē nhūm Jejus kōt mē mōr xwȳnhjaja wa mē omu nē mē kamā no pyma nē. Nē tee ri mē kām tanhmā kapēr to hkukamā hamaxpēr. Hāmri nhūm Simāw Pêtre hamaxpēr nē Jejus mā kām:

—Kwa Pahihti. Nà ām hāmri na pu mē amnē mō. Kwa pu mē kritpêm jar axkamē nē tokyx panojarêt kēt nē. Pa mē amā pō nhīrōnh o axkrunēpxi nē hipêx. Amā nē Mojes mā nē Eris mā hō nhípêx ka mē kamā akři. Kwa xāt pa mē amā ho anē nà? Anē.

7Hāmri nhūm kakrā jaka htȳx wrȳ nē wa mē hkunor pa nhūm wa mē kamā kuhē. Hāmri nhūm kakrā kamā Tīrtūm mē kām kapēr nē mē kām:

—Ota Ixkra xa. Inhmā hapê ho inhmā hapê. Kēr ka mē kapēr mar tȳx rāhā ho ri apa. Anē.

Makre 9.2-8

8Hāmri nhūm mē kuma nē amnhī pu hā rīt nhūm ām Jejus pix mē kuri xa nhūm Mojes mē Erisja wa ra ma akupȳm api nhūm mē ām Jejus pix pumu.

9Hāmri nhūm mē ma akupȳm hkwȳjē hwȳr wrȳk o mō nhūm Jejus mē kām:

— Kwa kēr ka mē ham mē ate mēmoj pumunh xwȳnhta kormā nhām mē kām harēnh kēt nē. Koja mē mēmo arīgro hā ixpī hāmri nhūm Tīrtūm akupȳm ixto ixtīr ka mē rī kormā mē kām ja hā ijarēnh o ri apa.

10Anē hāmri nhūm mē kuma nē mē kām harēnh kēt nē. Ām axpēn mā pix mā harē nē kot akupȳm htīr ā amnhī jarēnhja ā axpēn kukjēr o pa nē axpēn mā:

— Kwa mo na ri ā akupȳm htīr ā amnhī jarēnh anē? Tanhmā kot we amnhī to nē htyk tā akupȳm htīr? Anē.

Hāmri nē tee ri hkukamā hamaxpēr o hkōt pa.

Juāw Paxis te kot Eris pyrāk ā harēnh

Matēwre 11.13-15, 17.10-13

11Hāmri nhūm mē kormā ahpar mā wrȳk o mōr mē nhūm Jejus kōt mē mōr xwȳnhjaja mēmoj tā hkukja nē kām:

— Kwa mē inhmā mēmoj jarē. Na hte Tīrtūm kapēr tūm o mē ahkre xwȳnhjaja mē inhmā: “Eris kumrēx koja Tīrtūm mē pahwȳr kumē nhūm Krisja hapu hā wrȳ.” Anē. Na htem ā mē inhmā war ajarēnh anē. Tā ka na ka ra wrȳ nom nhūm kormā Erisja akukamā wrȳk kēt nē. Anē.

12-13Hāmri nhūm mē kām:

— Nà ām hāmri na htem mē amā ā ja jarēnh anē. Na pre ra ixxukamā te kot Eris kot amnhī nhīpēx pyrāk xwȳnhta tē nē ixxutēp mē kām ijarēnh o pa. Nom mē kot ixxukamā ijarēnh xwȳnh ā omunh kēt jakamā na prem axtem nē kām tanhmā hipēx to hprām xà hkōt tanhmā hipēx kati hton kupī. Tā koja mē ā hipēx anhȳr pyrā nē mā ixto anē nē inhīpēx kati nē tokyx mē kām ixprām kēt xwȳnhjaja ixpynē nē ixpī pa amnhī xà htȳx kamā ijamat kām ty. Tīrtūm kapēr ā kagà htūm kot wa ijamē wa ixxukamā wa ijarēnh xà hkōt. Anē.

Jejus kot mēhō hkra nē mēkarōmnuti janor ā harēnh

Matēwre 17.14-21; Rukre 9.37-43

14Hāmri nhūm Jejus nē Simāw Pētre nē Xiakre nē Juāwja mē akupȳm hkwȳjē hwȳr hpōx o mra nē amnhī kukamā hkwȳjē pumu nhūm mē ohtō nē mē hā akuprō nē mē kām kapēr. Nhūm Tīrtūm kapēr tūm o mē ahkre ho mē pa xwȳnhjaja mēmoj tā mē hkukjēr o kuhē.

15Jakamā nhūm Jejus mē hwȳr hpōx o tē nhūm mē pikuprōnh xwȳnhjaja amnhī wȳr omu nē hkīnh nē. Hāmri nē kutā hprōt nē kām:

—Pa. Nà ãm hämri na ka akupýn mě ixwyr tē. Anē.

16Hämri nhūm mě kām:

—Kwa měmoj tā na ka mě axpēn mā axàkjēr o akuhē? Anē.

17-18Hämri nhūm měhō myja kām:

—Nà ixfra hā na pa mě axpēn mā ixkapēr. Na pre měkarōmnuti ixpē hwyr axà nē tanhmā ixpē ho nhūm kapēr kêt nē pa. Nhūm hte xatā tanhmā ixpē ho nhūm pykap amnhī rē nē hakwa jamrō ho hikwŷ. Hämri nē à htŷx kamā ama nē amnhī nham o axpēn kamnhar tŷx kumrēx pê htŷx pa nē hikwŷ nē ixpē omnuj tŷx nē. Na hte ā měkarōmnuti nhŷ hā amnhī nhípêx anhŷr o pa. Jakamā na pa ate inhmā ho mex kaxyw man o tē nē tee ri ajapēr. Hämri nē ho akôt mě pa ho mě pa xwŷnhjē hwŷ nhūm mě kot inhmā ho mex kaxyw tee ri tanhmā ho hkaprŷ. Anē.

19Hämri nhūm Jejus kuma nē hköt mě pa ho mě pa xwŷnhjē mā kām:

—Hêxta waa nē. Ra mě ate Tirtum nhŷ hā ixte mě ho mex ā ixpumunh ryy htât ixpyrà nē ā amnhī nhípêx anhŷr kêt nē. Mân ka mě kormā kaxyw Tirtum kôt ajamaxpēr tŷx kêt nē. E amnē ixwyr akra ho tē pa omu. Anē.

20Hämri nhūm mě hwyr o tē nhūm měkarōmnuti Jejus pumu nē tanhmā hkrata o htŷx to nhūm pykap tēm nē hakwa jamrō nē amnhī rēnh o nō. **21**Nhūm Jejus omu nē hipêhxā mā:

—Kwa tanhmā na ra kot amnhī nhípêx ā mytwry kute? Anē.

Nhūm kām:

—Nà hprîre rûm na hte ā amnhī nhípêx anhŷr o pa. **22**Na hte měkarōmnuti xatā ixpē hpîr kaxyw kuwy kamā kurê nē gôx kām kurê. Kwa kot ka ate ho mex kukamā axàhpumunh japēr nē wa ixkamā axukaprī nē akupým inhmā ho mex. Anē.

23Hämri nhūm Jejus kām:

—Xàn ka tee ri ixte ho mex kaxyw ixkukamā ajamaxpēr? Nà ixte měmoj piitā ho anhŷr kaxyw ixàhpumunh tŷx kênā. Kot ka mě atō měmoj tā amnhī kaxyw ixköt ajamaxpēr tŷx hā kot paj amā ho anē. Anē.

24Hämri nhūm kuma nē kām hkra mex prâm tŷx xâj kapēr tŷx nē kām:

—Nà na pa amnhī kaxyw akôt ijamaxpēr. Nom kot kaj tanhmā ixkrâ hto pa akôt ijamaxpēr tŷx râhā ho ri ixpa Pahihti. Anē.

25Rôm nhūm mě ohtô rax nē hwyr kormā mra nhūm Jejus amnhī wyr mě omu hämri nē měkarōmnutija mā kapēr kurê kumrēx. Nē kām kapēr kām hihtŷx nē kām:

—Pa měkarōmnuti. E apê mě ho mě kapēr kêt nē mě umar kêt o apa xwŷnh ā pa amā ixkapēr ka inhma. Kêr ka mě hkrata pê akato nē ma amôr o mō nē axte tanhmā ho hkêt nē. Anē.

26Hämri nhūm tee ri kot kām karõja ma nē gryk xâj xatā amŷra nē mě hkrata o htŷx kumrēx nhūm htertet tŷx o nō. Hämri nhūm kêp kato

nē ma tē nhūm te htyk pyrà nē nō nhūm mē tee ri omu nē ra htyk ā hkamnhīx. 27 Hāmri nhūm Jeus hpa hā kupy nē kànhmā ām nhūm akupým mex nē kànhmā xa nē ri mra. Nē tām kapēr o mra nē umar mex nē.

28 Tā nhūm Jeus hkôt mē pa ho mē pa xwýnhjê mērohā ma akupým amnhīm hikranh xà hā ixkreja wýr mra nē hwýr agjê nē hkrī. Hāmri nhūm Jeus kôt mē pa ho mē pa xwýnhjaja amnhī tā hkukja nē kām:

— Kwa mē inhā mēmoj jarē Pahihti. Na pa mē tee ri axwakre kamā mē hkrata nē mēkarōmnuti janor kaprȳ. Kwa mon pa mē apyrà nē ja ho anhȳr mex kêt nē? Anē.

29 Hāmri nhūm mē kām:

— Nà axtem na mēkarōmnuti ja. Na htem mē nē hanor tokyx anhȳr kêt nē. Na htem ho Tīrtūm wýr týx nē rī kormā hano. Anē.

Jeus kot htyk kukamā amnhī jarēnh

Matēwre 17.22-23; Rukre 9.44-45

30-31 Tā nhūm Jeus mē hkôt ri mē pa ho pa xwýnhjê mē krīja rūm hapōj nē ma nhām mō. Nē ma pyka pê Garirej kahti hkôt mō. Nom mē piitā mē hkàx ā mō. Jeus kormā kot amnhī tā tanhmā hkôt mē pa ho mē pa xwýnhjê jahkre hto ho pa jakamā kām mē hkàx ā mē o pa hprām nē. Hāmri nē amnhī kukamā mē kām tanhmā amnhī jarēnh to nē mē kām:

— E kot paj mē amā tanhmā amnhī jarēnh to ka mē inhma nē inhmar týx nē. Koja mē kām ixprām kêt xwýnhjaja tokyx mē kām ixtā amýnē nhūm mē ixpī. Kot paj ixtyk ā ixtā apkati axkrunēpxi hāmri nhūm Tīrtūm akupým ixto ixtīr. Kwa kēr ka mē ja ma nē hā anohtýx nē ho apa. Anē.

32 Hāmri nhūm mē tee ri ā kot amnhī jarēnh anhȳrja ma nē axpēn mā:

— Kwa mo na ri ā mē pamā amnhī jarēnh anē? Nà kēp mē panhō Pahi Maati hā kot amnhī jarēnh kēnā kot kêt mēhō kupī.

Anhȳr o axpēn mā harēnh o hkôt mō. Hāmri nē ā kot amnhī jarēnh anhȳr mar prām kêt jakamā hprī hā tanhmā hkukjēr to hkêt nē. Ām akryk hkôt mar o mō.

Mē kot amnhī to rūnh xwýnh jarēnh

Matēwre 18.1-5; Rukre 9.46-48

33-34 Tā nhūm Jeus mē hkôt mē pa ho pa xwýnhjaja kormā ma krī pê Kapanaū hwýr mō nhūm hkôt mē pa ho mē pa xwýnh pê 12jaja tanhmā amnhī kukamā hamaxpēr to hāmri nē axpēn mā:

— Kwa mē pahtō kot puj we nhýrmā pahpē pahi nē mē ho amnhīptär rax o ri pahkwýjē jakre?

Anhŷr o axpēn kukjêr o Jejus kôt mō. Nē axpēn mā: “Nà pa.” Nhūm mē hkwŷjaja: “Nà kêt pa.” Anhŷr o hkôt mō. Hāmri nhūm Jejus mē mar o mō. Hāmri nhūm mē mō nē nhŷri amnhīm hikranh xà hā ixtre hwŷr pôj nē hwŷr agjê nhūm mē kâm:

—Kwa mēmoj tā na ka mē pry hā amnhī jarēnh o mō? Anē.

Hāmri nhūm mē tee ri kuma nē hpijaàm nē. Nē kâm tanhmā amnhī jarēnh to hkêt nē. 35 Jakamā nhūm Jejus nhŷ nē mē kâm anē nhūm mē kuri hkrī pa nhūm mē kot mē kâm mē ho amnhīptâr rax prāmta ā mē kâm kapēr nē mē kâm:

—E mē inhma. Ka mē atō amā mē ho amnhīptâr rax prām. Hā kēr ka te apê mē piitā mē kâm amarī axàpênh xwŷnh pyràk o amnhī nhîpêx o mē hkôt apa. Jao mēmoj to mē kutā anojarêt râhā nē. Anē.

36 Hāmri nē amnhī wŷr mēhprire hō mā hpa ho apê nhūm hwŷr tē nhūm kumŷ nē o nhŷ nē hā mē kâm kapēr nē mē kâm:

37—E mē inhma. Kêr ka mē apê pahi pyràk o tanhmā amnhī jarēnh to ho ri apa hkêt nē. Ām te amarī ri mē apa pyràk o amnhī nhîpêx o ri apa. Jao nhŷri mēhprire hō pumu nē kamā axukaprī nē kâm mēmoj tanhmā ho rŷ kâm mēmoj gō. Hāmri nē ā amnhī nhîpêx anhŷr o te pa ate tanhmā ixto mex to pyràk o amnhī nhîpêx. Nē kot ka mē atō pa tanhmā ixto mex to nē te ate Tîrtûm o mex pyràk o amnhī nhîpêx. E kēr ka mē amā amnhī to rûnh prām nē ā amnhī nhîpêx anhŷr o ri apa. Anē.

38 Hāmri nhūm Juâw nhŷhŷnh tēn mē hwŷr axà nē Jejus mā:

—Kwa Pahihti. O mûj mēhō kêp mē pahkwŷ hkêt tā anhŷ hā mē nê mēkarõnnuti janor o pa. Pa mē tee ri ja hā omu nē kêp mē pahkwŷ hkêt jakamā pa mē ā kot amnhī nhîpêx anhŷrja nê kâm ixkapēr. Anē.

39-40 Hāmri nhūm kuma nē kâm:

—Kwa nà nê tanhmā kâm nē hkêt nē. Koja mēhō inhŷ hā aa mē kot mēmoj pumunh kêt kwŷ ho anē hāmri nē kêp mē panhîō nē ri mē pahkwŷm tanhmā mē ahkre hto ho pa hkêt nē. Ra mē pahkôt kot amnhī nhîpêx mā kênā. Jakamā kwa mē ja nê tanhmā kâm nē hkêt nē. Kwâr mâmrrī ā amnhī nhîpêx anē. Ja mex kênā.

41—Koja mēhō nhŷri mē atō amā kôr ā apumu nē hamaxpêr o: “Kwa Jejus kôt ri pa xwŷnh mûj kâm kôr. E pa kâm gô hkwŷ kê ho ixtkô.” Anhŷr o hamaxpêr nē apê ixtkô hā amā gô hkwŷ ka ho ixtkô. Nhūm ām kot amā gô pix nhôr nhūm ate ho akôm tā nhūm Tîrtûm atā omu nē ho mex rax nē. Anē.

**Mē pahte amnhī tomnuj pymaj tanhmā amnhī nhîpêx to hā
mē pajarênh**

Matêwre 18.6-9; Rukre 17.1-2

42 Nhūm Jejus arî hkôt mē pa ho mē pa xwŷnhjê mā kapēr nē mē kâm:

—Nē mē kot ixbô amnhî xunhwyr tohtuj anhîr xwînhjaja. Koja mēhô ma mē hwyr tē nē inhñê mē kâm kapér. Mē kot mē mar nē tanhmâ amnhî tomnuj to hprâm xâj hêx rom mē kâm kapér nhûm mē mar xâ hkôt tanhmâ amnhî tomnuj to. Hâ koja Tîrtûm ja hâ omu nê kot inhñê tanhmâ kâm nê xwînhta pumu nê homnuj tŷx nê. Te mē kot mēhô pynêh nê mut ã kën pytii hô nhôr nê ma o htêm nê gô xupym rax kâm mëngh pyràk o hipêx. Te ho ja pyràk no ãm homnuj tŷx o hakre.

43-47—E kwa mē o kora. Kot kaj mē anhîhkra rŷ apar o tanhmâ amnhî tomnuj to. Hâ kér ka mē axte ã amnhî nhîpêx anhîr pymaj te ate amnhî pê anhîhkra rŷ apar krâhyr nê mëngh pyràk o amnhî nhîpêx nê axte ã amnhî tomnuj anhîr kêt nê. Rŷ ka mē ano ho mêmoy punuj pumu. Hämri nê kâm ajamaxpér pix o apa pymaj te ate amnhî pê ano katôk nê mëngh pyràk o amnhî nhîpêx nê nhâm arît kurê kumrëx. Kér ka mē ã amnhî nhîpêx o apa râhâ nê. Hämri nê nhîrmâ ty nê ma Tîrtûm mē wa inhô krî hwyr api. No kot ka mē arî akutâ ano nê arî akutâ apar nê arî akutâ anhîhkra râhâ ri mrar tâ töhâ tanhmâ ho amnhî tomnuj to. Hämri nê nhîrmâ ty nê ma mē kot amnhî xâ htŷx kamâ hamak tûm xâ pê kuwy maatita wyr ma apa.

48 Kuwyja kamâ na htem mē kot amnhî tomnuj mîrapê amnhî xâ htŷx kamâ hamak râhâ ho pa ho pa hämri nê aa hapôx kêt nê.

49 Ñ koja mē kot amnhî tomnuj o mē pa xwînh piitâ amnhî nhîpêx anhîr râhâ nê pa ho pa. 50 Jakamâ kwa kér ka mē axpén to mex râhâ ho ri apa. Nom axpén kâm agryk nê tanhmâ axpén nhîpêx to ho ri apa hkêt nê. Anê.

Nhûm pre ã Jejus hkôt ri mē pa ho mē pa xwînhjê jahkre anê.

Mê pahte axpén kaga nê Jejus kot mē pahkurê

Matêwre 5.31-32, 19.1-12; Rukre 16.18; määnen Wam Korît 7.10-16

10 1 Tâ nhûm Jejus mē hkôt mē pa ho pa xwînh merohâ ma pyka pê Jutej wyr mõ. Hämri nê pyhti pê Jotâw ã rê nê hpânha ma xarmâ mõ. Nhûm mē axte mē hâ akuprõ nhûm kê Jejus axte mē ahkre ho xa. 2 Hämri nhûm Parijew nhô xwînh kwîjaja hwyr mra. Mê kot hêx rom kamâ hamak nê mar nê tanhmâ ho kapér punuj to kaxyw hwyr mra nê kâm:

—Pa. Ot pa mē mêmoy tâ akukjêr kaxyw awyr mra. Kwa tanhmâ na pre amnepêm finat Mojesja mē pahte mē pahprô kaga hâ mē panhîgêtjê mä karô hto? Xâ koja mē pahprô mē pakapér hkwym tanhmâ amnhî nhîpêx to pu mē mîrapê hkaga nhûm Tîrtûm ja hâ mē pahpumu nhûm ja kâm mex nê nà? Anê.

3 Hämri nhûm mē kâm:

—Tanhmā na pre Mojes Tīrtūm nhŷ hā ja hā mē amā karō hto? Anē.

4Nhūm mē kām:

—Nà na pre harēnh o:

Kêr ka mē aprō kaga kaxyw hāmri nē ate hkaga hā amnhī jarēnh
ã kagà nē kām agō nē rī kormā hkaga. Anē.

Na pre ã mē inhmā ja hā karō anē. Anē.

5Hāmri nhūm mē kām:

—Tỳ nom mē kām Tīrtūm kapēr kôt amnhī nhīpêx prām kêt jakamā na pre ã mē kām ja jarēnh anē. **6Amnepêm mēmoj piitā hkrax kām** na prem axpēn kaga hkêt nē. Na pre Tīrtūm wam myja nhīpêx nē hpānhā kām hprō nhīpêx. Axpēn kaxyw wa hipêx. **7Jakamā** na hte mēmyjaja hprō kaxyw nē gryk ã katorxà nē hipêêxà wa hkaga nē ãm hprō kôt pix mā pa ho pa. **8Te** wa tipxi nē ri wa pa pyràk o axpēn nhīpêx o pa. **9Tīrtūm tām** kot axpēn mā wa òr kēnā kot kêt mēhō wa kot axpēn kaga kaxyw tanhmā wa hipêx to rȳ tanhmā wa kām kapēr to. Anē.

Nhūm pre ã Jejus mē kām kapēr anē. **10Hāmri** nē hkôt mē pa ho mē pa xwÿnhjê mē akupým ixkrem agjê nhūm mē kām:

—Kwa aprī hā mē inhmā mē kot axpēn kaga hā mē harēnhta jarē pa mē ixprī hā kuma nà. Anē.

Hāmri nhūm mē kām:

11—Nà kot kaj mē aprō kaga nē hpānhā nhām mēhō ho aprō nhūm Tīrtūm noo mā te ate wam aprō kamā nhām aprō nyw o amnhīkati pyràk. Tīrtūm pê ja omnuj tÿx nē. Rȳ koja mēhō hprō kaga ka hpānhā ho aprō nhūm Tīrtūm noo mā te ate wam mjēn pê ho amnhīkati pyràk. Ja māänēn Tīrtūm pê omnuj tÿx nē.

12—Nē mēnijaja. Koja mēhō ni ra mjēn kaga nē hpānhā nhām mēhō ho mjēn. Ja mex kêt. Mjēn krax kêp mjēn kumrēx kēnā kot kêt hkaga nē hpānhā nhām hō ho mjēn. Koja anē nhūm Tīrtūm noo mā te kot wam mjēn kamā nhām hō ho amnhīkati pyràk nhūm Tīrtūm pê ja omnuj tÿx nē. Anē.

Jejus kot amnhī nē mēhprijê janor kêt ã harēnh

Matêwre 19.13-15; Rukre 18.15-17

13Tā nhūm Ijaew kwÿjaja Jejus wȳr mē hkrarejê jamȳ nē mē o mra. Kot mē hā īhkra jaxwȳr nē mē ho Tīrtūm wȳr kaxyw hwȳr mē o mra. Hāmri nhūm hkôt mē pa ho pa xwÿnhjaja tee ri ja hā mē omu nē mē kām:

—Kwa mo kaxyw na ka mē Jejus wȳr mē o mra? Kormā mē ràxre kēnā. Mē ma akupým mē o mra nà? Anē.

14Hāmri nhūm Jejus ja hā mē kuma nē mē kām:

—Kwa nà kwār mē māmrī ixwȳr mē o mra. Mē ri inhnê mēhprijê kurê hkêt nē. Anē.

Hāmri nē mē kām hpa ho apē nhūm mē hwȳr mē o mra nhūm mē kuri kuhē. Hāmri nhūm mē hā hkōt mē pa ho mē pa xwȳnhjē mā kām:

—E mē jarejē pumu. Na htem hamakētkati nē hkīnh nē ri pare. Mē kām amnhī to rūnh prām kēt nē ri pare. Tā Tīrtūm kōt mē kot amnhī nhīpēx o ri mē pa xwȳnhjaja na htem mē urāk nē kām amnhī to rūnh prām kēt nē ri pa.

15—Na hte jarejaja hipēêxà nē katorxà wa kapēr ma nē wa hkōt ri amnhī nhīpēx o ri pare. Tā ixpē Tīrtūm kot mē awȳr inhmēnh xwȳnh na pa. Kot ka mē amā ixfkōt amnhī xunhwȳr prām hā kot kaj mē jarejē kot amnhī nhīpēx pyràk o amnhī nhīpēx. Jao ixkapēr ma nē ixfkōt ri amnhī nhīpēx mex o ri apa. Anē.

16Hāmri nē mēhprīrejē jamȳ nē mē hā īhkra jaxwȳ nē mē ho Tīrtūm wȳ nē kām:

—Pa Papaj. E kēr ka jarejē ho mex rāhā nē kē mē mex nē pa. Anē.

Hikàxpore rax xwȳnh jarēnh

Matēwre 19.16-22; Rukre 18.18-23; mānēn Wam Ximotre 6.6-10; Xiakre 5.1-6

17Tā nhūm Jejus mē hkōt mē pa ho pa xwȳnhjaja nhīri pry hā mō nhūm Ijaew krāhtūmja omu nē hwȳr tē nē mēmoj tā hkukja nē kām:

—Pa mē ijahkre xwȳnh maati? E kwa inhmā mēmoj jarē. Nhīrmā Tīrtūm ri ixtīr tūm nē ixpa hprām xàj mēmo kot pa we ho anhȳr o ri ixpa? Ate amnhī to mex pix o ri apa xwȳnh jakamā kwa inhmā tanhmā ja jarēnh to. Anē.

18Hāmri nhūm kām:

—Xà ate ixpē Tīrtūm kwȳ hā ixpumunh kōt na ka ixte urāk nē amnhī to mex xwȳnh ã ijarē? Tīrtūm pix na kot amnhī to mex rāhā xwȳnh jakamā kot kaj ã ijarēnh anē nē ixpē Tīrtūm Kra hā ijarē. Jao urāk nē ixte amnhī to mex xwȳnh ã ijarē. Nà xàn ka ām atȳx ri amnhī krā hkōt ã ijarēnh anē?

19—Tīrtūm mex o mex jakamā kot kaj amā nhīrmā kuri atīr tūm nē apa hprām hāmri nē ra kot mēmoj tā mē amā karō xà hkōt amnhī nhīpēx o ri apa. Ra ate mar mex kēnā. Na pre mē amā:

Kēr ka mē axàhkīnh o ri apa hkēt nē.

Nē mē hpar kēt nē.

Nē tanhmā axêx kēt nē.

Nē axêx rom tanhmā mē nokupyr to hkēt nē.

Nē mē kēp mē hprō ho amnhīkati hkēt nē.

Nē anhīpēêxà mē akatorxà wa hā apijaàm nē wa ho mex pē wa
kutā anojarêt rāhā ho ri apa.

E kot kaj amā nhīrmā Tīrtūm kuri atīr tūm nē apa hprām hā kot kaj ã amnhī nhīpēx anhȳr o ri apa. Anē.

20Hāmri nhūm kuma nē kām:

—Kwa ixpríre ri ra ã ixte amnhī nhípêx anhýr o ri ixpa kênã. Nom te ixtír tûm nê ixpa kaxyw ixte kormâ tâm kêt pyràk. Anê.

21Hâmri nhûm kuma nê hprî hâ omu nê kâm hapê nê. Hâmri nê kâm:

—Nà kormâ mêmôj pyxire nê arîk. Na ka amâ akukrêx rax kinh tyx o Tirtum jakre. Jakamâ kér ka ma akupym anhôrkwy hwyr tê nê akukrêx rax o wénê hpa. Nê kâxpore jamy hâmri nê ma më kêt amrakati xwýnhjê mä òr o ri apa. Hâmri nê akupyn tê nê arî ri ixfôt apa ho apa. Anê.

22Hâmri nhûm kuma nê tee ri hikukrêx rax kukamâ hamaxpêr. Kâm hapê jakamâ kâm kâm ihkra karo hprâm kêt nê. Hâmri nê tee ri Jeus kot ã kâm hâ karô anhýrja ma nhûm ja kâm mex kêt nhûm awjanâ nê hkaprî nê ma akupym tê. **23**Hâmri nhûm Jeus tee ri omu nê hköt më pa ho më pa xwýnhjê mä kâm:

—Hêxta waa nê. Koja më hikukrêx rûnh xwýnhjaja ohtô nê kâm më hikukrêx japê xàj Tirtum më wa ixri htír tûm nê pa ho pa hkêt nê. Wa ixte amnhî nhípêxja më kêt hihtyx. Anê.

24Hâmri nhûm më tee ri kapêrja ma nhûm Jeus më hamaxpêr kôt më omunh mex jakamâ axte tanhmâ më kâm harênh to nê më kâm:

—Nà Tirtum më wa ixte amnhî nhípêxja na më hikâxpore rûnh xwýnhjaja pê ja hihtyx. **25**Më kâm hikukrêx rax mä ihkra karo hprâm kêt râhâ tee kâm Tirtum kôt amnhî nhípêx prâm kapry. Te ho mëhô kot menh kagô hâ hkre nê kâm kagô katôk prâm kêt râhâ kâm guhkrax kâm àr prâm kapryta pyràk. Anê.

26Hâmri nhûm më kuma nê tee ri amnhî kukamâ hamaxpêr nê kâm:

—Kwa no më ixpiitâ më inhmâ më ixkukrêx japê kênã. Jakamâ xà kot paj më ixpiitâ nhýrmâ war ari ixtír tûm nê ixpa ho ixpa hkêt nê? Anê.

27Hâmri nhûm më kâm:

—Nà kot kaj më amnhî krâ hköt më amâ më akukrêx japê mä anhûrer kêt nê. Âm Tirtum pix na hte ja kaxyw tanhmâ më akrâ hto ka më amâ akukrêx japê hkêt nê. Jao ra më apê Tirtum më wa ixri atîr tûm nê më apa ho më apa mä xwýnh. Anê.

28Hâmri nhûm Simâw Pêtre kâm:

—Kwa Pahihti na pa prem agryk ã mêmôj piitâ hkaga hpa nê akôt ixpa ho ixpa. Jakamâ xà kot paj më nhýrmâ war ari ixtír tûm nê ixpa ho ixpa kêt nê nà? Anê.

29Hâmri nhûm kuma nê hköt më pa ho pa xwýnh piitâ më kâm:

—Nà ka më atô inhmâ tanhmâ amnhî to ho apa kaxyw akwýjê re nê ma inhmâ tanhmâ amnhî nhípêx to ho ri apa. Anhôrkwy re rý atô rý atôx rý aprô nê akrajê re. Rý akatorxâ nê anhípêêxâ wa are. Rý akukrêx piitâ rer pa hâmri nê ma ixkapêr o më piitâ më ahkre ho ri më hköt apa. **30**Hâ kot paj amnhî tâ më apumu nê më ato mex rax nê. Hâmri ka më

ma mē kām ixkapēr jarēnh o mē hkōt apa nhūm mē kot mē amar xwŷnh kwŷjaja mē ama nē kām mē akīnh nē. Nē ra mē ate akwŷjê rer par tā mē tāmjaja te mē apē mē hkra rȳ mē htōx pyràk o mē anhîpêx. Jao tanhmā mē ato mex to ho pa.

—Nē koja mē kām ixprâm kêt xwŷnhjaja ixtâ tanhmâ mē atomnuj to hâ ka mē nhýrmâ ma Tirtûm mē wa inhô krî hwŷr api nê wa ixkuri amex nê atîr tûm nê apa ho apa. 31 Nom kér ka mē ja hâ amnhî pumunh kôt amnhî to rax xwŷnh ã amnhî to jarkrar kêt nê. Mē kot amnhî to rûnh xwŷnh ã amnhî jarênh xwŷnhjaja koja mē nhýrmâ amnhî to rûnh kêt ã amnhî pumu. Nê mē kot amnhî to hkryre xwŷnhjaja koja mē nhýrmâ amnhî to rûnh ã amnhî pumu. Anê.

Jejus kot amnhî kukamâ axte amnhî jarênh

Matêwre 20.17-19; Rukre 18.31-34

32 Tâ nhûm Jejus hkôt ri mē pa ho mē pa xwŷnhjê mâ kapêr pa hâmri nê ma Jerujarê hwŷr mē o mõ. Ra kamâ kâm hkurê xwŷnhjaja kot hpîr ã amnhî jarênh tâ ma hwŷr mē o mõ. Jakamâ nhûm mē tee ri hkukamâ hamaxpêr o hkôt mõ. Nhûm mē amarî mē hkôt mrar xwŷnhjaja haxwyja kâm ma nê. Hâmri nhûm Jejus mē kêp 12ta o mõ nê hkwŷjê hkàx ã amnhî kukamâ tanhmâ mē kâm amnhî jarênh to ho mõ nê mē kâm:

33—E na pu mē ra Jerujarê hwŷr mõ. Kot puj mē hwŷr pôj nhûm mē kâm ixkurê xwŷnhjaja patre krâhtûmjê mē Tirtûm kapêr tûm o mē ahkre xwŷnhjê nhîhkram ijaxâ. Hâmri nhûm mē kâm Tirtûm kapêr kôt amnhî nhîpêx prâm kêt xwŷnhjaja ixpîr kaxyw mē kâm ixtâ amýnê 34 nhûm mē mar xâ hkôt tanhmâ inhîpêx kati hto. Nê mē hkwŷjaja ixtâ hpêr o axkê nê ixtâ akunha. Nê mē hkwŷjaja tanhmâ ijapry hto nê ixtâ argôx rê nê ixtak hâmri nê ixpî. Koja mē ã inhîpêx anê. Nom kot paj ixtiyk ã ixtâ apkati axkrunêpxi nhûm Tirtûm akupym ixtô ixtîr. Anê.

Xiakre mē Juâw wa kot amnhî to Jejus wŷr ã wa harênh

Matêwre 20.20-28; Rukre 22.24-30; mâanenê Piripos 2.3-8; Wam Pêtre 5.3

35 Tâ nhûm Jepetew kra Xiakre mē Juâw wa tanhmâ hamaxpêr to nê Jejus mâ kâm:

—Kwa mē ijahkre xwŷnh. Pa wa amâ mêmôj jarê ka wa inhmâ “Y” anê nà? Anê.

Hâmri nhûm wa kâm:

36—Ko wa mamrî inhmâ mêmôj jarê pa wa ama mân. Anê.

37 Hâmri nhûm wa kâm:

—Nà kot kaj nhýrmâ ate mē piitâ mē ho amnhîptâr kaxyw nhý pa wa akutâ anhîjê. Nê wa papxipix ixpê anhô kôwenatô nê akutâ anhîjê nê ato nhý. Ja na pa wa inhmâ hprâm. Anê.

38Hāmri nhūm wa kām:

—Nà na ka wa ām atŷx ri ā amnhī to ixwŷr anē. Koja mē tokyx ixpī pa amnhī xà htŷx kamā ijamat rax nē ty. Tā xà koja mē ixpyrā nē ā war anhīpêx anē ka wa ixpyrā nē amnhī xà htŷx kamā ajamat rax kām ty nà? Anē.

39Hāmri nhūm wa kām:

—Tỳ. Nà kot pa wa ijaxwŷja anē nē apyrā nē amnhī xà htŷx kamā ijamat kām ty. Anē.

Hāmri nhūm wa kām:

—Nà ām hāmri na ka wa ja hā amnhī jarē. War ate ixpyrā nē ixkōt amnhī xà htŷx kām ajamat kām atyk mā kēnā. 40Tā nom war ate amnhī to ixwŷrta ā kot paj tanhmā war amā nē hkêt nē. Inhō Papaj tām koja ja kaxyw mēhō japēr nhūm inhīhkō hā nhŷ. No pa kot paj ri ja kaxyw mē atō rēnh kēt nē. Anē.

41Hāmri nhūm wa urāk nē Jejus kōt mē pa ho mē pa xwŷnh kwŷjaja ā wa kot amnhī to hwŷr anhŷr ā wa kuma nē wa kamā gryk nē.

42Jakamā nhūm Jejus mē piitā mē ho akuprō nē mē kām:

—E mē inhma. Na hte Ijaew kēt xwŷnhjē nhō pahihtijaja ā amnhī nhīpêx anhŷr o ri pa nē amarī hkrī xà kamā hkrī ho hkrī. Àhpumunh jakamā amarī ixkre kre jakry kamā hkrī ho hkrī nē kām mē àpênh xwŷnhjē pix mā mēmo mē àpênh ā karō ho hkrī. Na htem ā amnhī nhīpêx anē. Nē mē kot amnhīm mex ā harēnh prām xàj tanhmā mē ho mex to ho pa. 43-45Tā no mē kajaja kēr ka mē atō amā amnhī to rax prām hāmri nē ho mē kot amnhī nhīpêx pyrāk kēt nē. Mē piitā mē kutā anojarêt rāhā ho ri apa. Kēt paa. Mē ate inhmā axàpênh o apa kaxyw na pa pre mē awŷr ixwrŷk kēt nē. Ām pa ixte tanhmā mē amā amnhī nhīpêx to ho ixpa kaxyw na pa pre mē awŷr wrŷ. Mē ate nhŷrmā kuwy wŷr apa pymaj mē anē ixtyk kaxyw na pa pre mē awŷr wrŷ. Jakamā kot kaj mē atō amā amnhī to rax prām hā kēr ka ixpyrā nē akwŷjē kutā anojarêt rāhā ho ri apa. Hāmri nē inhmā te ate amnhī to rax o amnhī nhīpêx pyrāk o amnhī nhīpêx. Anē.

Jejus kot akupŷm Paximew o mex ā harēnh

Matēwre 20.29-34; Rukre 18.35

46Tā nhūm Jejus mē hkōt mē pa ho mē pa xwŷnhjaja kormā Jerujarē hwŷr mōr ri ra krī pē Jeriko hkōt mō. Hāmri nhūm mē ohtō nē mē hā ajēt nē mē hkōt mō. Nhūm mēhō myja pry nhīhkrep nhŷ. Ximew kra Paximew nohkre xwŷnhja pry kamā ahwŷr o hkrī. 47Hāmri nhūm Jejus mē hkwyjaja hwŷr htēp o mō nhūm amnhī wŷr mē kuma nē mē kot Jejus nhīxi jarēnh o mōr ā kuma hāmri nē kàx pē kām kapēr nē amnhī to kuwy nē kām:

—Pa Jejus? Nà apê mě inhõ Pahihti mex kumrẽx na ka. Te apê amnepêm anhigêt pahihti Tawi kot amnhĩ nhipêx pyràk. Jakamã kwa we ixfamã axukaprí nẽ akupým ixto mex kêt wehe. Ixte amnhĩ kaxyw akôt ijamaxpêr xwýnh na pa. Anẽ.

48Hämri nhûm Jejus kukamã mě mrar xwýnhjaja kuma nẽ kãm:

—Tk. Kwa akapêr kêt nẽ nhý nà. Anẽ.

Tã nom nhûm ãm mě kuma nẽ xatã amnhĩ to kuwù. Kìx pê amnhĩ to kuwù nẽ axte kãm:

—Kwa ixfamã axukaprí nẽ akupým ixto mex Pahihti. Anẽ.

49Hämri nhûm Jejus kuma nẽ xa nẽ hkôt mě pa ho mě pa xwýnhjê mä kãm:

—E mě atõ hwýr tẽ nẽ hpa hã apy nẽ amnë ixwýr o tẽ. Anẽ.

Hämri nhûm mě kuma nẽ nohkre xwýnhta mä kapêr nẽ kãm:

—E tee ri amnhĩ kukamã ajamaxpêr kêt nẽ. Na atã karõ. E tokyx kànhmã xa. Anẽ.

50Hämri nhûm mě kuma nẽ hkînh týx nẽ. Nẽ kànhmã harî nẽ amnhĩ nê õ kajaati mě nẽ hwýr htêm kurê kumrẽx. **51**Hämri nhûm Jejus kãm:

—Pa mo na? Tanhmã kot pa ato? Anẽ.

Hämri nhûm kãm:

—Nà akupým inhmã ixrít mex prãm Pahihti.

52Anẽ nhûm kãm:

—Tôe. Nà ra ate amnhĩ kaxyw inhmã ajamaxpêr týx jakamã kot kaj akupým arít mex kurê kumrẽx. E mâmri ma akupým tẽ. Anẽ.

Nhûm akupým rít mex ã amnhĩ pumu nẽ hkînh o hkînh. Hämri nẽ Jejus ã ajêt nẽ ma hkôt hkînh nẽ tẽ.

Jejus kot Jerujarê hwýr àr ã harênh

Matêvre 21.1-11; Rukre 10.28-40; Juâw 12.12-19

11 1Tã nhûm Jejus mě hkôt mě pa ho mě pa xwýnhjê mě kormã Jerujarê hwýr mõ. Hämri nẽ krî pê Petake mě hõ pê Petân wýr ahtêp o mõ. Hixêt pê Oriwêhti kahti ri na pre krija wa xa. Jakamã nhûm Jejus hkôt mě pa ho mě pa xwýnh wa ho axkrut nẽ mě amnhĩ kukamã wa kumê 2nẽ wa kãm:

—E wa ma krî mûj wýr mě ixkukamã wa tẽ. Hämri nẽ hwýr pôj nẽ nhýri jumênre nyw mä ê nẽ ãm xwýnhta pumu. Kormã mě kot hã hkrî hkêt kumrẽx xwýnhta. 3Ka wa omu nẽ kãm ê xà hpôt nẽ man akupýn ixwýr o tẽ. Koja měhõ war apumu nẽ hã tanhmã war amã kapêr to ka wa ã kãm ijarênh anẽ nẽ kãm: “Nà mě panhõ Pahihti na hã karõ pa wa hwýr tẽ.” Anhýr o kãm ijarê. E wa ma hwýr tẽ. Anẽ.

4Hämri nhûm wa kuma nẽ ma hwýr htêm kurê kumrẽx nẽ hwýr pôj.

Nhūm Jejus kot wa kām hā karō xà hköt jumēnre nywreta pumu. 5Hāmri nē kām ê xà hpôt o xa nhūm kuri mē kuhē xwÿnhaja tee ri hā wa omu nē wa kām:

—Kwa mo kaxyw na ka wa kām ê xà hpôt o xa? Kwa kot ka wa mē ixpê ho ahkī nà? Anē.

6Hāmri nhūm wa mē kām:

—Nà mē panhō Pahihti na wa inhmā hā karō pa wa hwÿr tē. Wa ixte ma hwÿr o ixtēm kaxyw. Anē.

Hāmri nhūm mē wa kām:

—Tỳ? Tôe wa māmrī ma kām o tē. Anē.

7Hāmri nhūm wa ma akupŷm Jejus wÿr o tē. Hāmri nē kaxyw amnhī xê hkwÿ hkwry nē kām ho hkô kahty hpa nē kām ho htÿx nē o xa nhūm Jejus hā nhÿ nē mō. 8Nē kormā Jerujarē hwÿr hixêt ã àpir o mō. Nhūm mē kot omunh o kuhē xwÿnhaja hkînh nē ma hkukamā pry ho mex kaxyw amnhī xê hkwÿ hkwry nē ho kām uty. Nhūm mē hkwÿjaja nhÿri pô hkwÿ jakà nē o mra nē hkukamā kām uty. 9-10Nhūm mē hixêt ã api nē ahpar mā wrÿk o mō nhūm mē piitā kàx pê Tirtum mex o mex ã harënh o hköt mō. Nhūm mē hkwÿjaja kukamā mra nhūm mē hkwÿjaja hapu hā mra nhūm prem piitā hköt Tirtum mex o mex ã harënh o mō. Nē harënh o:

E ota Tirtum kot mē pahwÿr mēnh xwÿnhta ra pôj. Nà ām hāmri na mē pahwÿr wrÿ. Ja mex kumrêx.

Kêp mē panhō Pahihti mex na. Koja mē panhigêt pahi Tawi pyrà nē mē pahto amnhíptà nē mē pahto mex o pa.

Ām hāmri na Tirtum mē pahwÿr kumē.

Tirtum mex kumrêx. Ām mex o mex. Kukwak ri pix mā na pu htem pajamakétkati nē paxàmnihix papa râhā ho papa.

Anhÿr o Jejus kôt harënh o mō. Kot mē ho amnhíptar kurê kumrêx ã hkamnhix nē hkînh nē ã hköt kapêr anhÿr o mō. 11Jao ra Jerujarē hwÿr pôj nhūm Jejus Tirtum mā amnhī jarënh xà hā ixkre hwÿr tēn axà. Nom nhūm ra amÿkry htÿx jakamā nhūm hwÿr axà nē ām hkre pumunh o xa hāmri nē akupŷm kato nē hköt mē pa ho mē pa xwÿnh pê 12jê mē nhūm mē ma akupŷm Petân wÿr mra.

Jejus kot pî hpàr pê fikêhti mā kapêr ã harënh

Matêwre 21.18-22

12Tâ nhūm apkati nhūm Jejus mē hköt mē pa ho pa xwÿnhjê merohâ Petân rûm hapôj nē ma akupŷm Jerujarê hwÿr mra. Nhūm Jejus ra kâm prâm nē mō. 13Hāmri nē amÿm mêmô pî hpàr hôpti rax pê fikêhti pumu nē hamaxpêr o:

—E pa hwÿr tē nē ô hkwÿ rê nē kuwô mân. Anē.

Hāmri nē hwyr tē. Nhūm kormā ô kaxyw õ mytwry kator kêt jakamā nhūm ô hkêt nē ām hô pix nē xa. 14Hāmri nhūm hwyr tē nē tee ri ô japêr nē ām hô pix pumu. Hāmri nē tee ri omu nē kām:

—E kot kaj axte axô hkêt kumrēx.

Anhŷr o kām kapēr nhūm hkôt mē pa ho mē pa xwýnhjaja hā kuma.

Jejus kot Tīrtūm nhōrkwy hwyr àr ã harēn

Matêwre 21.12-17; Rukre 19.45-46; Juāw 3.13-22

15-17Tā nhūm Jejus mē hkôt mē pa ho mē pa xwýnhjaja Jerujarē hwyr agjē nē Tīrtūm mā amnhī jarēnh xà hā ixkre hwyr agjē. Nhūm Jejus tee ri kamā mē kuhê xwýnhjê pumu. Nhūm mē ra ixkre kamā axtem nē môx nē ôwêhti nē tuuti ho wēnê ho kuhê. Ixkre hwyr mrar xwýnhjaja kot haprōr nē Tīrtūm mā amnhī jarēnh kaxyw kām hpar nē òr kaxyw mē kām ho wēnê. Nom axtem nē hā ohtô rax kām mē kām ho wēnê nhūm mē hkwýjaja mē kām mē hikàxpore ho anhŷpa. Hāmri nhūm Jejus mē hwyr axà nē tee ri mē kot ã amnhī nhípêx anhŷr ã mē omu nē mē kām akir nē mē kām:

—Tk. Kwa Tīrtūm kapēr ã kagà htûm kot òrkwý jarēnh kot:

Inhōrkwyja ãm pika piitâ hkôt mē piitâ kot inhmā amnhī jarēnh xà hā ixkre pix kaxyw na.

Anhŷr o kot harēnh tā ka mē axtem nē kamā ã amnhī nhípêx anhŷr o akuhê. E kwa mē ma mra nē ajapôx tokyx anē. Anē.

Nhūm pre ã mē kām kapēr anhŷr pê mē ahkre hāmri nē ixkreja nê mē kator pa. 18Hāmri nhūm patre krähtümjê mē Tīrtūm kapēr tûm o mē ahkre xwýnhjaja tee ri ã mē hipêx anhŷr ã omu nē kapēr ma nē kamā gryk týx nē. Hāmri nē mē kot hā àmnênh kaxyw tanhmā axpēn mar to nē axpēn mā:

—Tk. Kwa na mē ohtô nē kām mar prâm nē. Koja mē anē nē gryk ã mē pahkaga nē axte mē pakapēr mar kêt nē. Kwa pu mē kupî ri. E tanhmā kot puj mē ho nē kupî? Anē.

19Tā nhūm myt axà nhūm Jejus mē hkôt mē pa ho pa xwýnhjaja Jerujarē rûm hapôj nē ma nhŷri amnhim hikranh kaxyw mra.

Makre 11.15-17

Mē pahte tanhmā mēmoj tā Tīrtūm wyr to hā mē pamā karō

Matēwre 6.14-15, 17.20; Makre 11.13; Juāw 14.13;

mānēn Xiakre 1.6; Wam Juāw 3.22

20Tā nhūm apkati nhūm Jeus mē hköt mē pa ho mē pa xwÿnhjaja Jerujarē hwyr akupym mra. Hämri nē axte pī hpàr pē fikêhtita pumu. Jeus ra kot kām kapēr xwÿnhta pumu nhūm ra grà pa nē xa. 21Hämri nhūm Simāw Pêtre Jeus kot tanhmā pī mā kapēr toja mā hamaxpēr nē hā kām:

—Kwa mē ijahkre xwÿnh. Ga mēmoj mūj pumu. Jāā ate fikêhti mā akapēr xwÿnhta na grà par kumrēx nē xa. Anē.

22-23Hämri nhūm kuma nē mē piitā mē kām:

—Tỳ nà ām hämri na pa mē amā ixkapēr. Kot kaj mē mēmo kaxyw Tīrtūm mā ajamaxpēr tỲx pē mēmoj tā awy nhūm ama nē amā hprām xà hköt tanhmā amā hipêx to. Ka mē amnhī kaxyw Tīrtūm mā ajamaxpēr tỲx pē hixêt mūj mā akapēr nē kām: “E xa nē ma tē nē gô xujanār kām mrō.” Anhŷr o kām akapēr nhūm amar xà hköt ā amnhī nhîpêx anē nē tēn kamā mrō. 24Kot kaj mē mēmoj tā Tīrtūm wyr nē kaxyw ām pix mā ajamaxpēr tỲx nē nhūm amā ho anē.

25-26—Nē kot kaj mē Tīrtūm mā amnhī jarēnh kaxyw nē ra mēhō kot tanhmā ato mā ajamaxpēr. Hämri nē ja ho ajamakêtkati kurê kumrēx nē axte kām ajamaxpēr kêt nē. Ām mēmoj nyw pix mā ajamaxpēr o tām amnhī nhîpêx o apa. Hämri nhūm Tīrtūm kaxkwa rūm ja hā apumu nē apyrà nē ate tanhmā amnhī tomnuj to ho hamakêtkati nē axte kām hamaxpēr kêt nē. Anē.

Mēhō kapēr kôt Jeus kot mē ahkre hā mē kot hkukjēr

Matēwre 21.23-27; Rukre 20.1-8

27Nhūm mē akupym Jerujarē hwyr agjē nhūm Jeus kē axte Tīrtūm mā amnhī jarēnh xà hā ixkre hwyr axà. Nhūm hköt mē pa ho mē pa xwÿnhjaja hköt hwyr mra nē hköt agjē nē kormā kamā kuhê. Hämri nhūm Ijaew krähtümjē mē mē kot Tīrtūm kapēr tūm o mē ahkre xwÿnh mē mē ō patre krähtümjaja Jeus pumu nē hwyr mra nē hêx rom tanhmā kām kapēr to. Na pre ra Jeus ixkreja nē mēmoj to wēnê xwÿnh mē kàxpore o mē hpinhpanh xwÿnhjē jano nhūm mē tee ri ja hā omu nē kamā gryk tỲx nē. Jakamā nhūm akupyn mē hwyr axà nhūm mē axte omu nē hwyr mrar kurê kumrēx 28nē kām:

—Kwa mē inhmā amnhī jarē. Mēhō nhŷ hā na ka hte ā amnhī nhîpêx anhŷr o ri apa? Mēhō na pre mē ixwyr amē ka pre mō? Nà xà amnhī krä hköt na ka hte ā amnhī nhîpêx anhŷr o ri apahti? E kwa mē inhmā amnhī jarē. Anē.

29Nhūm Jejus kot tanhmā mē hamaxpēr to hköt mē omunh mex jakamā mē kām:

—Nà kot pa ixmlurēx mēmoj tā mē akukja. Ka mē inhmā harē pa rī kormā mē amā tanhmā amnhī jarēnh to. 30Finat Juāw Paxisja ã kot paj mē akukja. Mēhō nhŷ hā na pre hte mē hkrā kumrār o pa? Xà amnhī krā hköt nà xà Tirtūm nhŷ hā? E mē atō inhmā harē. Anē.

31-32Hämri nhūm mē kuma nē tee ri kot tanhmā kutā kām harēnh to hkukamā hamaxpēr nē axpēn mā:

—Kwa tanhmā kot puj mē kām ja jarēnh to? Mē kot mar o kuhē xwÿnhjaja na htem Juāw Paxis kēp Tirtūm nhŷ hā kapēr jarēnh xwÿnh ã axpēn mā harēnh o pa. Jakamā kot puj mē kām kot amnhī krā hköt mē hkrā kumrār o pa hā harē nhūm mē tee ri mē pama nē mē pakamā gryk nē. Nē mē paxêx rom ã kām mē pakapēr anhŷr ã mē pahpumu nē kēn o mē pahtak o mē panhīmx. No kot puj mē kām Tirtūm nhŷ hā mē hkrā kumrār ã harē nhūm mē pama nē mē pamā: “Kwa ã kot anhŷr kēnā na ka prem kapēr mar tā ixlöt amnhī xunhwyr kêt nē?” Anē. Nà kot puj pēr mē kām tanhmā harēnh to hkêt nē. Kot puj mē ām kām aa te mē pahte ja jarēnh mar kêt pyràk o harē. Anē.

Mē kot tanhmā kām nē nhūm kot ta pānhā tanhmā mē kām nē pymaj nhūm mē tee ri tanhmā kām nē hprām kaprȳ ho kuhē.

33Hämri nē Jejus mā kām:

—Konēn. Mē ixte mēhō nhŷ hā kapēr o pa hā omunhre hā. Anē.

Hämri nhūm mē kuma nē mē kām:

—Tk. Tôe kot pa xep ijaxwÿja mē amā tanhmā amnhī jarēnh to hkêt nē. Ijaxwÿja ixte mēhō nhŷ hā ã ixte amnhī nhípêx anhŷr o ri ixpa hā amnhī pumunhre hā. Anē.

Mē àpênh punuj xwÿnhjê jarēnh

Matêwre 21.33-46; Rukre 20.9-18

12 1Nhūm Jejus arī Ijaew krähtūm mē mēō patre krähtūm mē Tirtūm kapēr tūm o mē ahkre xwÿnhjê mā kapēr o xa. Nē mē kām mē kot tanhmā hipêx to hkukamā mē kām tanhmā amnhī jarēnh to. No ām hā kuxi nē mē kām awjarē nē mē kām:

—Koja mēhō hpur ã hkwÿjê mā karō. Mē kot kamā kām àpênh kaxyw mē kām karō. Hämri nhūm mē ma hwyr mra nē kamā mēmo hy hkre nē hkre pa. Hämri nē pu hā kahē hpa nē pur kaêx kām ixlöt hprêk nhípêx. Mē kot himok ã mē kot kēp àhkînh pymaj mē hapêr o hkrī kaxyw. Hämri nē hipêx pa nhūm mēō patrâwja awry hā krī hō hwyr nojarêt nē mē kām tanhmā hpur jarēnh to nē mē kām: “E or ixputa nō. Kê kamā mēmoj kà hpa ka mē māmrī kamā awjamŷ nē ho axkjê. Hämri nē ixlutêp inhō jaxwÿ nē māmrī anhō tanhmā ho hprām xà hköt tanhmā ho.”

—Anhŷr o mē kām kapēr hāmri nē ma mō. 2Tā nhūm ra pur kām mēmoj hkà pa. Nhūm hpur nhō dōn arī krī hō kamā hā ujahkre ho pa htā kuri kām àpênh xwŷnhjê hōja nhūm akupŷm mē hwŷr kumē. Mē kot kām õ hkwŷ nhōr nhūm ma kot kām o mōr kaxyw ma mē hwŷr kumē nhūm ma akupŷm mē hwŷr mō. Mōo nē ra mē hwŷr pōj. 3Hāmri nhūm mē omu nē axtem nē homnuj nē. Nē unē nē htak nē akupŷm hano nhūm ū kamā ma akupŷm mō. 4Hāmri nhūm õ patrâwja tee ri omu nē hpānhā ja mē nhūm ma mē hwŷr mō. Mōo nē mē hwŷr pōj. Hāmri nhūm kē wem omu nē mā ho anē nē. Unē nē htak nē hkrâx pē htak nē akupŷm hano nhūm wamta pyrà nē ma akupŷm ū kamā mō. 5Hāmri nhūm axpēn pānhā kām mē àpênh xwŷnh kwŷjê rē nhūm mē axpēn pānhā ma mē hwŷr pa. Ma mē hwŷr pa nē pōj nhūm mē te ho wamtajē mē hipêx pyrà nē mē hkwŷjê pynē nē htak rax nē mē hano nē mē hkwŷjê pa. 6Nhūm mē õ patrâw mē harēnh ma nē tee ri amnhī kukamā hamaxpēr nē hamaxpēr o: “Hêxta waa nē. Tanhmā kot paj we amnhī nhîpêx to nē inhôta kwŷ jamy? Nà kot paj mē hwŷr ixkraja mē. Inhmā hapê htā kot paj mē hwŷr kumē kē ma mē hwŷr mō. Hāmri nhūm mē kēp ixkra hā omu nē tanhmā ixpê ho hkêt nē. Nē jatā inhmā kām inhôja kwŷ gō nhūm man ixwŷr o tē. Nà kot paj anē.”

—Anhŷr o hamaxpēr hāmri nē ma mē hwŷr hkraja mē nhūm ma mē hwŷr mō.

7—Tā mē hwŷr hpôx o mō nhūm mē amŷm amnhī wŷr omu nē kēp hkra hā omunh kurê kumrêx nē hā axpēn mā amŷnē nē axpēn mā: “E. Nà onēj hpur nhō dōn krata tē. Koja nhýrmā õ papaj mŷrpê amnhîm pur ã pyka pytâ nē ho õ. Jakamā e pu mē kupî nē kēp hpur ho arîk nē ho panhō. E kwa tokyj pu mē kupî ri.” Anē.

8—Rôm nhūm ra mē hwŷr hpôx o tē nē ra pōj nhūm mē unē nē pur nē ho kato nē ahkà kamā kupî. Å mē ujarênh kot anhŷr. Anē.

9Nhūm pre ã Jejus Ijaew krâhtûmjê mā ujarênh anē. Hāmri nē hā tanhmā mē hkukjêr to nē mē kām:

—E mē inhmā mēmoj jarë. Koja pur nhō dōnja tee ri mē kot hkra hpîr ã harênh ma hāmri nē tām mē hwŷr mō hāmri nē tanhmā mē hipêx to wehe? Nà koja ma mē hwŷr mō nē mē himex pa hāmri nē hpānhā nhām hpurta ã mēmojjê rē. 10Mân ka prem ra Tîrtûm kapēr ã kagà htûm kot ja jarênh ma nà? Harênh kot:

Na prem kēn o amnhîm õrkwŷ nhîpêx kaxyw hāmri nē kēn maati pumu nē htŷx omnuj ã hkamnhix nē hkaga. Mē kot hkaga htâ nom nhūm Tîrtûm mē kurom mex o kot kēn piitâ hakrenh par ã omunh kurê kumrêx.

11 Åm hāmri na pre ã mex ã omunh anē. Anē.
Å Tîrtûm kapēr ã kagà htûm kot harênh kot anhŷr. Anē.

12Nhūm pre ã Jejus mē kām ujarēnh kām mē harēnh anē nhūm mē amnhī tā kuma. Tīrtūm kapēr tūm o mē ahkre xwÿnh mē mē õ patre krähtūm mē Ijaew krähtūmjaja nhūm mē kot mē kām kēn maati kaga xwÿnhjē jarēnh o te mē tām harēnh pyràkja ma nhūm ja mē kēp omnuj nē. Jakamā nhūm mē kām unênh nē haxàr prām nē. Nom amnhī tā kām mē kot mar o kuhê xwÿnhjē puma nē. 13Jakamā na prem ma mra nē hapōj hāmri nē Jejus wyr Parijew nhō xwÿnh mē pahi Erox kôt mē pa xwÿnh kwÿjē rē. Mē kot hêx rom mēmoj tā hkukjēr nhūm kot mē mar nē tanhmā Rōm nhō xwÿnhjē nhō pahi Sesti kapēr kuhpa hā ri tanhmā mē kām nē nhūm mē kot mar kaxyw. 14Jakamā nhūm mē ma hwyr mra nē hêx rom kām kapēr nē kām:

—Kwa Jejus? Nà ãm hāmri na ka hte Tīrtūm kapēr o mē ahkre mex nē. Na ka hte mē kamā akahak o apa hkêt nē. Nē mē kot tee ri mē kot tanhmā ato kapēr punuj to htā ka hte arī aprī hā mē ahkre mex o ri apa. E kwa mē inhmā mēmoj jarē. Rōm nhō pahihti kot mē pahpē Ijaew mē pahte kām kàxpore hkwÿ nhōr ã mē pamā karōta. Kwa xà ja amā mex nà? Xà kot pu mē kām kugō? Xà kot pu mē kām òr kêt nē? E kwa mē inhmā harē. Anē.

15Nhūm prem ã hêx rom ja hā hkukjēr anhÿr tā no nhūm Jejus mē hamaxpēr ã mē omunh mex mē mē kām:

—Tk. Kwa mon ka mē axêx rom ja hā ixxukja? E mē atō inhmā kàxpore htÿxre hō gō pa omu. Anē.

16Hāmri nhūm ja kām ja gō nhūm kupý nē kànhmā kupē nē mē kām:

—E mēhō nhixi nē mēhō karō na hā? Anē.

Anē nhūm mē kām:

—Pahi Sesti karō nē hixi na hā.

17Anē nhūm mē kām:

—Tỳ. Tô kēr ka mē māmrī kām hkwÿ nhōr o apa. Hā hkarō nē hā hixi. Tām kot hipêx xwÿnh jakamā õ na. No mē kajaja na pre Tīrtūm mē anhÿpêx nhūm mē apê õ jakamā kwa kēr ka mē kapēr kôt pix mā ri amnhī nhípêx o ri apa. Anē.

Nhūm pre ã mē kām kapēr anē nhūm mē piitā mar o kuhê. Nhūm mē kot hêx rom hkukjēr xwÿnhjaja amnhī jaér pê ã kàxpore jarēnh anhÿrja ã kuma nē axpēn mā:

—Kwa mē paxêx rom mē pahte hā hkukjēr tā nhūm ãm hāmri mē pakutā mē pamā harē. Kwa tanhmā kot puj wem hkukjēr to nhūm pahi Sesti kapēr kwÿm ri mē pamā mēmoj jarē? Anē.

Hāmri nē tee ri tanhmā hkukjēr to hkukamā hamaxpēr o kuhê.

Makre 12.13-17

Akupým mē htīr xwÿnhjê jarênh

Matêwre 22.23-33; Rukre 20.27-40; Juãw 6.21, 6.38-40;

mâanen Wam Korü 6.14, 15.12-28; 4 Tesarõn 4.13-18

18Tā nhûm Satusew nhô xwÿnh kwÿjaja. Më kot akupým më htîr mä hamaxpér kêt xwÿnhjaja na pre më. Tâ më kot më htyk në më hapêx â më hkamnhix jakamä na prem axpën mä Jejus jarênh o:

— E kwa pu më ma hwÿr mra në mëmoj xihtyx â hkukja kê më pama në tee ri tanhmä më pamä kapér to hkukamä hamaxpér. Hämri nhûm më piitâ ja hâ omu në àhpumunh kêt â omunh kurê kumrêx. E tokyx ma pu më hwÿr. Anë.

Hämri në ma hwÿr mra në Parijew nhô xwÿnhjê pyrà në hêx rom kâm:

19— Pa Jejus? Kwa më inhmä mëmoj jarë. Na pre finat Mojesja Tirtûm nhÿ hâ â më panhigêtjê mä karô anë. Më hkra hkêt râhâ më pa në më htyk xwÿnhjaja nhûm më harênh o:

Koja mëhô hprô hämri në kamä hkra hkêt râhâ pa në ty.

Hâ koja hkôt htôja hpânhä hprô o hprô në kamä hkra.

Hämri nhûm kato në te kêp htô htyk xwÿnhhta hkra
pyràk. Anë.

Na pre â Mojes Tirtûm nhÿ hâ ja hâ më kâm karô anë. **20**Jakamä kwa ga më ixujarênh ma. Koja mëmojjaja më kot axpën to htô xwÿnhjaja kêp 7. Nhûm kot waja hprô. Në wa pa nhûm myja kormä hprô kamä hkra hkêt râhâ ty. **21**Nhûm hkôt htô hôta hpânhä hprô ho hprô në wa axpën to pa. Nhûm haxwÿja kamä hkra hkêt râhâ ty. Nhûm hkôt htô hôta haxwÿja ho hprô në wa axpën to pa grire nhûm wamta wa urâk në kamä hkra hkêt râhâ ty. **22**Hämri nhûm htô hkwÿjaja piitâ nija pyxi në axpën pânhä ho hprô nom mëhô kamä hkra hkêt râhâ htyk pa. Hämri nhûm më hprôta më hkôt amnhî to hitep në ty. **23**Tâ Tirtûm kot akupým nhÿrmä më ho htîr ronhÿx nhÿ nhÿx kêp nija mjên kumrêx? Ra piitâ kot ho hprô kênâ. E kwa më inhmä ja jarë. Anë.

24Hämri nhûm Jejus â më ujarênh anhÿrja ma në më kâm:

— Tk. Nà më ate Tirtûm kapér â kagà htûm mar mex kêt. Në më aprî hâ tanhmä Tirtûm kute hâ omunh kêt jakamä na ka më â atyx ja hâ ixkukjêr anë. **25**Kormä më htîr ri më kot Tirtûm kôt amnhî xunhwÿr xwÿnhjaja na htem ty hämri në Tirtûm nhô krî kamä axte kâm hprô hpräm kêt pa. Rÿ ni japér në kâm mjên präm kêt në pa. Hämri në Tirtûm kapér o më wrÿk xwÿnhjê pyrà në axte htyk kêt në. Âm htîr tûm râhâ në pa ho pa.

26— Nom më ate akupým më htîr kêt â më hkamnhixja kot paj ixpri hâ më amâ harê. Amnepêm na pre Tirtûm pî hpôk kamä tanhmä Mojes mä kapér to. Mân ra më ate mar. Na pre kâm:

Ixpê Apraāw nhō Tīrtūm na pa. Nē māānēn ixpê Apraāw kra Ijak
mē htàmnhwȳ Jako wa õ Tīrtūm na pa.

Anhȳr o Mojes mā amnhī jarē nhūm kuma nē hā kagà. 27 Kēp apu
arī mē htyk rāhā nhȳx pre ā mē harēnh anhȳr kêt nē. Nhȳx pre mē
harēnh o: “Amnepêm Apraāw nē hkra nē htàmnhwȳ mē htīr ri ixpê
mē õ Tīrtūm na pa pre.” Anhȳr o nhȳx pre mē harē. Nom na pre ā
amnhī jarēnh anhȳr kêt nē. Mē pamā te Apraāwja mē htyk nē mē
hapēx pyràk. Nom nhūm prem ra Tīrtūm ri akupȳm htīr nē mex nē
pa ho pa. Tā ka htem Tīrtūm kapēr kwȳm ri akupȳm mē htīr kêt ā mē
harēnh o apa. Anē.

Tīrtūm kapēr maati jarēnh

Matēwre 10.37, 22.34-40; Rukre 10.25-27;

māānēn Wam Juāw 2.15, 5.3; Apokariip 2.4

28 Tā nhūm Tīrtūm kapēr tūm o mē ahkre xwȳnhjē hō mē hwȳr tē nē
mē kot axpēn mā kapēr ā mē omunh o xa. Hāmri nē Jejus kot tanhmā
Satusew nhō xwȳnhjē mā kapēr mex to ja ma nē kām:

— Nà ām hāmri na ka ā mē kām ja jarēnh anē Pahihti. Kwa inhmā
mēmoj jarē. Na pre Tīrtūm ahpȳnhā mēmoj to 10 nē mē pamā hā karō.
Mē pahte hkôt amnhī nhīpēx o ri papa kaxyw hā mē pamā karō. Tā nhȳ
kapēr na mex o kot hkwȳjē jahkrenh wehe? Anē.

29 Hāmri nhūm kām:

— Nà Tīrtūm kapēr xohtôô. Kapēr piitā hkôt mē pahte amnhī nhīpēx
o papaja na kām hprām. No pixi na mē pahte hkôt amnhī nhīpēx o
papaja nhūm kām hprām tȳx o kot hkwȳ jakrenh. Kapēr mex maati na
ja. Na pre kapēr o:

E mē apē Ijaew nhō xwȳnhjaja. Ixpê mē anhō Tīrtūm ā ixpixi
mex na pa.

30 Jakamā kēr ka mē amā ixfīnh tȳx o mēmoj piitā hakrenh pa.

Jao mē anhī piitā ho amā ixfīnh tȳx kumrēx o ri apa.

31 Anhȳr o na pre mē pamā karō. Nē hkôt ja:

Kēr ka mē nhām mē hipēx o te ka amā amnhī tā ma pyràk o mē
hipēx o ri apa. Jao tām mē hipēx rāhā ho ri apa. Anē.

E ja wa kumrēx na Tīrtūm kām mē pahte hkôt amnhī nhīpēx o ri papa
hprām tȳx nē. Anē.

32 Hāmri nhūm kuma nē kām:

— Nà ām hāmri na ka ja jarē Mēijahkre xwȳnh. Tīrtūm pyxi mex
kēnā. 33 Amnepêm na pre htem kām amnhī jarēnh kaxyw nē kām mēmoj
gō nē rī kormā tanhmā kām amnhī jarēnh to. Tā nom kot puj mē ā ate
harēnhta kôt amnhī nhīpēx anhȳr o papa jao mē panhī piitā pamā
Tīrtūm kīnh. Nē mē pamā hkīnh o mēmoj piitā hakrenh pa. Nē nhām
mē hipēx o te mē papamjaja pamā amnhī tā ma pyràk o mē hipēx. Jao

tām mē hipêx rāhā ho ri papa. Kot puj mē ã amnhī nhípêx anē nhūm Tīrtūm kām ja mex o mē pahte kām mēmoj nhōrta jakre.

Anhŷr o kām kapēr. 34 Hamaxpēr mex pê ã Jejus mā kapēr anē nhūm kuma nē kām:

— Nà ãm hāmri na ka ja jarē. Na ka ra mē kot Tīrtūm kôt amnhī nhípêx o amnhī nhípêx nyw pumunh mex o mō. Nà te ate tokyx hkôt amnhī xām kaxyw pyràk. Anē.

Hāmri nhūm mē kām hkurê xwýnhjaja tee ri wa kot axpēn mā kapēr mar o kuhê nē axte kām mēmoj tā hkukjér pymā nē. Ra tee ri mē kot hēx rom mēmoj tā hkukjér kaprȳ jakamā axte tanhmā hkukjér to hkêt nē.

Jejus kēp pahi finat Tawi nhō Pahihti hā harēnh

Matêwre 22.41-46; Rukre 20.41-44; māänēn Rōmān 1.3-4

35 Hāmri nhūm Jejus arī Tīrtūm mā amnhī jarēnh xā hā ixkre kamā amnhī tā mē ahkre. Nom te nhām mēhō hā mē hkukjér pyràk amnhī tā mē hkukja nē mē kām:

— E mē inhmā mēmoj jarē. Tīrtūm kapēr tūm o mē ajakre xwýnhjaja na htem tanhmā mē amā Tīrtūm kot mē akaxyw ãm mā xwýnh jarēnh to nē mē amā harēnh o: “Koja kēp pahi finat Tawi kanrēhā htàmnhwȳ koja.” Anhŷr o kot mē amā harē. Æm kēp kanrēhā htàmnhwȳ pix ã mē amā harēnh o pa. No na pre pahi Tawija kēp kanrēhā htàmnhwȳ hā harē nē māänēn kēp õ pahihti hā harē. Tā nom nhūm Tīrtūm kapēr tūm o mē ajahkre xwýnhjaja na htem urà nē kēp pahihti hā mē amā harēnh kêt nē. Æm kēp kanrēhā htàmnhwȳ pix ã harē. Kwa mo na htem Tawi pyrà nē kēp õ pahi hā harēnh kêt nē? 36 Na pre Tawi tām Tīrtūm kapēr tūm kwȳ hā kagà nē tanhmā Tīrtūm kot mē akaxyw ãm mā xwýnhhta jarēnh to. Tīrtūm Karō nhŷ hā tanhmā harēnh to. Tīrtūm mex ã mē grer xàja kwȳ hā kagà nē hā kagà ho:

Tīrtūm na pre inhō Pahihti mā ã kapēr anē nē kām: “E amnē ixwȳr tē nē inhīhkô hā nhŷ nē inhmā mē ho amnhíptar o akrī. Kot paj mē kot kām akurê xwýnh piitā mē unênh pa nē awȳr mē o mra nē anhīhkram mē haxàr pa.” Anhŷr o pre kām kapēr. Anē.

37—Na pre ã Tawi Tīrtūm kot Kris mā kapēr jarēnh nē kēp õ pahi hā kagà anē. Tā nom Tīrtūm kapēr tūm o mē ajahkre xwýnhjaja na htem kēp Tawi htàmnhwȳ pix ã ri axpēn mā harēnh o ri pa. No kêt Tawija na pre kēp õ Pahihti hā harēnh o pa. Anē.

Nhūm pre ã Jejus mē kām amnhī jarēnh anē nhūm mē mar o kuhê xwýnhjaja kuma nē hkînh nē. Nē kām axte mar prām nē.

38 Hāmri nhūm arī mē ahkre ho nhŷ nē mē kām:

— Kwa mē o kora. Kêr ka mē Tīrtūm kapēr tūm o mē ahkre ho mē pa xwýnhjê kot amnhī nhípêx o amnhī nhípêx kêt nē. Mē omu nē ãm mē

omu nē mē kot amnhī nhīpêx kôt amnhī nhīpêx kêt nē. Na htem piitā mē hā hpijaàm kaxyw ê mex pix kām ri pa. Nē mē kot amnhīm mē rūnh ã mē harēnh nhūm mē kot amnhī jarēnh marja na htem kām hprām. 39Nē Tīrtūm kapēr o mē ahkre xà hā ixkre kamā mē kām amnhī to rūnh xwÿnhjê hkrī xà mex pix kamā na mē kām hkrī hprām. Nē mēmoj tā mē apkur xà hā arīgro hā ma hkwÿjê hköt mē apkur xà hā ixkre hwÿr akuprō nē kām mē kot amnhī to rūnh xwÿnhjê hkrī xà mex pix kamā hkrī hprām.

40—Nē mē kot mē mjēn htyk xwÿnhjê ho mex o pa hā amnhī jarēnh tā amnhī to hēx. Nē na htem axtem nē mē nokupyr kaxyw mē hwÿr mra nē mē kām: “E ot pa awÿr ato ajuta kaxyw tē. Ra amjēn apē htyk jakamā kot paj pam amā akukrêx jamār o ixpa.” Anē hāmri nē mē kēp mē ūrkwy pytā nē amnhīm mē kēp mē hikukrêx piitā ho hapêx. Te tām kot mē hipêx o pa pyràk nom tām mē hipêx kêt nē. Nē te tām amnhī nhīpêx pyrà nē Tīrtūm mā amnhī jarēnh japjê ho kuhê. Te mē kot Tīrtūm mā ãm hāmri amnhī jarēnh pyràk tā hkwÿjaja kot ja hā mē omunh pix kaxyw nhūm mē ã kām amnhī jarēnh anē. Mÿrapê koja mē mex kêt nē. Koja Tīrtūm tanhmā mē hipêx kati hto. Jakamā kwa kér ka mē ã mē kot amnhī nhīpêx anhÿr o mē pa xwÿnhjê kôt amnhī nhīpêx o ri apa hkêt nē. Æm kwarī ho kwarī. Anē.

Kēp mjēn htyk xwÿnh jarēnh

Rukre 21.1-4

41Nhūm Jejus arī Tīrtūm mā amnhī jarēnh xà hā ixkre kamā mē omunh o xa. Na pre hte Ijaew ixkreja o mex kaxyw ixkre jamār xwÿnhjê mā hikàxpore hkwÿ nhōr o pa. Nhūm mē hikàxpore rūnh xwÿnhjaja hwÿr agjê nē kàxpore gjênh xà kamā hkwÿ ho rax nē hagjê nē ma akupym mra. 42Tā nhūm mēhō ni pē mjēn htyk xwÿnhja haxwÿja hwÿr axà. Kēp amrakati kumrêx. Nē hikàxpore tÿxre ãm pijakrutre htā kàxpore rūnh xwÿnhjê hpānhā ixkreta wÿr tē. Nē kām Tīrtūm kinh xàj kàxpore gjênh xà kamā hamē kumē hāmri nē kato nē ma akupym tē. 43Hāmri nhūm Jejus amÿm ã kot amnhī nhīpêx anhÿr ã omunh o xa nhūm ja kām mex nē. Hāmri nē hköt mē pa ho mē pa xwÿnhjê mā harē nē mē kām:

—E mān ka mēnire htēm mūj pumu. Na pre mjēn kēp ty nhūm kēp amrakati nē hikàxpore grire htā amnhī pē ūr pa. Kwÿjê rom kām Tīrtūm kinh xàj amnhī pē ūr pa. Apkur xà hā hikàxpore na. 44Kêt mē hkwÿjaja na hte hikàxpore hkwÿ pix o mra nē gjênh xà kamā hagjê nom arī mē hikàxpore rūnh. No nija na mē uràk nē kām hikàxpore japê hkêt nē. Nē ho ôxÿ hkêt nē àmnhīx piitā o tē nē ūr pa. Anē.

Jejus kot nhýrmā mēmoj piitā ho hapêx ā harēnh

Matêvre 24.1-14; Rukre 21.5-9, 21.17-19;

mâānēn Wam Ximotre 4.1; Sikún Ximotre 3.1

13 1 Tā hāmri nhūm Jejus kôt mē pa ho mē pa xwýnhjaja arī Tirtum mā amnhī jarēnh xà hā ixtre kaxwýnh pumunh o kuhē nē hā Jejus mā:

— Héxta waa nē. Ixkreja mex kumrēx Pahihti. Kēn rūnh o mē kot hipêx jakamā mex o mex. Nē mē kot ri Tirtum mā hkînh xà nhōr nēj hawwýja piitā mex kumrēx. Anē.

2 Hāmri nhūm mē kām:

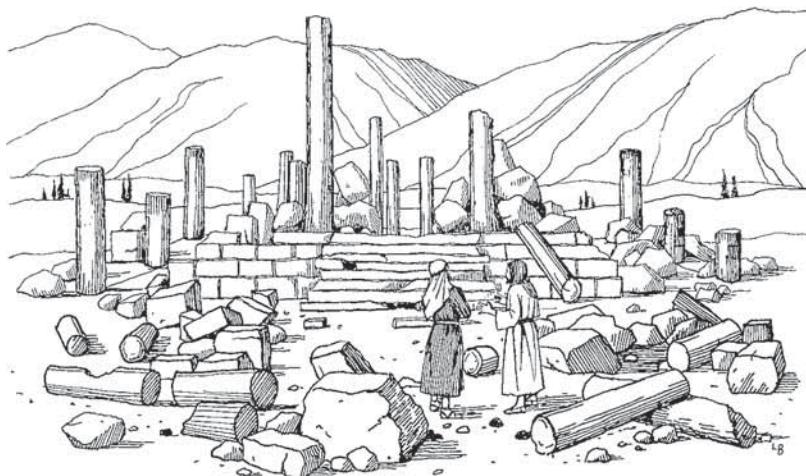
— Nà mex tā koja nhýrmā mē kām Tirtum kurê xwýnhjaja grành pa. Koja arī kēn axkrutre axpēn mýnh nē nōr kêt kumrēx. Koja piitā anhgrà nē ahpýnhā ri hikwý.

Anhýr o mē kām kapēr. 3 Hāmri nē ixtreja rūm kato nē ma tē nē hixét pê Oriwéhti hā api nē hā nhý. Tirtum nhôrkwy kutā hixétja nhūm hā api nē hā nhý. Hāmri nhūm Simaw Pêtre mē Xiakre mē Juaw mē Andreja ma hköt mra. Ahte hköt mra nē mē kot Tirtum mā amnhī jarēnh xà hā ixtre grành par ā hkukja nē kām:

4 — Kwa xà ām hāmri koja mē ā ixtreja nhípêx anē? E aprī hā mē inhmā harē. Xà koja mē nhýrmā kugrà nà xà koja mē tokyx ho anē? Kwa mēmo koja we wýj ri tanhmā amnhī nhípêx to? Anē.

5-6 Hāmri nhūm mē kām:

— Nà kot paj mē amā harē. Nom nhýrmā mēmoj piitā hapêx kaxyw tanhmā amnhī nhípêx to kumrēx kot paj mē amā harē ka mē inhma. Koja mē ohtô nē mē apê ixkwýjê hwýr mra nē hêx rom te pa ixte amnhī nhípêx pyràk o amnhī nhípêx o pa. Nē tanhmā mē amā amnhī

Makre 13.1-4

jarēnh to nē mē amā: “E pa na pre Tīrtūm mē awyr inhme. Ixpē kaxkwa rūm ixwryk xwÿnhna na pa.” Anhŷr o mē akôt mē amā amnhī to hêx o pa. Nē mē amā: “E na pa mē ato amnhíptar kaxyw mē awyr wrȳ.” Anhŷr o mē amā amnhī jarē. Nom kêr ka mē ama nē ãm mē ama. Mē kot amnhī to hêx xwÿnh na mē. Kormā akupŷn ixpôx xà hâ arigroja kormā.

7—Nē koja mē nhŷri awry hâ axpēn par o pa. Nē mē atâa axpēn par o pa. Nom kêr ka mē harênh ma nê ri tee ri tokyx mêmoy piitâ hapêx â hkamnhîx kêt nê. Mêmoy piitâ hapêx xà hâ arigroja kormā.

8—Nē koja mêmoy piitâ hapêx kaxyw nhûm ahpŷnhâ ri pika piitâ hkôt mē pa xwÿnh piitâ pika hô nhô xwÿnhjê kutâ amnhî xunhwâ nê axpu nê axpên pa.

—Nē koja pika piitâ hkôt tanhmâ mē à kuteja mē hamy nhûm mē amnhî xà htŷx kâm hamak o pa. Nhûm nhŷri pika htertet tŷx nê. Nê nhŷhŷn pika hkwâ kamâ mē pa xwÿnhjaja prâm xâj pikaprâr pa. Tâ nom kormâ mē kot amnhî xà htŷx kâm hamak xà hkrax pix na ja. Te mënijaja pijagri kaxyw nê kormâ ôhy xà hpŷnh pyràk. Koja mêmoy piitâ hapêx kaxyw nê â amnhî nhîpêx anê.

9—E pa hpânha mē kot Tîrtûm mâ amnhî jarênh xà hâ ixtre grànch par xwŷj ri mêmoy tanhmâ kot hkukamâ amnhî nhîpêx to hâ hâ harê. Mê ate hâ ixkukjêr xwÿnhhta kot paj mē amâ harê. Nâ koja mē kâm ixkurê xwÿnhjaja mē awyr mra nê ixtâ mē apynê nê mē atomnuj nê. Nê ma mē pikuprôn xà hâ ixtre hwŷr mē ato mra nê kamâ mē kâm mē ato kapêr punuj nê nhûm mē kuma nê ma mē ato mra nê mē ajagjê. Mê ate ixkôt apa ho apa xwÿnh â â mē anhîpêx anê. Nê mē û pahihti hwŷr mē ato mra nê mē kâm tanhmâ mē ato kapêr punuj to. 10Tâ nom kwa kêr ka mē kutâ akuhê nê mâmri tâm mē kâm ijarênh o akuhê. 11Nom kêr ka mē kâm amnhî jarênh kukamâ tee ri ajamaxpêr o ri amâ mē uma hkêt nê akuhê. Rŷ mē ajamaxpêr o: “Hêxta waa nê. Mê kot ixkukjêr â arigrota â tanhmâ kot pa we ri mē kâm amnhî jarênh to?” Anhŷr o tee ri amnhî kukamâ ajamaxpêr kêt nê. Koja Tîrtûm Karô tanhmâ mē akrâ hto ka mē ÿ hâ akatât kôt tanhmâ mē kâm amnhî jarênh to.

12—Nê mē atô nê mē anhîpêêxâ nê mē akrajaja koja mē ixtâ mē atâ amŷnê nê ma pahi hwŷr mē ato mra nê kâm mē ajarê nhûm mē kuma nê mē ajagjê nê mē akwŷjê pa. 13Koja mē piitâ ixkôt mē akamâ gryk nê â kâm mē akurê ho pa anê. Nom mē kot â mē anhîpêx anhŷr mâ tâ kêr ka mē amnhî to htŷx nê ixkaga hkêt nê. Mê kot mē apar tâ ka mē kaxkwa kamâ akupŷm atîr kurê kumrêx. Hâmri nê mē kurom Tîrtûm mē wa ixri atîr tûm nê amex râhâ nê apa ho apa. Mê kot tanhmâ mē ato htâ mē apê akupŷm kaxkwa kamâ atîr tûm nê apa mâ xwÿnh jakamâ kwa tee ri amnhî kukamâ ajamaxpêr o ri apa hkêt nê. Anê.

Mē pahtomnuj tÿx xwÿnh maati hā harënh

*Matêwre 24.15-28; Rukre 21.20-24;
māñen Sikûn Tesarõn 2.3-4; Apokariç 13.11-17*

14-16Nhûm Jejus arî mē kâm kapêr nê mē kâm:

—Nê koja nhýrmâ kot mē atomnuj tÿx kumrêx xwÿnh maatija axtem nê Tirtûm mâ amnhî jarênh xà hâ ixkreja kamâ amnhî xâm. Hämri ka mē ja hâ omu nê mē kot krî granh par mâ ajamaxpêr kurê kumrêx. Koja â amnhî nhípêx anê ka mē amym amnhî wyr mē omu hämri nê ajapôj nê ma aprôt nê amrar kurê kumrêx. Mê apê jar pika pê Jutej kamâ mē apa xwÿnhjaja mē omu hämri nê mē kot mē apar pymaj ma aprôt nê amrar kurê kumrêx. Hixêt prêk wyr ajapôj nê aprôt nê ma mra. Nê jar Jerujarê nhô xwÿnhjaja kê mē umaj haxwÿja hapôj nê ma hprôt nê ma mrar o mra. Nê kapôt â ri mē pa xwÿnhjaja kê mē ê jamÿnh kaxyw akupym krî hwyr gjêx kêt nê. Âm ma mē umaj hprôt nê mrar o mrar kurê kumrêx.

17—Nê mē htujarô xwÿnhjaja nê mē hkra karâre xwÿnhjaja. Jajê pê koja mêmoy omnuj tÿx nê. Tanhmâ kot wem amnhî to nê hprôt tÿx? Nâ pika ja kamâ koja mē mex kêt nê. Mê kot amnhî tomnuj myrapê koja Tirtûm tanhmâ mē homnuj tÿx to.

18-19—Koja â mêmoy amnhî nhípêx anê hämri nhûm mē piitâ amnhî xà htÿx kâm hamak rûnh o pa. Tirtûm kot mē piitâ mē ho kator krax rûm amnê mē pa xwÿnhjaja na mē kormâ à htÿx kamâ hamak rûnh kêt nê. Kormâ amnhî xà kamâ hamak kryre. No nhýrmâ mē hprôt xà hâ arigrota â koja mē amnhî xà htÿx kamâ hamak rax kumrêx.

—Tâ akupyn ixte mē awyr ixwryk xà hâ arigrota â kot pa mêmoy punuj o ijapêx pa ka mē axte â mêmoy kot anhýr pumunh kêt nê. Nom kormâ akupyn ixwryk xwyj ri kot kaj mē amnhî xà htÿx kamâ ajamak o apa. Jakamâ kér ka mē â amnhî nhípêx anhýrja kukamâ amnhî to Tirtûm wÿ nê kâm: “Pa Tirtûm. Kwa kê mêmoy â amnhî nhípêx anhýr kaxyw hämri kê amgrâ pê â amnhî nhípêx anê. Koja na pê â amnhî nhípêx anê nhûm omnuj tÿx nê.” Anhýr o amnhî to awy.

20—Mê hprôt xà hâ arigrota â koja Tirtûm kâm mē apê hkrajaja mē atyk par pymaj mē anê mêmoy punuta â arigro hkwÿ grâ nê mē akukamâ mē amâ ho grêre. Koja mē akamâ ukaprí xâj â mē anê hipêx anê.

21—Nê koja â mêmoy amnhî nhípêx anhýr kaxyw hämri nhûm mē hêx o mē pa xwÿnhjaja ma mē awyr mra nê hêx rom tanhmâ mē amâ kapêr to nê mē amâ: “E ota ra Tirtûm kot mē pakaxyw ãm xwÿnhta pôj. Kwa mē tokyx hwyr mra nê omu nê hkot ri apa.” Anhýr o mē amâ hêx. Hämri nhûm mē hkwÿjaja tee ri mē kuma nê mē amâ: “Nâ tâm kêt. Jar mē ixfamâ na. E mē tokyx amnê hwyr mân mra nê omu.” Anhýr o mē amâ hêx o pa. Nom kér ka mē ama nê ãm mē ama nê mē hkot amrar kêt nê.

22-23—E kwa mē inhma. Na pa ra ixprī hā mēmoj kot ã amnhī nhípêx anhýrja kukamā mē amā tanhmā harénh to. Tā kér ka mē axkām ajamak rom nē ri apa. Koja mē kot amnhī to hēx xwýnhjaja axpēn pānhā mē awýr mra nē mē amā kēp Tírtūm kot mē akaxyw ām xwýnh ã amnhī to hēx. Nē mē hkwýjhaja kēp Tírtūm nhý hā kapēr jarénh xwýnh ã amnhī to hēx. Hämri nē aa mē kot mēmoj pumunh kêt kwý ho anhýr o pa. Te Tírtūm nhý hā kot ho anhýr pyràk nom hēx rom mē apê Tírtūm kot amnhím mē arénh xwýnhjê nokupyr kaxyw ã amnhī nhípêx anhýr o pa. Anē.

Akupýn Jejus wrýk xà hā arígro jarénh

Matêwre 24.29-31; Rukre 21.25-28;

māänén Sikún Pêtre 3.10; Apokarip 1.7, 19.11-16

24-25Nhūm Jejus arī mē kām kapēr nē mē kām:

—Tā koja mē kot amnhī xà htýx kamā hamak xà hā arígrota hapêx nhūm Tírtūm ã mēmoj nhípêx anē.

Koja kaxkwa ho àk týx nē nhūm myyti ahtyk.

Nhūm mytwryre axte hirā hkêt nē.

Nhūm kanhéti piitā axrê nē rôrôk pa.

26Hämri pa man akupýn pika hwýr wrý nhūm mē piitā ixwrýk kām ixpumu. Kakrā kamā kot paj ixihtýx o inhírā rax kām akupýn mē awýr wrý. 27Hämri nē ma krí piitā hwýr Tírtūm kapēr o mē wrýk xwýnhjê rē nhūm mē ma mra nē amnepêm ixte amnhī kaxyw mē axunhwýr xwýnh piitā ho akuprō nē akupýn ixwýr mē ho mra. Anē.

Jejus kot mēmo pí hpàr ã ejép jarénh

28Nhūm Jejus arī mē kām kapēr nē mē kām:

—E ka mē pí hpàr mûj pumu. Na hte mēmo mytwry hā rā nhūm mē omu nē ô hkukamā hamaxpēr kurê kumrēx. 29Ja pyrà nē koja mēmoj ã amnhī nhípêx anhýr mē ka mē akupýn mē awýr ixwrýk mā ajamaxpēr kurê kumrēx. 30Koja akupýn ixpôx kêt ri ã mē kot mēmoj kot amnhī nhípêx anhýr pumunh xwýnhjaja kormā piitā htyk par kêt ri pa akupýn mē awýr wrý.

31—Nē koja nhýrmā pika nē kaxkwa wa hapêx pa. Tā no ãm ixkapēr koja wa uràk nē aa hapêx kêt nē. Koja ãm râhā ho râhā. Kot paj aa ihkjê ho tanhmā mēnh to hkêt nē. Anē.

Mē pahte akupýn Jejus wrýk xà hā arígro pumunh kêt ã mē pajarénh

Matêwre 24.36-44; Rukre 12.37-40;

māänén Atre 1.9-11; Wam Tesarõn 5.2; Sikún Pêtre 3

32Nhūm Jejus arī mē kām kapēr nē mē kām:

—Nom akupýn ixwrýk xà hā arígroja mē ate omunh kêt. Nē kaxkwa kamā Tírtūm kapēr o mē wrýk xwýnhjaja kot ja pumunh kêt. Nē pa ixpê

Tīrtūm Kra htā ijaxwŷja ixte ja hā amnhī pumunh kêt. Ām Mēpahpäm maatija tapxipix kot ja pumunh.

33—Tā mē ate akupŷn ixwrŷk xà hā arīgro pumunh kêt jakamā kwa kēr ka mē axkām ajamak rom nē ri apa. Nē apkati mē amnhī wŷr ijapêr arīt rāhā ho ri apa.

34-35—E pa tanhmā mē amā akupŷn ixwrŷk xà hā arīgro jarēnh to ka mē inhma. Koja mēhō nhŷhŷm nojarêt hāmri nē kām mē àpênh xwŷnhjē mā mē àpênh ã karō nē õrkwŷ jamār xwŷnh mā tanhmā kām karō hto. Hāmri nē õrkwŷ kahê xà jamār xwŷnh mā kām: “E kēr ka ixwakre kamā ijapêr arīt rāhā ho ri apa.” Anē hāmri nē ma nhŷhŷm mō. Tā mē kot ijapêr rīt rāhā ho mē pa xwŷnhjaja te kot ixkre kahê xà jamār xwŷnh kot amnhī nhîpêx pyràk. Õ patrâwja akupŷn hpôx xà hā arīgro hā omunh kêt jakamā na hte kahê xà jamār rāhā ho pa. Koja apu axpēr kamât nhûm akupŷn hpôx japêr. Rŷ kôt ã kamât rŷ krâhyre kà nhûm akupŷn hpôx japêr. Rŷ kwŷhtyk nhûm akupŷn hpôx japêr. Tā urâk nē mē ate akupŷn ixwrŷk xà hā arīgro pumunh kêt jakamā kēr ka mē ijamār rāhā ho ri apa. Jao ixkutêp inhmā tanhmā amnhī nhîpêx to rāhā nē. Ra ixte mē amā hā karō xà hkôt. 36 Kop ixkre kahê xà jamār xwŷnhjaja tee ri õ patrâw kamā ama hāmri nē ra õtxwa nē htŷx ôt o ȳr rôm nhûm haêr pê hwŷr hpôx ronhŷx ja kêp mex kêt nē. Ja pyrà nē kēr ka mē ixkutêp ixkôt amnhī nhîpêx rāhā ho ri apa. Nom tee ri amnhī wŷr ixkâm ama hāmri nē axte inhmā ajamaxpêr kêt pê atŷx ri tanhmā amnhī tomnuj to ho apa hkêt nē.

37—E ixte mē amā mêmōj jarênhja na pa hte ixkwŷjê piiitā mē kām harē. Jakamā kwa kēr ka mē akupŷn ixwrŷk ã ijapêr arīt rāhā ho ri apa. Anē.

Nhûm pre ã Jejus amnhī kukamā mē kām ujarênh anē.

Mē kot Jejus pîr kukamā hamaxpêr ã mē harênh

Matêwre 26.1-5; Rukre 22.1-2; Juāw 11.45-53

14 1 Tā nhûm Ijaew hkînhâ ã arīgro pê Pas wŷr apkati axkrut. Pas ã na hte mē ixpê Ijaewjaja amnepêm Tīrtūm kot pika pê Ejit pê mē inhîgêt nē mē ixpâmjê kator mā ijamaxpêr kaxyw axpêñ wŷr akuprō nē hā ixkînh. Na pa htem arīgroja mā: “Pas” anē. Nē harênh o: “Mē pahte pâw kaxkrit kêt kur ã arīgro” anē. 2 Jakamā nhûm mē inhô patre krâhtûmjê mē Tīrtûm kapêr tûm o mē ahkre xwŷnhjaja kām Jejus pîr prâm nē. Nom mē kām hkôt kapêr mar o mē pa xwŷnhjê pyma nē. Nē tee ri hā amnhī jahkre nē axpêñ mā:

—Hêxta waa nē. Tanhmā kot puj wem ho nē kupîñ? Kot puj mē pahkînh kām tanhmā ho nhûm mē hkînh xwŷnhjaja hā mē pahpumu nē mē pakamâ gryk tŷx nē. Pu mē hā axpu nē hā tanhmā axpêñ to. Jakamā kwa pu mē kormâ tanhmā ho hkêt nē. Anē.

Mēhō ni kot Jejus krā gregrer ā harēnh
Matēwre 26.6-13; Rukre 7.36-50; Juāw 12.1-8

3Rôm nhūm Jejus Simāw nhōrkwŷ kamā kormā apkur o nhŷ. Krī pê Petān kamā. Simāwja na pre hkâ kro xâpêr tŷx o pa nhūm Jejus akupŷn ho mex. Jakamā akupŷm õ krī hwŷr pôj nê kutâ apkur o nhŷ. Hâmri nhūm mēhō nije harēnh ma nê mē hkuxwa xâ hâ kâx õ py nê ma hwŷr o tê. Nê mē hwŷr axâ nê nhŷhŷn kâx kahte nê mē hkuxwa xâ ho hkrâ gregrer pa. 4Hâmri nhūm mē apkur o hkrî xwŷnhjaja tee ri ã kot amnhî nhîpêx anhŷr ã omu nê kamā gryk nê. Nê axpën mâ:

—Tk. Kwa nà na hâ mē hkuxwa xâta kapîr par kumrêx. 5Kop apu ma o htêm nê ho w n  n hp nh  k xpore ho rax kumr x n ham nh n ho m k p amrakati xw nhj  nhîp x par nhŷx ja k m mex n . Mo na ri ã amnh  nhîp x anhŷr k t n ?

An  n  h  k m akir. 6H mri nh m Jejus m  kuma n  m  k m:

—Tk. Kwa m  k m ax k j r k t n .  m h mri na   inh p x an . 7M k p amrakati xw nhjaja koja m  ar  m  ak t pa r h  n . Ka m  am  m mo ar gro h  m  ho ajuta hpr m n  tanhm  m  ho ajuta hto n  m  k m m moj g . No pa kot paj ri m  ak t ixpa ka m  ixta mex ry ho apa hk t n . Kot paj tokyx m  are. 8Ixtyk nh m m  kot ijax r kukam  na   ixkr  gregrer an .  m h mri na   inh p x an . 9 m h mri na pa m  am  ja jar . Koja m  kr  piit  hk t axp n m  ixta tanhm  m  an  amnh  nhîp x to h  ijar nh o pa n  m  n n  kot   inh p x anhŷrja m  n n  har nh o pa. Nh m m  piit  kot tanhm  ixta mex to h  har nh ma. An .

Jut Kariot kot m  k m Jejus   amn nh kaxyw   har nh
Mat wre 26.14-16; Rukre 22.3-6; Ju w 13.21-30

10T  nh m Jut Kariotja. Jejus k t m  pa ho m  pa xw nh p  12 h o na pre. T  axtem n  Satanasti nh  h  ma patre kr ht mj  hw r t  n  axtem n  tanhm  Jejus o m  mar to n  m  k m:

—E ot pa m  am  Jejus jar nh o t . X  kot paj m  am  h  am n e ka m  hp nh  inh m  amnh re n ? An .

11H mri nh m m  kuma n  hk nh n . H mri n  k m:

—N  kot paj m  am  amnh re. An .

H mri nh m m  kuma n  kato n  ma t  n  Jejus pyn nh kaxyw ht nopxar o hk t ri pa.

Jejus kot   h  kap r o m  pa xw nhj  kut  apkur   har nh
Mat wre 26.17-19; Rukre 22.7-13

12T  nh m ar gro p  Pas kato. Amn p m m  inh g tjaja na prem  w hti hkrare hkw  pa. T rt m kot ja h  m  omunh n  Ejit k m m  k m m  hk r  xw nhj  nh hkra n  m  kator kaxyw na prem   amnh  nh p x

anē. Jakamā na pa htem arī mē ixpē mē hkanrēhā mē htàmnhwýjaja Pas ā axpēn wýr akuprō nē jam ijamaxpēr pē mē uràk nē ôwéhti hkrare hkwý hpa nē pāwti kaxkrit kêt kām kuku.

Jakamā nhūm Jejus kôt mē pa ho pa xwýnh pê 12jaja Pas ā mē apkur xà hā Jejus kukja nē kām:

—Kwa nhýri kot paj mē akutêp Pas ā mē panhō hā apê? Anē.

13Hāmri nhūm mē kuma nē ja wa ho axkrut nē mē amnhī kukamā wa kumē nē wa kām:

—E wa ma Jerujarē hwýr wa tē. Nē hwýr axà nē mēhō myja pumunh kurê kumrēx. Nhūm amnhīm gô ru nē amnhī kre hā poti xām nē o tē ka wa omu nē hā ajêt nē ma òrkwy hwýr hkôt tē. **14**Hāmri nē ixtre nhō dōn pumu nē kām: “E Jejus na wa inhmē pa wa awýr tē. Na awýr pēr mēh o: ‘Nhýri kot paj we ixtköt ri mē pa ho pa xwýnhjē mē Pas ā axpēn kutā apkū?’ Anhýr o na awýr pēr mē.”

15—Wa ā kām akapēr anē kē war ama nē war amā òrkwy nhīmōk ā ixtre rax õ jahkre. Ra kamā kaxyw mē paxàpkur xà hā mēmoj piitāā. Ka wa omu nē māmrī kamā mē ixtkötēp mē panhō hā apê. Anē.

16Hāmri nhūm wa kuma nē ma hwýr tē. Nē krīm axà nē ra kot wa kām mēmoj jarēnh xà hkôt mēmoj piitā omu nē mē kutēp mē kām mēō hā àpēnh o wa xa.

Jejus kot mēhō kot mē kām hā àmnênh ā harênh

Matêwre 26.20-25; Rukre 22.21-23; Juāw 13.21-30

17Tā nhūm kamâtre nhūm Jejus mē hkôt mē pa ho pa xwýnhjaja wa hkôt mō. **18**Hāmri nē kÿxpê ixtreja wýr api nē hwýr agjê nē apkur kaxyw hkrī hpa nē kormā apkur o hkrī nhūm Jejus mē kām:

—E pa mē amā mēmoj jarē ka mē inhma nē amnhī krām haxàr týx nē. Kot kaj mē ixtkötā axàpkur o akrī xwýnhjē hō mē kām ixturê xwýnhjē mā ixtā amýnē. Anē.

19Hāmri nhūm mē tee ri kuma nē hkaprī htýx nē. Nē axpēn pānhā amnhī tā hkukja nē kām:

—Kwa xà pa kot paj ā anhípêx anē? Nà pa hkêt. Anē.

20Hāmri nhūm mē kām:

—Nà mē apê 12jê hō kot kaj ā inhípêx anē. Mē ate ixtkötā guhkrax kām anhō pāwti ho mry kagô nhek o akrī xwýnhjē hō kot kaj ixtā amýnē. **21**Tirtüm kapēr ā kagà htüm kot ixtukamā harênh xà hkôt koja mē tanhmā ixtō rax nē ixpī. Nom kot mē kām ixtā àmnênh mā xwýnhta héxta waa nē. Ā kot amnhī nhípêx anhýrja mýrapê koja amnhī xà htýx kām hamak rax kumrēx. Kop apu aa õ māmāj nhõxà hkre rûm kator kêt ronhýx ja kām mex nē.

22Anē nē kormā mē apkur o hkrī rôm nhūm pāwti hō py nē ho Tirtüm wý. Hāmri nē mē kām ho hkry nē mē piitā mē kām òr pa nē mē kām:

—E na pa mē amā pāwti ho hkry nē mē amā kugō. Ja pyrà nē koja mē ā inhīpēx anē nē te ixtō hkry hpar pyrāk o inhīpēx pa amnhī xà htŷx kamā ijamat kām ty. Nom mē anē kot paj ty. E mē māmrī aku. Anē.

23-24Nē hpānhā wīhti hā kop py nē mā ho anē nē Tīrtūm mā harē. Hāmri nē mē kām kugō nē mē kām:

—E mē kot ixpīr xà hā arīgrotā ā koja ixtamrō axkapī. Nom koja mē amarī ixpīr nhūm amarī hpi kapīr kēt nē. Ām paa. Pa kot paj mē anē mē īhkram amnhī jaxā nhūm mē ā inhīpēx anē. Koja ixtamrō axkapī nhūm Tīrtūm omu nē ixtukwak ri mē anē mē ate amnhī tomnūj piitā amnhī katut kōt rēnh pa nē mē ato hkra. Ra amnepēm kot ja hā amnhī jarēnh xà hköt. Jakamā e. Mē axpēn pānhā ixtamrō pikapīr mā ajamaxpēr pē ixtē mē amā kop kām wīhti nhōrta o akōm o axpēn nhīpēx. Anē.

Nhūm pre ā mē kām amnhī jarēnh anē nhūm mē piitā ho hkōm o axpēn nhīpēx. **25**Hāmri nhūm mē kām:

—Ām hāmri na pa mē amā amnhī jarē. Kot paj axte wīhti ho ixtōm kēt rāhā nhīrmā Inhō Papaj akupīn mē awyr inhmē. Hāmri pu mē rī kormā akupīn ixpōx xà hā arīgrotā ā pahkīnh nē. Nom axtem tanhmā hā pahkīnh to. Anē.

26Nhūm pre ā mē kām kapēr anē hāmri nhūm mē Tīrtūm mā mex o mex ā gre hāmri nē hapōx pa nē ma hixēt pē Oriwēhti hwyr mra.

Jejus kot Simāw Pētre hkukamā tanhmā harēnh to Matēwre 26.31-35; Rukre 22.31-34; Juāw 13.36-38

27Tā nhūm Jejus hköt mē pa ho pa xwýnhjē hkukamā tanhmā mē kām ujarēnh to nē mē kām:

—E mē inhmā. Tīrtūm kapēr ā kagà htūm kot ā mē pajarēnh kot anhȳr.

Kot paj ôwēhti jamār o pa xwýnhja pī hāmri nhūm ôwēhti
hpigrānh pa nē ma anhgrā nē ri mra.

Anhȳr o te ixpē ôwēhti jamār xwýnh nhūm mē apē ôwēhti pyrāk ā mē pajarēnh. Tā kot puj mē ā amnhī nhīpēx anē. **28**Mē kot ixpīr tā koja Tīrtūm akupīm ixtir. Pa akupīm ixtir nē ma mē akukamā pika pē Garirej wyr mō. Kamā kot puj mē axte axpēn pumu. Anē.

29Hāmri nhūm Simāw Pētre tee ri mē amnhī tā kuma nē kām:

—Kwa nā. Ri ā mē ijarēnh anhȳr kēt nē Pahihti. Kot paj akaga hkēt nē. Jajaja koja anhgrā nē hprōt nē ma mrar japēr no pa kot paj anhȳr kēt nē. Anē.

30Hāmri nhūm kām:

—Nā kot kaj anē Simāw Pētre. Koja apkati hköt krāhyre hkār kēt ri ka ra mē umaj ate ixtköt apa hkēt ā mē kām amnhī tā axāprār o axkrunēpxi kām ga. Kwa jam ajamaxpēr tŷx nē. Anē.

31Hāmri nhūm tee ri amnhī tā kuma kām amnhī tā àaprār kām hihtȳx nē kām:

—Tk. Kwa nà. Kot paj ā amnhī nhīpēx anh̄yr kêt nē. Koja mē tee akôt ixp̄ir mā tā no pa ām aa akaga hkēt kumrēx. Kot paj akôt ixpa ho ixpa rāhā nē. Anē.

Hāmri nhūm hkōt mē pa ho mē pa xw̄yñh kw̄yjē piitā ā kām amnhī jarēnh anē.

Jejus kot Tīrtūm mā amnhī jarēnh

Matêwre 26.36-46; Rukre 22.39-46

32Tā nhūm Jejus ma nh̄yri mē kot kām “Gesēm” anh̄yr xw̄yñhja w̄yr hkōt mē pa ho pa xw̄yñhjē ho mō. Hāmri nē mē kām:

—E mē jar ixkutēp akr̄i. Pa ma mūtūm tē nē Tīrtūm mā amnhī jarē mān. Anē.

33Hāmri nē amnhī kōt mē ho axkrunēpxi nē mē o mō. Simāw Pētre mē Jepetew kra pijakrut pē Xiakre nē Juāwja nhūm amnhī kōt mē o mō.

34Hāmri nē amnhī kukamā mē kām hkurē xw̄yñhjaja kot tanhmā hipēx tota kukamā hamaxpēr o ra amnhī kamā kahak t̄ȳx o ra hkapr̄i nē. Hāmri nē hkōt mē mrar xw̄yñhjē mā kām:

—Hēxta waa nē. Na pa tee ri amnhī xà ht̄ȳx kamā ijamatja kukamā ijamatxpēr nē amnhī kamā ixkahak t̄ȳx o ixkapr̄i nē. Te ra ixkapr̄ija kot ixp̄ir o mōr pyrāk. Jakamā e mē jar anohtȳx nē ixto Tīrtūm w̄yr o akr̄i kē tanhmā ixto pa mē kot tanhmā ixtoja kutā ixihtȳx nē. Anē.

35Hāmri nē mē kurūm ht̄em grire nē amnhī kamā kahak o Tīrtūm mā amnhī jarēnh kaxyw htu m̄yr pē ht̄em nē pikap nō nē kām:

36—Kwa Papaj. Hēxta waa nē. Inhmā amnhī xà ht̄ȳx kām ijamatprām kēt kumrēx. Na pa tee ri amnhī kukamā ijamatxpēr nē amnhī kamā ixkahak t̄ȳx nē. Jakamā kot kaj amā inhnē ja ho ajapēx prām nē māmr̄i ho ajapēx nhūm mē kām ixkurē xw̄yñhjaja tanhmā ixto hkēt nē. R̄y ko. Kot kaj amā mē kot tanhmā ixto hprām kē mē māmr̄i tanhmā inhīpēx to. Nom pam inhmā hprām xà hkōt kēt.

37Anh̄yr o Tīrtūm mā amnhī jarē hāmri nē kānshmā xa nē akup̄ym Simāw Pētreja mē hw̄yr tē nē mē omu nhūm mē ra ht̄ȳx gōr nē hikw̄y. Hāmri nhūm tee ri mē omu nē Simāw Pētre mā kām:

—Kwa Simāw Pētre. E mē hāmri akr̄a hapōj. Kwa wem anohtȳx grire nē ixkutēp amnhī to Inhō Papaj w̄yr o akr̄i **38**kē mē ixkōt tanhmā mē ato htā ka mē amā mē uma xāj ixkaga hkēt nē ar̄i mē kutā amnhī to ht̄ȳx nē akuhē. Ā mē amā mē ate amnhī nhīpēx anh̄yr prām nom kormā mē amā maa. Anē.

39Hāmri nē akup̄ym tē nē axte Tīrtūm mā tanhmā amnhī jarēnh to.

40Nē akup̄ym mē hw̄yr tē nē mē omu nhūm mē axte ôt pa nē hikw̄y. Nhūm tē nē tee ri mē omu hāmri nē tanhmā mē kām nē hkēt nē. Ām

awjanā nē ma akupŷm tē nē axte Tîrtûm mā amnhī jarē. 41-42Hâmri nē akupŷm mē hwŷr tē nē mē kâm:

—Kwa xàn ka mē arî gôr nē anhîkwŷ? E mē tokyx akrâ hapôj. Na mē ra ixwŷr mrar nē kot ixpynênh mā. Koja mē tokyx ixtutâ mē kot amnhī xunhwŷr xwŷnhjaja mē kâm ixtâ amŷnê. Ota ra kot ixtâ mē kâm àmnênh xwŷnhta tē. E mē tokyx kànhmâ akri pu mē kutâ mra. Anê.

Mē kot Jejus pynênh ã mē harênh

Matêwre 26.47-56; Rukre 22.47-53; Juâw 18.1-11

43Nhûm Jejus kormâ mē kâm kapêr o âm râhâ nhûm Jut Kariotja tē. Mê hkôt mē pa ho mē pa xwŷnhjê hõ htâ nhûm ra amnhî kôt mē ohtô nê Jejus wŷr mē o tê nhûm mē wapohti nê kô jamŷ nê hkôt o mra. Patre krâhtûm mē Ijaew krâhtûmjê mē Tîrtûm kapêr tûm o mē ahkre xwŷnhjaja ra Jut kôt mē kurê nhûm mē man hkôt Jejusja wŷr mra. 44Na pre ra Jut Kariotja mē kâm tanhmâ amnhî jarênh to nê mē kâm:

—E kot paj nhŷri mē pahte unênh mā xwŷnhta pumu nê hwŷr tê nê kahti hkôt kumŷ nê tanhmâ kâm ixkapêr to. Ka mē ixpumu nê hwŷr tê nê unê nê ma akupŷm o tê.

Anê hâmri nê ma hwŷr mē o tê. 45Nê Jejusja pumu nê hwŷr tê nê kâm: “Pa mē ijahkre xwŷnh.” Anê hâmri nê kahti hkôt kumŷ. 46Hâmri nhûm hkôt mē mrar xwŷnhjaja omu nê Jejus wŷr mra nê unênh kurê kumrêx. 47Hâmri nhûm Jejus kôt mē pa ho mē pa xwŷnhjaja tee ri ja hâ mē omu nhûm hõja õ wapo kapâ nê patre maati mâ àpênh xwŷnh kot mē hkôt htêm xwŷnhta mā wapo ho apê. Nê kot ho hkrâ nhîpônh mā tâ kuhpaw nê upôk rûm hamak nhîkjê krâhta. 48-49Hâmri nhûm Jejus amnhî tâ mē kot unênh xwŷnhjê mâ kâm:

—Kwa na pa pre apkati mē Tîrtûm mā amnhî jarênh xâ hâ ixtre kamâ mē kâm ixujarênh o ixpa ka prem tokyx ixpynênh kêt nê. Tâ jarâhâ te ixte amnhî tomnuj xwŷnh pyrà nê ixwŷr wapohti nê kô hâ akapêr nê ixwŷr atêm rax nê. Nom ra mē ate tanhmâ ixto kaxyw arîgro kator jakamâ mē mâmri tanhmâ amâ ixto hprâm xâ hkôt tanhmâ ixto. Tîrtûm kapêr ã kagâ htûm kot mē akukamâ ã mē ate inhîpêx anhŷr ã mē ajarênh xâ hkôt. Anê.

50Hâmri nhûm hkôt mē pa ho mē pa xwŷnhjaja tee ri mē kot unênh ã mē omu hâmri nê mē umaj Jejus kaga nê ma hprôt pa nhûm ahte mē kuri xa. 51-52Hâmri nhûm mē ma o tê. Nhûm kormâ mêmô nyw xwŷnhja tee ri ja hâ mē omu nê ma Jejus kôt tê. Nhûm mē amnhî kôt omu nê kot unênh kaxyw kahty xâ hâ kupý nhûm mē umaj mē ïhkra kamâ kahty xâja re nê ma hkênh nê hprôt nê tén akunok.

Ijaew nhô patre maati kot Jejus kukjêr ã harênh

Matêwre 26.57-68; Rukre 22.63-71; Juâw 18.12-14, 18.19-24

53Tâ nhûm mē ma mē õ patre maati nhôrkwy hwŷr Jejus o tê.

Hāmri nhūm patre krāhtūmjē mē Ijaew krāhtūmjē mē Tīrtūm kapēr tūm o mē ahkre xwÿnhjaja õrkwŷ hwŷr Jejus ā akuprō. 54 Hāmri nhūm Simāw Pêtre mē hkôt tē nē mē hkôt patre maati nhō kítare hwŷr axà nē amŷm hā mē omunh o xa. Nhūm ra pôristijaja kítare kamā amnhîm kuto nē hā ànhunh o hkrí nhūm mē hwŷr tē nē mē īhkô hā ànhunh o nhŷ.

55-56 Rôm nhūm ixkre kamā mē pikuprōnh xwÿnhjaja tee ri Jejus ā krí nhō xwÿnhjê kukja nē mē kâm:

— E mē atō na ka pre Jejus kot tanhmā amnhî tomnuj to hā omu? Mē atō mē inhmā harē pa mē ama nē Rôm nhō xwÿnhjê nhîhkram haxà kē mē pamā kupñ. Anē.

Hāmri nhūm mē axpēn pânhā tanhmā harēnh to. Tanhmā kot amnhî tomnuj to hā harēnh to htā nom ri ho hêx jakamā axpēn kwŷm ri tanhmā ri harēnh to nhūm mē tee ri mē kuma nē mē kâm:

— Tk. Kwa mē axpēn kwŷm ri tanhmā harēnh to hkêt nē. Axpēn kôt mân ri tanhmā mē inhmā harēnh to. Anē.

57 Hāmri nhūm mē hkwÿjaja kànhmā kuhê nē axpēn kôt tanhmā ho hêx to nē mē kâm:

58 — Nà kot paj mē amā tanhmā kot amnhî nhîpêx to hā harē. Na pa prem ā kapēr anhŷr ā kuma. Na pre tanhmā Tīrtūm mā amnhî jarênh xà hā ixkreta jarênh to nē harênh o: “Kot paj ixkreja gràngh pa hāmri nē ixtâ apkati axkrunêpxi nē akupŷm hipêx. Nom kot paj amnhî nhîhkra ho hipêx kêt nē.” Anhŷr ā ā amnhî jarênh anē pa mē kuma.

59 Anhŷr o harênh tā nom axpēn kôt harênh kêt nē. Arī axpēn kwŷm ri harē. 60 Hāmri nhūm mēo patre maati tee ri mē kot tanhmā ho kapēr toja ma nē mē aptâr tūmjē noo mā kànhmā xa nē Jejus mā kâm:

— E na ka ra mē kot ā ajarênh anhŷrja ma. Xà kot kaj tanhmā mē inhmā amnhî tā axâprâr to hkêt nē? Xà ām hāmri na mē ajarē? E kwa mē inhmā tanhmā amnhî jarênh to. Anē.

61 No nhūm akryk xa nē tanhmā kâm nē hkêt nē. Hāmri nhūm tee ri ā kot amnhî nhîpêx anhŷr ā omu nē axte kâm:

— Kwa mē inhmā amnhî jarê. Xà apê Tīrtūm Kra na ka? Xà ka na apê Tīrtūm kot mē ixwŷr amênh xwÿnh na ka? Anē.

62 Hāmri nhūm tā kâm amnhî jarê nē kâm:

— Tỳ. Ixpê tâmta na pa. Ra mē ate jarâhâ tanhmā ijарênh to kaxyw apikuprōnh tā nom kot paj nhýrmâ mē kamjaja tanhmâ mē ajarênh to ka mē amnhî tā ixpumu. Kot kaj mē Tīrtūm kot mē ato amnhîptâr xà kutâ akrí hāmri pa hwŷr tē nē īhkô hā nhŷ. Kakrâ kamā kot paj hwŷr tē nē īhkô hā nhŷ hāmri nē ū hā tanhmâ mē ajarênh to ka mē amnhî tā ixpumu. Anē.

63-64 Hāmri nhūm tee ri ā kot amnhî jarênh anhŷrja ā kuma nē gryk xâj amnhî xê kaxô nē mē aptâr tūmjê mā kâm:

—Kwa mo kaxyw kot puj mē axte ri ho tanhmā kot amnhī tomnuj to hā harēnh xwÿnhjē hō japēr? Ra tām kot amnhī pē Tirtūm Kra hā amnhī to hēx nhūm mē pahte pajamak o mar kēnā. E tanhmā kot puj mē ho? Anē.

Hāmri nhūm mē kām:

—Nà kot puj mē kupī. Ra htyk mā tām kēnā. E kwa tokyx pu mē ma Rōm nhō pahihti hwyr o tē kē mē pamā hā amyñê kē mē kupī. Anē.

65Hāmri nhūm mē hipêx kati rax nē. Nē hkuk kuhtô nē hpānhā no hpro nē htak nē kām:

—E mē kot atak xwÿnhjē nhixi jarē. Apē Tirtūm Kra hā ate amnhī jarēnh jakamā mān urāk nē axàhpumunh tŷx. Jakamā e mē hixi jarē. Anē.

Nhūm prem ã hipêx anē hāmri nē pôristijê nhîhkram haxà nhūm mē htak rax o kuhê.

Simāw Pêtre kot Jejus kôt pa hkêt ã kot amnhī jarēnh

Matêwre 26.60-75; Rukre 22.54-62; Juāw 18.15-18, 18.25-27

66-67Rōm nhūm Simāw Pêtre arī kítare kamā mē īhkô hā ànhunh o nhŷ. Hāmri nhūm mēo patre maati mā àpênh xwÿnh nitita mē hwyr kato nē xa. Hāmri nē hirā kamā hprī hā Simāw Pêtre pumu nē omunh mex kurê kumrêx nē kām:

—Xê pér apê Najare nhō xwÿnh Jejus kôt mē pa ho mē pa xwÿnhjē hō na ka. Anē.

68Hāmri nhūm tee ri kuma nē ra kām ma nē. Nē kām amnhī tā aprā nē kām:

—Tk. Kokŷ. Ixte mēhō my ata pumunhre hā. Anē.

Hāmri nē kànhmā xa nē ma tē nē kítare hwyr kahê hkôt ã mē hkàx ã ahte xa nhūm krâhyre kà. **69**Nē gaa nhūm hpānhā mē kām àpênh xwÿnhjē hōja omu nē hā mē kām:

—Xê ma ãm hāmri na harē. Kôt ri mē pa xwÿnhjē hō na pér. Anē.

70Hāmri nhūm amnhī tā kuma nē kām:

—Tk. Kwa nà. Mē ri ã amnhī krâ hkôt ri ixto axêx anhŷr kêt nē. Aa ixte mēhō ata pumunh kêt kumrêx. Anē.

Hāmri nhūm mē hkwŷja gaa nē kē axte hprī hā omu nē kām:

—Kwa ãm hāmri na mē ajarē. Apê Jejus hkwŷ na ka. Ajaxwŷja apê Garirej nhō xwÿnh kēnā. Anē.

71Hāmri nhūm tee ri mē kuma nē kām ma htŷx nē. Hāmri nē mē kām:

—Kwa nà. Na pa Tirtūm noo mā mē amā amnhī jarē. Kot paj amnhī to ixêx japēr nhūm inhma nē hā tanhmā ixto. Nà urân ixpê Garirej nhō xwÿnhre hā. Ixte mēhō mûj pumunh kêt kumrêx tā ka mē xatā axpēn kôt ixte hkôt ixpa ho ixpa xwÿnh ã ixkamnhīx o xa.

Anhŷr o ra mē kām amnhī tā aprār o axkrunēpxi. **72**Hāmri nhūm axte krāhyre kā. Jao ra hkàr o axkrut. Hāmri nhūm Simāw Pêtre kuma nē Jejus kot ra hkukamā ā amnhī nhîpêx anhŷr ā harēnhja mā hamaxpēr kurê kumrēx. Krâhyre kormā hkàr o axkrut kêt ri kot mē kām amnhī tā àprār o axkrunēpxi hā harēnhja mā hamaxpēr. Hāmri nē ra kànhmā hakry hpar o tē nē hkaprī htŷx kumrēx. Hāmri nē tee ri amnhī kukamā hamaxpēr nē amnhī mā:

— Hêxta waa nē. Ām hāmri na pre Jejus ijarē. Tā pa kot ijarēnh xà hkôt ā amnhī nhîpêx anē. Kwa mo na pa axtem nē ā mē kām amnhī to ixêx anē?

Anē hāmri nē hkaprī xàj mýr rax nē.

Pirat kot Jejus kukjér ā harēnh

Matêwre 27.1-2, 27.11-14; Rukre 23.1-5; Juāw 18.28-38

15 **1**Tā nhūm myt kato nhūm mē axte Jejus ā axpēn wýr akuprō. Patre krâhtümjê mē Ijaew krâhtümjê mē Tîrtûm kapēr tûm o mē ahkre xwînhjê mē Ijaew nhô juistijaja nhūm mē piitâ hā akuprō. Hāmri nē pôristi mā anē nhūm mē Jejus pa hpre nhūm mē ma Rôm nhô xwînhjê nhô pahi Pirat wýr o tē. Piratja na pre hte Rôm nhô xwînhjê nhô pahi Sesti nhŷ hā Ijaew o amnhîptâr o pa nhūm prem ma hwýr o tē. **2**Hāmri nē kutâ ām nē tanhmā kām harēnh to nē kām:

— E ot pa mē awýr jahti ho tē. Na hte mē inhmā hêx rûnh o pa. Mē ixte Pahihti Sesti kapēr kwym ri amnhī nhîpêx prâm xàj tanhmā mē inhmā hêx to. Nē axtem nē mē ixte Sesti mā kàxpore hkwý nhôr kêt ā mē inhmā karô. Nē Tîrtûm kot mē ixkaxyw kêp mē inhô pahi hā ām ā amnhī jarênh o pa. Na hte ā mē inhmā amnhī to hêx anhŷr o pa. Anē.

Hāmri nhūm Pirat mē kuma nē Jejus pumu nē tanhmā hkukjér to nē kām:

— E inhmā amnhī jarê. Xà ām hāmri na mē ā ajarênh anē nà? Xà apê Ijaew nhô pahi na ka? Xà ka na htem amnhī wýr akâm hamak o pa? Anē.

Hāmri nhūm kām:

— Tý. Nà ām hāmri na ka ā ijarênh anē. Anē.

3Hāmri nhūm patre krâhtümjaja tanhmā kām ho kapēr to. **4**Nhūm mē kuma nē axte hkukja nē kām:

— Kwa na mē ā ajarênh anē ka mē ama nē ām mē ama nē inhmā tanhmā amnhī tā axàaprâr to hkêt nē. Anē.

5Nom nhūm Jejus ām akryk xa nē tanhmā axte kām nē hkêt nē. Jakamā nhūm Pirat tee ri omunh pê hamaxpēr o nhŷ.

Pirat kot Jejus pîr ā àmnênh ā harênh

Matêwre 27.15-26; Rukre 23.13-25; Juāw 18.39-19.16

6Na pre hte pahi Pirat arîgro pê Pasja ā Ijaewjaja kām hprâm xà hkôt

mē hagjēnh xwÿnhjē ho hpÿnh nē mē kām ure. 7-10 Jakamā nhūm Ijaew kwÿjaja hwÿr mra nē kām:

—Pa. Kwa xà kot kaj jarāhā mē inhmā mē hagjēnh xwÿnhjē hō mā anhūre nà? Anē.

Hämri nhūm mē kuma nē hamaxpēr o:

—E paj Jejus ā mē kuma nē kām inhüre. Mē piitā mē kām kapēr mar prām nhūm mēo patre krähtümjaja pix kot mē hköt kamā gryk nē ā ixwÿr o mrar anhýr kēnā. Anē.

Hämri nē mē kām:

—Tỳ. Nà kot paj mē amā hōm inhüre. Kwa xà kot pa mē amā mē anhō “pahihti” jarēnhja mā inhüre nà? Anē.

11 Hämri nhūm patre krähtümjaja tee ri kuma nē mē kām:

—Kwa mē kām anē kē Parapas mā mān ure. Anē.

Hämri nhūm mē kuma nē Pirat mā kām:

—Nà Jejus mā anhūrer kēt nē. Parapas mā mān anhüre. Anē.

12 Hämri nhūm mē kām:

—No mē ate mē anhō pahi hā harēnh xwÿnhta? Tanhmā kot paj ho? Anē.

13 Hämri nhūm mē àmra kamā kām hā amÿnē nē kām:

—Kwa pī kahpa hā anhō kē ty. Anē.

14 Hämri nhūm tee ri mē kuma nē mē kām:

—Tk. Kwa nà. Tanhmā kot amnhī tomnuj tore hā kot pa ā hipêx anē.

Anhýr tā nhūm mē xatā anhípē kām kapēr kām hihtyx nē kām:

—Kwa pī kahpa hā mān anhō kē ty. Tokyx ā mē inhmā hipêx anē.

Anhýr o kuhê. Kàx pē kām anhýr o kuhê. 15 Nhūm tee ri mē kuma hämri nē mē kām hprām xà hköt mē kām Parapas mā ure. Nē pôristi hkwÿjê mā Jejus ā amÿnē nē mē kām:

—Tôe. Mē mamrī hwÿr tē nē htak hämri nē kapôt ā mē hpar xà hā pika hwÿr o tē nē pī kahpa hā anhō. Anē.

Mē kot Jejus tak ā mē harēnh

Matêwre 27.27-32; Juāw 19.2-3

16 Tā nhūm pôristijaja akupÿm ixkreja wÿr Jejus o axà nē amnhī wÿr hkwÿjê hā karō nhūm mē hwÿr agjē nē Jejus ā akuprō. 17 Hämri nē kēp pahi hā hpēr o pikënh kaxyw kām pahi hā mē ahkà nhípêx nē hkrām haxà. Nom axtem nē akunī kamā mëmo mrô nhī te kot ronh kanêre pyràk xwÿnhja nhūm mē kām hikâx nē hkrām haxà. Hämri nē kēp ê kapa nē pahi hā mē ê kamrêk õ py nē kām haxà. 18 Hämri nē kām:

—E apê Ijaewjê nhō pahi na ka. Anē.

19 Hämri nē xatā axpēn pânhā hwÿr mra nē pī ho hkrâx pê htak nē hkuk kuhtô nē hā hpēr o pikënh pê hā hpijaàm pyrà nē kutâ hkön krâ

ho hkr̄i. 20 Hāmri nē kēp pahi xē kapa nē akupȳm kām ê jaxà nē pī kahpa hā nhôr kaxyw ma o kato nē o tē.

21 Nom nhūm ra hirot tŷx nē nhūm mē tee ri omu hāmri nē mēhō kot ho ajuta kaxyw mē kot hkôt omunh o mōr xwŷnhjê kapi ho xa. Hāmri nē Sirēn nhō xwŷnh Simāw hkâ htykreja pumu. Aresān mē Rupti wa hipêêxà na pre. Nhūm htŷx hamakêtktati nē mē kutâ kr̄im tē. Hāmri nhūm mē haê nē unê nē kām Jeus o ajuta kaxyw hā karō nhūm kām pī kahpaja mȳ nē mē hkôt o tē.

Mē kot pī kahpa hā Jeus nhôr ā mē harēnh

Matêwre 27.33-44; Rukre 23.33-43; Juāw 19.17-27

22 Nhūm mē ra kēn nhixêt te kot mē hkrâ hi pyràk xwŷnhja wyr Jeus o pôj. Mē kot kām “Korkot” anhŷr xwŷnhja wyr. Mē pakapēr kām na htem Korkotja jarēnh o: “Mē hkrâ hi xâ” anē. Jakamā nhūm mē ra hwyr o pôj. 23 Hāmri nē kot pī kahpa hā nhôr kaxyw wîhti hkwŷ ho mē mêmō mēhkanexà pê mîra ho ahkâ. Kot ho kôm nē amnhî xâ htŷx kām hamak kêt kaxyw hipêx nē kām kugō nom nhūm hkaga nē ho hkôm kêt nē. 24-26 Hāmri nhūm myt kaxkwa nhîpôk wyr tē nhūm mē pī kahpata ā Jeus xi nē prek o īhkra ho htŷx nē hpar o htŷx. Nē hpânhâ kaxyw kakwŷ nē kânhmâ pī kahpa jarî nē kre kamâ ãm nē hity hpa. Nhūm Jeus kŷx pê amnhî xâ htŷx kumrêx kamâ hamak o ajêt. Nhūm pôristi hōja tē nē tapti hō py nē hā kagà ho:

IJAEWJÊ NHÔ PAHI NA JA

Hāmri nē Jeus wyr ho api nē mȳ ri kunhô. Hāmri nhūm hparpê pôristi hkwŷja axp n m   ê hkwŷ ho hpigr n kaxyw h   k  nre ho j  ka ho hkr i.

27-28 T   nh  m m   wa kot amnhî tomnuj xwŷnh wa ho axkrut n   m   wa ho an   n  . N   p   kahpa h   prek o wa īhkra ho htŷx n   wa hpar o htŷx h  mri n   akut   ho Jeus nhij   nh  m wa aj  t.

29 H  mri nh  m m   kot omunh m   mrar xwŷnhjaja Jeus pumu n   h  hp  r o pik  nh punuj n   hkr i ho ap   n   k  m:

— Kwa na ka pre ate T  rt  m m   amnhî jarênh xâ h   ixkre gr  n par n   at   apkati axkrun  xi n   akupȳm hip  x par ā amnhî jarênh o apa. N   ax  hpumunh o ax  hpumunh ā amnhî jarênh o apa. 30 Jakam   e kwa amnhî kapa n   wr   pa m   ja h   apumu. E kwa tokyx. An  .

31 N   patre kr  ht  mj   m   T  rt  m kap  r t  m o m   ahkre xwŷnhjaja piit   hwyr mra n   h  hp  r o pik  nh o kuh  . N   axp  n m   kap  r o:

— E jahti na xep pre m   kam   ukapr   ho pa n   tanhm   m   ho ajuta hto ho pa. T   t  m tanhm   amnhî to n   wr  k k  t n  . 32 Kwa pu m   ar   pakuh   n   kot amnhî kax  r n   wr  k k  m omu. Koja wr   pu m   omu n   k  p m   panh   pahihti h   hk  t pajamaxp  r kur   kumr  x. E tokyx wr   Jeus pa m   awr  k k  m apumu. N   kot kaj awr  k rax n  . An  .

Hāmri nhūm akutā wa kot hijē nē jēt xwÿnh wa haxwÿja kām kapēr punuj o ajēt.

Jejus htyk ā harēnh

Matêwre 27.45-46; Rukre 23.44-49; Juāw 19.28-30

33Tā nhūm ra kaxkwa nhīpôk ri myt nhÿr mē nhūm te kamàt pyràk. Nhūm kamàt kô rax kumrëx o ra hā awry mē nhūm akupÿm myt katêr o mō. 34Hāmri nhūm Jejus àmra kamā Tírtûm mā kapēr nē kām:

—Inhō Tírtûm inhō Tírtûm. Kwa mon ka iixkaga? Anē.

Nom kapēr kām kapēr o:

—Eri Eri rāmā sapatanā. Anē.

35Hāmri nhūm mē kot mar o kuhê xwÿnhjaja kot Eri hā harēnh ma nē htÿx ho finat Eris mā kapēr ā hkamnhix. 36Hāmri nhūm ja hprôt nē mēmo rereeti py nē pī ho hkanhwÿ nē o tē nē ho wîhti nhek nē Jejus wÿr o tē nē kot hkaôr kaxyw kām kupē. Hāmri nē hkwÿjê mā kām:

—E hāmri pu mē jar hkàx ā pakuhê nē Eris jamā mān. Koja kuma nē hwÿr tē nē o wrÿ nà? Anē.

37Nom nhūm Jejus ra htyk kaxyw nē àmra htÿx nē ty.

38Hāmri nhūm Tírtûm mā amnhī jarēnh xà hā ixkre kamā hakwakre hā kupëxêja axkjē nē amnhī kahê xà mēnh kurê kumrëx. Utī rax tā kÿj rûm ahpar mā axkjē nē amnhī kahê xà mē. Te Jejus htyk o mē pahte hköt amnhī xunhwÿr xwÿnhjê mā Tírtûm wÿr pry jakwa kre kahê xà mēnh pyràk o ā amnhī kaxônh anē. 39Nhūm pôristi krâhtûmjê hõja Jejus parpê kutā htyk kām omunh o xa. Hāmri nē tee ri omu nē hamaxpēr o:

—Hêxta waa nē. Âm hāmri na pre hte kêp Tírtûm Kra hā amnhī jarēnh o pa. Tā pa mē amarī kupī. Anē.

40-41Rôm nhūm mēni kwÿjaja amÿm htyk kām omunh o kuhê. Na pre htem Garirej kamā Jejus mē hköt mē pa ho mē pa xwÿnhjê mā mē apkur xà hā àpênh o mē hköt pa nē mē hköt Jerujarë hwÿr mō. Marir Matarën nē Xiakre mē Jojes wa katorxà Marirja. Nē Sarome. Nē määñen mēni hkwÿjaja nhūm mē amÿm Jejus htyk kām omunh o kuhê.

Mē kot Jejus jaxàr ā harēnh

Matêwre 27.57-61; Rukre 23.50-56; Juāw 19.38-42

42Nhūm prem arïgro pê sêsta hā Jejus pī nhūm ra amÿkry htÿx nē. Sap kukamā na pre htem Ijaewjaja amnhîm apkur xà hā mēo nhîpêx pa nhūm sap kato nhūm mēmoj to anhÿr kêt nē. 43Jakamā nhūm Juje hō pê Arimatej nhō xwÿnhja. Kêp Ijaewjê nhō juisti hō na pre. Nhūm mē piitā kām hkînh nē axpêñ mā mex o mex ā harēnh o pa. Na pre Tírtûm kot mē pahwÿr Jejus mēnh kôt hamaxpēr o pa. Tā Jejus htyk ā omu hāmri nē hamaxpēr o:

—E pa ma pahi Pirat wyr tē nē Jejus nhī hā kuwȳ. Inhmā uma htā kot paj ma hwȳr tē nē hā kuwȳ kē inhmā kugō pa ma o tē nē tokyx haxà. Kot paj ho anhȳr tokyx anhȳr kēt nhūm mē panhō arīgromnu pē sapja wyr ra myt axà hāmri pa haxàr kēt nē.

Anhȳr o hamaxpēr nē ma Pirat wyr tē nē hā kuwȳ. 44Hāmri nhūm amnhī jaēr pē ra htyk ā harēn ma nē amnhī wyr pōristi krāhtūmjē hō hā karō nē hā hkukja nē kām:

—Kwa xà na ra Jejus ty? Anē.

Hāmri nhūm kām:

—Tỳ na ra ty. Anē.

45Hāmri nhūm kuma nē Juje mā kām:

—Tōe. Mamrī ma o tē nē haxà. Anē.

46Hāmri nhūm kuma nē akupȳm Jejus wyr tē nē pōristi mā anē nhūm mē kām ho wrȳ. Nhūm kumȳ nē kupēxē ho hkupu hpa nē o tē nē kēn kre kakwȳnh kām haxà. Hāmri nē kēn rax o hitom mex nē ma akupȳm krīm tē. 47Nhūm Marir Matarēn mē Juje katorxà Marir ōja wa ma hkōt tē nē kot haxàr kām omunh o xa. Kot mē hkuxwa xà ho gregor kēt rāhā haxàr kām omu.

Jejus akupȳm htīr ā harēn

Matēwre 28.1-10; Rukre 24.1-12; Juāw 20.1-10

16 1-2Tā nhūm apkati. Nom nhūm ra mē inhō arīgromnu pē sap kator jakamā nhūm mē kormā akupȳm kēnkreta wyr mrar kēt nē. Hāmri arīgro mex jamār pē kōkōt o hkrī. Hāmri nhūm axte apkati nhūm tōmīk nhūm ra mē inhō arīgromnu hapēx nhūm Marir Matarēn mē Sarome mē Xiakre katorxà Marirja mē ma akupȳm kēnkreta wyr mra. Kormā kwȳhtāā. Kormā myt kator o mōr mē nhūm mē kānhmā hkrī hāmri nē mē kot Jejus gregor kaxyw mē hkuxwa xà hkwȳ jamȳ nē ma hwȳr o mra. 3Hāmri nē kormā mōr ri tee ri amnhī kukamā hamaxpēr nē axpēn mā:

—Xē gāà nē. Mēhō koja mē pamā nhām kēnkre nē hitom raxta xām pu mē Jejus wyr agjē nē gregor? Utī rax kumrēx kēnā. Anē.

4Hāmri nē hwȳr pōj nē omu nhūm ra hitom xāja kāx ā nō nhūm mē tee ri omu. Utī rax tā ra kāx ā nō. 5Hāmri nhūm mē kēnkre hwȳr agjē nē upōk rūm mēhō nyw pumu. Nhūm ē jakajre kamā nhȳ nhūm mē amnhī jaēr pē omu nē tee ri hamaxpēr. 6Hāmri nhūm mē kām:

—Kwa mē amā ma hkēt nē. Mē ate Najare nhō xwȳnh pē Jejus pumunh kaxyw na ka mē mra. Mē kot pī kahpa hā nhōr xwȳnhhta. Nom jar amrakati. Na ra Tīrtūm akupȳm ho htīr. E mē kam nē amnē agjē nē ano ho nōr xā kaprȳ pumu 7nē tokyx ma akupȳm mra nē hkōt mē pa ho pa xwȳnhjē mā harē. Koja ma Jejus mē akukamā akupȳm Garirej wyr mō. Garirej kamā kot kaj mē axte axpēn pumu. Ra kot mē amā amnhī

jarēnh xà hköt. Kwa mě tokyx ma akupým mě hwyr mra. Nē kwa kê Simāw Pêtreira harēnh mar mex nē. Anē.

8Hämri nhūm mě kuma nē awjanā nē ma akupým hprōt. Nē tee ri hamaxpēr nē kām ma xàj htertet tŷx jakamā kormā nhām mēhō mā harēnh kēt nē.

Jeus kot Marir Matarēn wyr kator ā harēnh

Juāw 20.11-18

9Nhūm semān nyw mā àr xà hā arīgro pê tômikja ā nhūm Jeus akupým htīr. Hämri nē Marir Matarēn kumrēx wyr kato. Kot nē mēkarōmnuti ho 7 nē nē hanor xwŷnhta kumrēx wyr kato. 10Hämri nhūm akupým htīr kām omu nē hkīnh tŷx kumrēx. Nē ma akupým tē nē Jeus krāmnhwŷjē mā harē. Nhūm mě hkaprī nē mŷr o hkrī nhūm mě hwyr axà nē mē omu nē mē kām:

11—Xē mě amŷr kēt nē. Na ra Jeus akupým htīr nē ham ixwyr kato pa inhno ho omu. Xē mě hāmri axte amŷr kēt nē.

Anhŷr tā nom nhūm mě htŷx ho amnhī krā hköt kot ri ā harēnh anhŷr ā hkamnhīx jakamā kuma nē ām kuma.

Jeus kot hkwŷjē hwyr kator ā harēnh

Rukre 24.13-35

12Tā nhūm Jeus axte ja wa hwyr kato. Kôt mě pa ho pa xwŷnh wa ho axkrut nē wa hwyr kato. Na pre wa Jerujarē rūm kato nē akupým wa õ krī hwyr mōr mě nhūm wa hwyr kato. Nom axtem tanhmā amnhī nhîpêx to nē wa hwyr kator jakamā nhūm wa tokyx hprī hā kēp Jeus ā omunh kēt nē. 13Tā kēp Jeus ā omu hāmri nē akupým Jerujarē hwyr mō nē hkwŷjē mā harēnh kurê kumrēx. Nom nhūm mě wa kuma nē ām wa kuma nē akupým htīr kôt hamaxpēr kēt nē.

Jeus kot hkwŷjē mā mēmoj tā karō hā harēnh

Matēwre 28.18-20; Rukre 24.44-49; Juāw 20.19-23; māānēn Atre 1.6-8

14Tā nhūm Jeus tā hköt mě pa ho mě pa xwŷnh pê 11 wyr kato nhūm mě kamā no pyma nē hkīnh tŷx nē omunh o kuhē. Hämri nhūm mě kām:

—Kwa hêxta waa nē. Marir Matarēn mě akwŷta mě kot akupým ixtîr kām ixpumunh nē mě amā ijarēnh tā ka mě ama nē ām mě ama. Pēr ām mě akrā hihtŷx jakamā na ka mě ama nē mě hköt ajamaxpēr kēt nē. Anē.

15Hämri nē mě kot tanhmā kām amnhī nhîpêx to ho pa hā mě kām karō nē mě kām:

—E kēr ka mě ma krī piitâ hköt mě kām ijarēnh o ri mě hköt apa. Ixte tanhmā mě nē amnhī nhîpêx toja ka mě aprī hā mě kām ijarēnh o ri mě hköt apa. 16Nē mě kot mě akapēr mar nē amnhī kaxyw ixfît

hamaxpēr xwÿnhjaja kēr ka mē hkrā kumrā nhūm mē nhÿrmā Tīrtūm mē wa ixri htīr tūm nē mex rāhā nē pa ho pa. No mē kot amnhī kaxyw ixkōt hamaxpēr kēt xwÿnhjaja koja Tīrtūm nhÿrmā amnhī nē mē hano nhūm mē ma kuwy hwÿr pa.

17—Nē amnhī kaxyw ixkōt mē ajamaxpēr xwÿnhjaja kot kaj mē inhÿ hā tanhmā amnhī nhípêx to ho ri apa. Aa mē kot mēmoj pumunh kēt kwÿ ho anē nē inhÿ hā inhixi jarēnh kōt mē nē mēkarõmnuti janor o ri mē hköt apa. Nē mē ate nhām mē kapēr mar kēt tā inhÿ hā ho akapēr mex o apa. Mē ate mar kēt tā ra ho akapēr nhūm mē kot mē kapērta mar xwÿnhjaja hprī hā mē amar mex nē. 18Nē kot kaj mē nhÿri atÿx kagā xoprê hō hpŷr tā no nhūm tanhmā mē ato hkêt nē. Rȳ atÿx mēmoj to mē hpar xà hkwÿ ho akōm tā no nhūm tanhmā mē ato hkêt nē. Nē inhÿ hā mē à xwÿnhjê hā mē anhīhkra jaxwÿ nhūm mē akupÿm mex. Kot kaj mē amnhī kaxyw ixkōt mē ajamaxpēr xwÿnhjaja ã inhÿ hā amnhī nhípêx anhÿr o ri apa. Anē.

Jejus kot akupÿm kaxkwa hwÿr àpir ã harënh

Rukre 24.50-53; māänēn Atre 1.6-11

19Tā nhūm mē panhō Pahihti Jejusja hköt mē pa ho mē pa xwÿnhjê mā kapēr pa hāmri nhūm Tīrtūm ma akupÿm amnhī wÿr kaxkwa hwÿr ho api. Hāmri nhūm kaxkwa kamā Tīrtūm nhīhkô hā upôk rûm nhÿ. Kot ïhkô hā mēmoj piitā ho amnhíptär kaxyw hkrī ho hkrī. 20Hāmri nhūm hköt mē pa ho pa xwÿnhjaja ma akupÿm àpir kām omu hāmri nē anhgrà nē ma kři piitā hköt mē kām Tīrtūm kapēr jarēnh o pa nhūm Pahihti Jejus mē ïhkô hā pa ho pa. Nhūm mē ma ź hā hkwÿjê mā aa mē kot mēmoj pumunh kēt kwÿ ho anhÿr o ri mē hköt pa nhūm mē ja hā mē omu nē axpēn mā mē harënh o:

—Nà ãm hāmri na mē pamā Tīrtūm kapēr jarēnh o pa nē ho hêx kēt nē. Ž hā mē kot aa mē pahte mēmoj pumunh kēt kwÿ ho anhÿr o pa kēnā. Nà ãm hāmri na ã mē pamā kapēr jarēnh anhÿr o pa. Anē.

Ja kōt na Makre kot Jejus jarënhja hapêx.

